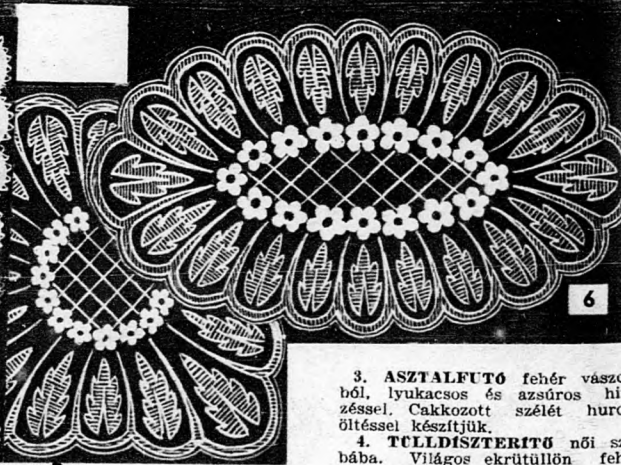
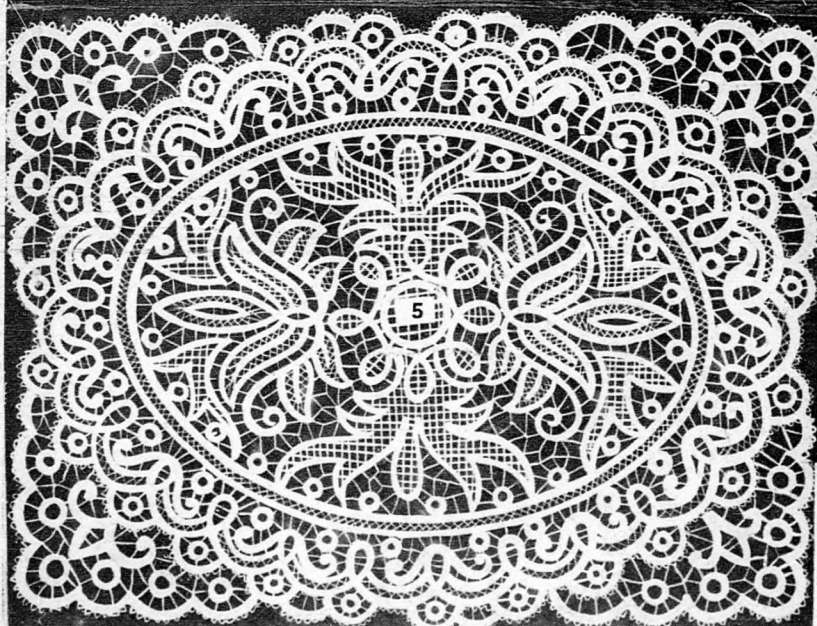
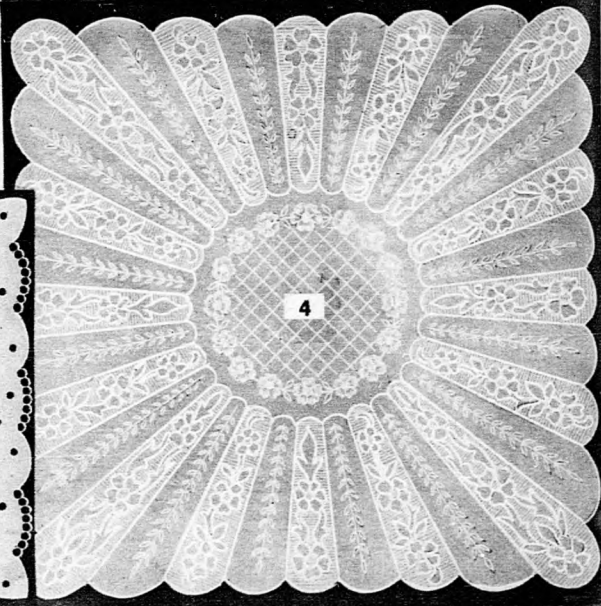
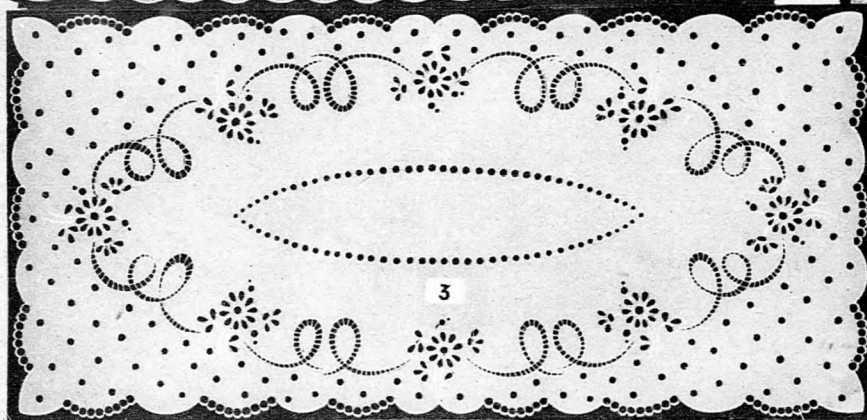
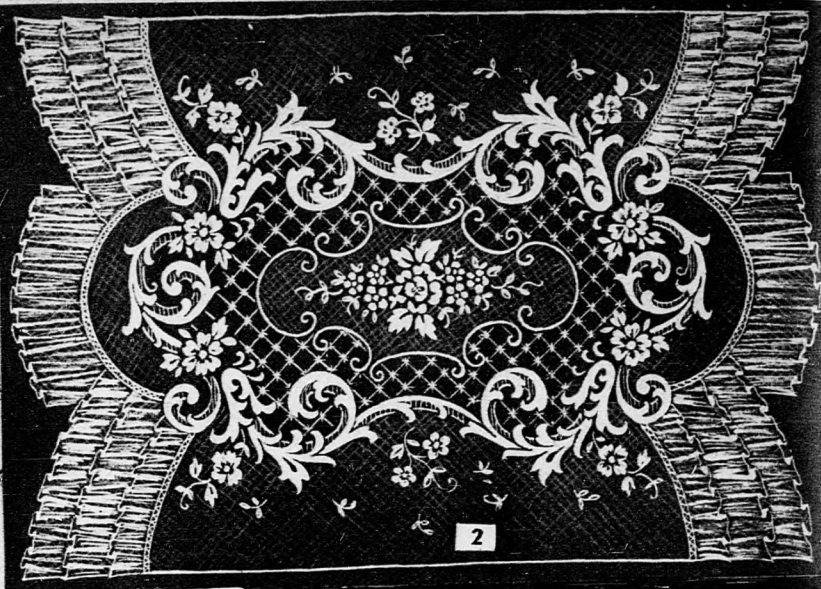

MAGYAR NŐK LAPJA

ESZTI PAPP JENO

Dr. Bokor Lajosné

KÉZIMUNKA

1. FEHER VAGY SZINES VASZONTERITŐ himzett virágokkal díszítve. A virágok himzéséhez megfelelő virágszínű selymet használunk. A szélét tetszés szerinti színű selyemmel, huroköltéssel fejezzük be.

2. TOLLÁGYTERITŐ színes, vagy ekrű gyöngyperlével himmezve. A szélét kétoldalt túllifodrok díszítik. A túll alá színes klott vagy selyemlapot helyezünk el.

3. ASZTALFUTÓ fehér vászonnól, lyukacsos és azzúros himzéssel. Cakkozott szélét huroköltéssel készítettük.

4. TOLLDÍSZTERITŐ női szobába. Világos ekrütüllön fehér perlé vagy gyapjúfonállal varrjuk.

5. VARROTTCSIPKE ASZTALTERITŐ. A csipkeszallag aprólábakkal horgolva készíthető vagy készen vásárolható. A megfelelő nagyságú mintát vászonra előrajzoltatjuk és a mintának megfelelően a szalagot ráfereljük, majd varrott pikóval összedolgozzuk. Ha kész, a vászonnól lefejtjük és visszáján vizesruha alatt átvasaljuk. Nagyon szép és értékes darab.

6. TOLLTERITŐCSÉK. Szálbehúzással és a virágok tömött himzéssel készítették. Ekrű túllön fehér perlével vagy gyapjúfonállal varrjuk.

PAPP JENŐ:

Cseréljünk veletek!

Gyerekek, mi szívesen és boldogan cseréljünk veletek, amikor majd be fogtok ülni az iskola padjaiba. Határozottan jó cserét csinálnánk. Mi járnánk jobban. Mert az a nagy iskola, az úgynevezett élet iskolája, amelybe most mi, felnőttek járunk, nem valami barátságos intézmény. Az élet érti a módját, hogy kordában tartson bennünket. Kemény tantárgyai vannak. Orarendje óriási változáson ment keresztül. Az előadás folytatólagos és rengetegen vagyunk, akik még éjjel is szolgálatban állunk. Olyan szigorú ma ennek a nagyskolának minden szabálya, hogy higgyétek el: a felnőttek és érett emberek lelkesen tolongnának majd veletek együtt az iskola tantermeibe, ha őket oda beengednék. Nem ti zárjátok el előlünk az utat, nem ti nem engedtek be oda hennünket. Saját magunk vagyunk a hibásak abban, hogy nem tudunk többé visszatérni abba a derűs és védett világba, ahová ti majd szívderítő lármával, frissen fésülve és ceruzateggekkel fogtok bevonulni.

Nem lehet azt elmondani, hogy mennyire irigyelünk benneteket. Irigyeljük az anyai meleg gondoskodást, az apák aggodalmas előkészületeit, az érintetlen egészségeteket s azt a kutató, kíváncsi és felesillanó sok gyerektekintetet, amellyel annak idején felmértek az osztályt, a hónapos szobát, a közelben lévő leányintézet megzavart fruskáit s a kosztot, amellyel az intézet próbál kedveskedni nektek, különösen az első napokban. A gimnáziumi nagy udvar, kökerítésével és száradó vadgesztenyefáival csupán előtér nektek, szűk kis világ, amely mögött ott sejtitek az izgalmas életet. Ez a sejtés: ez a gyönyörű. Nem is sejtés az már, hanem zsi bongó sejtélem, tele mesével, légvárral, szerelemmel és tündökléssel. Megérkezni bele nem könnyű. Iszonyú akadályokat kell legyőzni. Egész halom tankönyvön kell átrágnotok magatokat, felelni kell belőlük, dolgozatokat kell írni, oda kell figyelni a tanár úr magyarázataira, tornászni kell, csendbe kell maradni és rendesen viselkedni. Mennyi borzasztó „kell”

kapujá"-ig. Belátjuk, nem egyszerű a dolgot. Ahelyett, hogy szabadjára engednénk benneteket, beosztjuk az időtöket, felügyelünk reátok, ellátunk benneteket eltérhetetlen nadrággal — ha még van! — előírjuk a játékorákat, sőt még a játékszabályokat is és nagyon vigyázunk arra, hogy testi épségetek megővése mellett kitűnő szellemben nőjete fel, ismerkedéseitek az étellel legyen sokoldalú és tanuljatok meg már most valamit: kialakítani egy határozott magatartást a világgal szemben.

Sok. Elismerjük. De a végén kiderül, hogy mindez még mindig kevés. S hogy az élet százszor többet kíván az embertől. S nincs az a szorgos előrelátás, amely ki tudná találni, hogy miképpen lehetne titeket teljesen sérthetetlen vértetben kibocsátani az élet úgynevezett porondjára. A felkészültség még mindig hiányos. Ezt mi mondjuk, akik már kipróbáltuk a dolgot. Annyi mindent hoztunk magunkkal az iskolából, oly sok jóval ellátott bennünket, hogy majdnem mind büszkén felvetett fejjel és akkora önbizalommal vágtunk neki a nagy gyakorlatnak, hogy ez az önbizalom már nem is suttogott, hanem énekelt. Muzsikált. Zenélt. Himnuszt fújt. És amikor láttuk, hogy ez kevés, elkezdtünk ismerkedni a gyakorlati étellel. Például megismerkedtünk az összetevő tudomány-nal, amely összehasonlította az álmodkat a valósággal és gyorsan leszűrt bizonyos értékes tanulságokat. Megszemléltük ideáljainkat, amelyeket ragyogó állapotban hoztunk ki az iskolából és hamar védfalat építettünk köréjük, mint a műkincsek köré, légítámadások ellen. hogy épségben maradjanak. Minél előbb tisztába jöttünk a szabadság fogalmával, hogy mi is az és jelentheti-e a korlátlan-ságot eszmékben, itál-an, szerelemben és más efféle szenvedélyekben. Egyáltalán mindent, amiről ott bent az

V. ÉVFOLYAM 25. SZÁM
BUDAPEST, 1943 SZEPTEMBER 1

MAGYAR NŐK
LAPJA
SZERKESZTI
PAPP JENŐ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT,
KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

és milyen óriási táv az, amit meg kell futnotok, míg végre elértek az „élet

Alma Mater falai közt álmództunk és amire hevesen vágyódtunk, lassankint óvatosan mérlegre tettünk és más nézetre jutottunk. Arra, hogy az iskola a költészet, a szép, az ideális és az álmvilág s ami kint van, az a valóság, a józanság, a reális és a gyakorlati világ, amelybe azonnal beiratkozik az ember, mihelyt kilép az iskolából. Es itt még csak tandíjmentesség sincs. Itt, barátaim, alaposan meg kell fizetni a tandíjat. És nem óvják az embert gyöngéd kezek az ütések ellen, nem szerelik fel harisnyával, cipővel, fehérneművel, hanem mindenkinek magának kell előteremtenie mindazt, amire szüksége van.

A szerelemről is kiderül, hogy mire is jó hát az a fényes vakság. Ő vezet el a feleségig, a családig, a gyerekekig, az otthonig, amelynek külön-külön kell megismerni és felismerni eredeti és igazi szépségét. Ugy, hogy nyugodtan elmondhatjuk: nemcsak ti mentek majd iskolába, hanem mi is ott járunk, még mindig ott járunk, csak a padból íróasztal lett, a játékból harc és az álmok valóra váltak. Mi most ezeket tanuljuk. Ezek se könnyű tantárgyak. Annyian buknak meg belőlük, hogy az ijesztő. Azért is szeretnénk, cseréljünk veletek, amikor majd be fogtok ülni az iskola padjaiba.

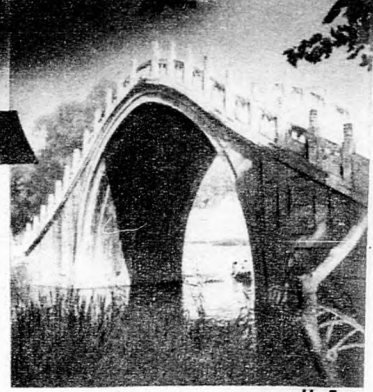
Ha lehetne! Hisz ha lehetne!...

SANGHAI ÉJSZAKA

ÍRTA: Fzsák-Gyarmathy László

Barna szőcsésű, az egésznap vad nap-sütéstől szinte égett szagú volt az alkonyat, mikor a gyorsvonat becsattogott Sanghai állomására. Az utasok között egy karsú, magányos európai hölgy a legjobb hotel után kérdezősködött, majd odavittette magát.

Az elsőemeleti szobában, amelyet kapott, lángoló, fojtó hőség szorult meg. Az alacsony mennyezeten megriadt apró gyíkok futottak át; Keleten meg kell szokni még a luzusszállodákban is ezeket a különben ártatlan és rendkívül tiszta kis állatokat.

A hölgy szolgát hívott be, nagy kendőkkel kiverték az ablakok felé a megállott levegőt; az ablakot becsukni nem lehetett, azonban frissen áztatott, nagy, vastag lepedőt feszítettek elébe, hogy ennek a párolgása enyhítse a száraz meleg tüzét.

A tükörben látta, mennyire elfárasztotta az út. A szépség, ha ezen a végtelen sárga országban, magányosan kell áthaladnia, elveszíti minden friss színét, vonásai megolvadnak és meglazulnak. Régi európai hódolóira gondolt, akik mindig elkáprázva nézték a feszesen üde, fiatal arcát: — ha tudnák, most hol jár és hogy néz ki? ... Fáradt volt a feje, a gyomra is, csak gyümölcsöt hozatott fel a szobájába, azután kulcsra zárta az ajtót és lefekvéshez készült. Az irattáskát, amelyben az akták hevertek, fejpárnája alá helyezte és mellé a revolverét. A mosdásnál félüveg kölnivizet elhasznált, hogy a jószagú erős szesztől frissebben aludjék. Azután elhelyezkedett az ágyán, jobbkezével még megkereste a párna alatt a pisztolyt, így aludt el.

Éjjel után lehetett valamivel, mikor legmélyebb az álom, hogy az ablak vizes-lepedője mögött heereszkedett az idegen férfialak. Látszott rajta, hogy izmainak minden kis rándulása előre kiszámított és átélt, pontos munka. Magasra emelt karokkal, rugalmasan közeledett az ágy fele, hogy bármikor rávethesse magát az alvó torkára, megelőzni a kiáltásokat. De a leány nem ébredt fel, csak mikor már fegyver nyomódott a homlokához, — ugyanakkor féllálomban érezte, hogy feje alól kihúzzák a börtántáskát.

— Az iratok már az enyéme, most legyen esze, maradjon nyugodtan! — szólt suttogva a férfit.

A lány felnyitotta a szemét. Egy álarcot látott, amely alatt csak az erélyes vonalú száj és a kissé gyermekes áll volt szabadon.

— Régóta jövök maga után, a hajón is együtt utaztunk — folytatta a férfi. — Nem értem, hogy csinálhatott ilyen könnyelműséget — s fejével a nyitott ablak felé intett.

— Mióta kísér? — kérdezte a lány és a másik látoja, álla és haja után próbált a hajón látott emberekre visszaemlékezni.

— Mondom, régóta. Már az Északi-sarkot is együtt kerültük meg Kelet felé, szép út, jó út, eléggé elhagyott is, ebben igazra volt. Csak kutya hideg... Ott a vonaton nagyon jól állott magának az a prêmes kucsma... Különbö megmondhatom, hogy ezalatt a három hét alatt néhányszor, egy csepp életveszélyes kockázat befektetésével elvethetem volna már magától az iratokat. De vártam. A viselkedéséből azt láttam, hogy ismeretlen ezen a vonalon. Tudtam, hogy jön majd egy ilyen szárazföldi éjszakai megszállás. Ezekben a városokban én már úgyszólván otthon vagyok, sokat dolgoztam itt... Nem is illenék, lássa be, ha a táská magánál maradna itt velem szemben. Ezért vártam ideig. Most sokkal kényelmesebb a dolog... Például itt nyugodtan beszélgethetünk is.

— Beszélgetni akar? ...

— Talán meglepi, ha azt mondom, hogy igen.

— Kérem, minden ott van a táskában, én nem tudok semmi mást...

— Tudom, tudom — a férfi mosolygott. — Maga nem is tudhat semmi mást. Egyedül ennyi volt a megbízatása, hogy ezeket a papirokat eljuttassa valahonnan valahová. Megsúghatom, én sem nagyon tudom, sőt nem is kívánom tudni, mi áll bennük. Mi ezeket csak hurcoljuk és raboljuk egymástól, fegyvert szorítunk a másik alvó halántékához, vagy a torkát szorítjuk meg, így vergődünk keresztül kábultan ezen az örjítő és végeérhetetlen sárga országban, egymás mozdulatait lesve, mint a keselyűk, ezekért a papírokért, amelyek tartalmáról fogalmunk sincs. Lássa, ez a civilizáció, ide jutott a civilizált ember... De én másról akarok beszélni. Magáról.

Kicsim, ne sírj...

Kicsim, ne sírj, álmodj, aludj s ébredj kacagva, boklogva, ó, semmi az... majd visszajő, aki most Tőled messze van.

Kicsim, ne sírj, örülj, neved, ne legyen könnyes szép szemed, van valakid, aki mindig, minden éjjel álmodik Veled.

Kicsim, ne sírj, ne panaszolj, ne legyen értem bánatod, csak hogyha egyszer megjövök, tárd ki felém karod.

HERCZEGH LAJOS

Valahol Oroszországban, 1943.

Most, ezután a kudarc után, mi lesz magával?

— Ez komolyan érdekl? — szólt a leány gúnyosan.

— Érdekel... Nem tudta elvégezni a feladatát, sőt elvesztette a papirokat! Ismétlem, ennek így kellett történni, mert természetesen én okosabb vagyok, vakmerőbb és régibb munkás. A helyzete azonban most már kínos és veszélyes. Szőlőnie kell a megbízói cíl... A három hét alatt állandóan figyeltem magát, aprólékosan, minden mozdulatát. Tapasztalataim alapján szinte szeretném tudomására hozni az egész valóban mélységesen megismerni, ha tudtán kívül, heteken át percről-percre figyeltük. Nekem maga így tetszett meg. A viselkedés, a sorsa, a gondolkodása, mert a tüzetes, eber figyélésben végül már megéreztem a gondolkodását is... Nekem a revolveremen, kloroformomon és elszántságomon kívül, látja, szívem, sőt valószínűleg lelke is van és arra gondolok, hogy egyszer, ha majd visszavonulok, valami tiszta életet kellene élnem, valakivel, akivel szemben végre a szívemet és a lelkemet is használhatnám. Tudja, sokszor valósággal nyöszörög bennem egy ilyen vágyakozás. Maga nem érzett még ilyesmit? ... Lássa, lehet, hogy beleszerettem magába! ... Van egy kis birtokom is — valahol. Nincs kedve erről beszélni?

— Talán igen — mondta a lány lassan, elmerülten.

A férfinak megtelt a hangja örömmel, meleg sietéssel. Őgy mondta:

— Meneküljön vissza Európába, ott rejtőzék el két hónapig. Ha kiköltözik ebből a hotelből, hagyja hátra borítékban a címét. Arra a címre én megírom a birtokom helyét és mondjuk... karácsonykor ott találkozunk. Addig még két hónap, addig bizonyosan le tudok számolni ezzel a sorsommal, véglegesen...

Azán a férfi gyorsan eltűnt az ablakon át.

A lány reggel kis levelet írt:

„A táskában értéktelen iratok voltak, az igazikat természetesen másképp viszem, ne haragudjék. Azért a birtoka címét hagyja meg itt a szállodában, karácsonykor ott leszek, mert úgy gondolom, nekem is van szívem...”

— Lehet, hogy szeretem — gondolta a lány, a levelet sietősen leragasztva, — lehet, hogy boldog lennék vele, de lehet, hogy Brisbaneig egyikünk még megöli a másikat. Igen, ez is a civilizáció...

Magd befejezve selyemkimonós, festett-arcú kínaiasszony maszkját, lopva elindult a repülőtérré.

Szép ember felesége

— Hát szép. Szó, ami szó, szép ember az uram! — így szólott Cili egy cseppet gögösen és végigsímitott fiúra ny-rt haján. Ő maga nem tartozott a szépek közé. Tömzsi volt, széles vállú, ferfius homlokú. Már elmúlt negyvenéves. Egyideig ő is azt csinálta, amit a divat sugallt. De csak egyideig. Lánykorában fiúra nyíratna a haját, lovagolni járt és rászokott a cigarettázásra. Ez a cselekedet akkoriban forradalmi újításnak számított. Cili külsejében akkor sem nőiesedett el, mikor férjhezment. Megmaradt az első újításnál. Mikor a nők bodorítani kezdték fé-hosszú hajukat, ő akkor is vizes kefével fésülte hátra a maga fiús fürtjeit. Egyszerű szoknyabúzos ruhái, lapossarkú cipői napjainkban már marádnak mutatnak.

Egy mozgalmas vidéki városkában élt, ahol este hatkor nem követik a pilledt tyúkok példáját a meghajszott polgárok. Ellenben élénk társas életet élnek.

A maga városában Cili mindig hangadó egyéniségnek számított. Hízeig barátának serege vette körül, akik esztét, okosságát és omlós kalácsait dicsérték, felkapták és tovább vitték szólásmondásait és kissé mindnyájan szerelmesek voltak Cili urába.

Márton, a férfi, fejedelmi jelenség volt, amennyiben boldogult Vilmos császárhoz hasonlított. Orcáin majd kicsattant a vér. Kék szeme nyújtásan s mégis férfiaságot sugározva siklott ide-oda, Bajuszt persze nem riselt, Márton haladt a korrall, nem úgy, mint Cili... Márton kedvelte a piros nyakkendő, a nyilas, kurta harisnyát, a kölnivizet és a női nemet.

— Nem vagy féltékeny? — kérdezte Jolánka, aki szöke volt, mint egy Botticelli anyja.

Cili hevesét szippantott a cigarettájából. — Te szöke, te! — mondta felelet helyett. Nagyot kacagott. — A szökek titokban mind felsőbbrendű lényeknek képzelik magukat. Okuk van rá, hiszjétek el. Evszázadok óta az a sok nyavalajás festő mind szökének és kékszeműnek festi az anyja lokat. Aki szöke, könnyebben tartja magát szépnek. S aki szép, az persze elhiszi, hogy mindenki szerelmes bele. Például, te is azt hiszed az uramról, Jolánkám. Ugye?

Jolánka felszisszent, arca elvörösödött, de mielőtt szólhatott volna, felsikoltott Mara, a fekete barátnő. Cili szürke számi macskája az ülébe ugrott.

— Vidd el! Vidd el azt a dögöt! — Tudom, tudom — mosolygott Cili. — Fiszem! — a macskát nyakonragadta. Kidobta az ajtón. Aztán így szólott: — Ez az egyneműek irtószása, te Mara.

— Mit mondasz? — kiáltott a fekete asszony.

— Két macska sok egy szobában! — felelte Cili komolyan. Mara felugrott. Ugy érezte, hogy ezt már nem viselheti el. Válla felgömbült macskamódra, remegett, torkát sírás fojtogatta.

— Üljetek le, dragáim! — mosolygott Cili, mert Jolánka is üt égő arccal s már rakta is a kalapját szöke fürtjeire. — Még meg sem kérdeztem, hogy vagy most az uradnál, Mara?

— Ő — kiáltott a fekete asszony gyanutlanul, mert egyszerre minden sérelem a férjére zúdult. — Nem lehet Pétert elviselni.

— Dekogy nem! — felelte Cili. — Minden férjet el lehet viselni, fiam. Egy kis fen-sőbbiség kell hozzá, természetesen.

— Fensőbbiség! — kiáltotta Mara. — Te könnyen beszélsz. De én nem tartozom a fensőbbiséges, a fölünyes lények közé.

— Hiába — felelte Cili. — A feleség le-

gyen olyan, mint az Isten. Ez a férjek vágya. Olyannak szeretik őket a feleséget, amilyennek Istent a benne hívő hitetlenek. Hogy legyen, de minél távolabb.

Jolánka kuncogott. Cili lesújtóan mérte végig:

— Olyan legyen, mint az Isten, — folytatta rendületlenül — egész nap lehessen róla elfeledkezni, de ha baj van: segítsen. Legyen állhatatos, mint az Isten. Ne csaljon. Lehesse benne vakon bízni. Azt, hogy megfedkeznek róla, csalják, szidják, bacsássza meg. Sohase legyen hozzá késő visszatérni. A legtöbb ember csak öregkorában tér meg az Istenhez, férfiak a feleséghez.

— Magadról beszélsz? — kérdezte Mara álmélkodva és zavarodottan. Cili bölintott: — Csakis!

— Ugyan! Marci még nem öreg. Sőt! — mondta Jolánka kihívóan.

— Sőt! Jól mondd fiam. Eppen most van szegény Marcikám abban a korban, amikor azt képzelem, hogy boldogulna nélkülem is.

— Hogyan? — kérdezte Mara. — Így! — felelte Cili röviden, aztán a zsebébe csapott.

— Itt írja! — mondta és kihúzott egy levelet a zsebéből — a ma reggeli postájából fogtam el. — És olvasni kezdte: »Édes, gyönyörű Marám!«

Mara a szívéhez kapott.

— Ne ájulj el, te! — kacagott Cili — ezt nem neked szántam. Ezt Jolán olvassa el. Várj Marám az ajúlással, mert te is kapsz egyet. De nem ezt. — Ismét a zsebébe nyúlt. Mikor kihúzta a másik levelet, Jolánka felsikoltott. Mert a második levelet Jolánka írta a Cili urának, a szépséges Mártonnak, tegnapielőtt.

— Cseréljétek! — szölt Cili mélyszéges nyugalommal. — Így sokkal érdekesebb. — Azzal a Jolánka levelet, melyben a szöke anygal találkat beszélt meg a szép emberrel, az ájúlkozó Mara kezébe nyomta s az ura levelet, melyben az válasza biztatta Marát, mosolyogva letette Jolánka elé.

— Ne öljétek meg nálam egymást! — mondta szelíden és csöngetett a szobalánynak, hogy segítse föl a nagyszéges asszonyok kabátjait.

Mikor a barátok fuldokolva elrohantak, Cili kinyitotta az ablakokat. Fürtörszéve szedte össze a kis tárgyokat, időnként nagyokat nevetett. Legszívesebben ugrámi szeretett volna.

Estére megérkezett az ura. Orcáin bazsarózsza nyílt, szeme oly gyanutlanul mosolygott, mint a pólyásoké.

— Fáradt, édesem? — kérdezte Cili s már hozta is a papucsokat. A szép ember hagyta, hogy lehúzza a cipőit.

— Vendégeid voltak? — kérdezte látszólag mellékesen.

— Igen. Voltak. — Cili puha ujjakkal húzta Marci lábára a kényelmes lakkapucsot.

— Kik? — kérdezte a férfi.

— Jolánka és Mara. A két legszebb asszony itt a városban.

Marci kezében megzörzött az ufság, amint kissé izgatottan belemarkolt a vízzenő papírba. Elolvasott néhány sort a japán—kinai háborúról. Jolánkát, Marát és a feleségét látta, amint együtt teáznak. Egy szót sem értett az olvasott sorokból, de azért úgy tett, mintha ásitana. S csak aztán kérdezte:

— Miről beszélgettetek?

Cili keble te s fel hullámzott. A vér a

fejéből a lábujjaiba és megint vissza rohan.

— Üssem pofon? — gondolta s remegett a karja. — Vágyam a szemébe?... »A feleség legyen olyan, mint az Isten«, hallotta a saját hangját, míg babrált a papucsos remegve. Igen ám, de lehet-e megbocsátani annak, aki szemlátomást, egy cseppet sem bánja a bűneit? Az anyjára gondolt, a régimódi nemzeti asszonyra, aki azt szokta mondani, hogy a bosszút másra kell bízni. Majd megbosszulja sérelmeinket a sors. Ettől a gondolatától úgy megrémült, hogy könny szökött a szemébe. Csak valami baj ne érje Marci bűneiért. Hiszen szereti. Szegény, hogy így van s hiba. De mit tegyen, ha megverte az Isten a szerelmmel? Könnyen sóhajtott, mosolyra húzta kemény, fiús száját.

— Hogy mit beszélünk? — kérdezte vontatottan, aztán saját ötletétől erőre kapva felnevelt:

— Csupa semmiséget, édesem. Maga tudja legjobban, hisz szokta is mondani, hogy annak nincs mindig jelentősége, amit az asszonyok beszélnek. Akar teit?

A szép ember orcája egyszerre megenyhült. Cili végigsímitott Marci csillogó homlokán, gyöngéden megcsókolta öpöklő mosolygó, kunkori ajkait, pont a közepén, aztán kiment a konyhába, teát önteni.

A szép ember elnyúlt a fotójában. Egy pillanatra a felesége után nézett:

— Jó asszony! — gondolta kegyelmesen s némi résztvevő érzéssel. — Régen csinos is volt. Amilyen kellemes a gyanutlansága, olyan kár, hogy bu'us szegény egy kicsit. — Így gondolkozott néhány pillanatig, mert a férfiak gyakran tartják ostobának azokat a nőket, akik nem eléggé csinosak. Ezt gondolta, de itt aztán meg is akadt a gondolata. Vette az újságját és beletemette szépséges ábrázatát.

Cili a konyhában megeresztette a csapot. Az omló vízzel együtt, megeredtek az ő könnyei is. Akkor kiszaladt a konyhából és bezárkózott a fürdőszobába. Onnan hallatszik ki legkevésbé, ha hangosan sir valaki. Nemsokára benyitott a gyerekszobába. Három szépséges kislánya volt Cilinek a gyönyörű Marcitól. Haléves a legkisebb, tizenöt a legnagyobb.

— Az enyéme! S milyen szépek! — gondolta Cili. Egy pillanatra Jolánkát és Marát látta s akkor megszólalt motyogva az alvó kislányok fölött:

— Remélem, nemcsak a szépséget örököltétek apátoktól, dragáim. Hanem a természetét is. S majd ti visszajutitek a férfiaknak azt a sok álnokságot, amit a ti drága, szép apátok rajtunk, nőknön elkövettek.

Igy beszélt meggyvidámódva tért vissza Marcihoz. Utközben püderet és kölnivizet kent magára a fürdőszobában s mikor benyitott a szép emberhez a gőzölgő teával, úgy mosolygott, mintha ma kapta volna tőle az első szerelmeslevelet.

A LEGIZGALMASABB JÁTSZMA

I R T A I
C. O. LÜTGEN

A nevem Vladimir Csornikov. Kiváló katona voltam. Voltam repülőtsisz, kozák kapitány s egy utasszállító hajó, az »Amur« parancsnoka.

Azután sokáig csavarogtam, állás nélkül. Végül Sternberg báró flottájánál helyezkedtem el. A báró csapatai által elfoglalt területeken, a rajta keresztül kígyózó folyót kellett megtisztítanom a gyanús elemektől, főleg kínai rablóktól. Személyzetem húsz mongol és nyolc doni kozák volt, ezek kiváló tengereszek. Békés napok járták. A szakácsom kitűnő volt, itt nagy dolog. Helyenkint fölvettem utasokat, jórészt mindenféle-fajta kereskedőket.

Gyakran kártyáztam az utasaimmal és ekkor ismerkedtem meg a kínaiakkal, akik mint játékosok és mint emberek, egyformán nagyszerűek. Ha nyertek, ha veszítettek, önuralmuk szilárd és bámulatos volt.

Volt közöttük egy, Vang-Foy, ezt csodáltam a legjobban. Csak olyan szenvedélyes játékos volt, mint én és amikor a fedélzeten tartózkodott, éjjel-nappal ott ültünk a kártyasztalnál.

Azt hiszem, Ugránál nem futottunk volna zátonyra, ha nem kőt le a játék ennyire. Alkonyodott, amikor megfeneklettünk, Horgonyt vetettünk.

Vacsora után Vang-Foy meg én, megint leültünk kártyázná. Eleinte pókereztünk. Kilenc óra körül, szolgám Pjotr éppen a teát szolgálta fel, elveszítettem ügyszőlővén minden pénzemet. Ekkor fordult a szerepese. Éjfélkor körülbelül egyformán álltunk. Sötétben borult ránk az éjszaka. Egyszerre csak éreztük, hogy a hajónk néhány heves lökéstől meginog, majd le siklik a zátonyról.

Utunk már a pókért, Vang azt ajánlotta, hogy próbálkozzunk meg a bacarat-val, helyesebben a chemin-de-fer-rel. A játék csakhamar idegfejszítően izgalmas lett. Vang esodátatos szerencsével játszott. Ötször egymásután hatalmas összegeket söpört be, én meg minden veszített tét után megdupláztam az összeget.

Ekkor kezdődött életem legizgalmasabb játszámja.

Egyszeren volt az érzésem, mintha a hajóm oldalához egy úszó fatörzs verődött volna. Semmi kétség: lopakodó lépések halk neszt hallottam. Később egész bizonyos voltam benne, hogy háttam mögött a kabinomban elfojtott börgés hallatszik. Ott aludt a szobám mellett Pjotr. A füllem felfogott szokatlan apró zajokat és ezeket kifogástalanul megtelegrafálta az agyamba. De az agyvelőm nagyon is el volt foglalva a játékkal és nem vette tudomásul ezeket a jelenségeket.

Még csak meg se álmodtam volna, hogy egy hat gépfegyverrel felszerelt hajót meg mernek támadni kínai rablók, és hogy éppen, ahol a homokzátonyra futottunk, tanyázik egy rablóbanda. Pedig ez történt; a sötétben néhány esonakon a hajóhoz simultak, nesztelenül kúsztak fel a fedélzetre, megrohanták két örünket, elvagták a nyakukat.

En háttal ültem az ajtónak. Vang-Foy pillantotta meg őket először. Szemben ült velem és csak föl kellett pillantania és látta az ajtó és ablak körvonalait. Bámulatos hidegvérrel játszott tovább. Mintha a játékunkról beszélne, nyugodtan tájékoztatót engem franciául:

— Ne moccanj... és ne nézzén hátra... három meg öt az nyolc... fél tucat puská és pisztoly szegeződik a tarkójának... még egy lapot?... ne nézzén hátra... kínai rablók... úgy látszik, ást kapott... tovább játszani... mert amint abbahagyjuk, máris a halál fia vagyunk... most ön adja a bankot... Csak tovább játszani... tovább játszani...

Vang jól számított. A rablók elképedtek. A kabinokban végzett véres munkájuktól szennyes kezekkel és lövése kész fegyverrel surrantak a fedélzetre, ahol a hajó parancsnokát találták, amint egy fajtájukbeli férfival kártyázik és a játék izgalmai annyira lekötik őket, hogy nem hagyják abba, holott el nem kerülhetően vigyorog rájuk a halál. Ez volt az első pillanat hatása. A másodikban már maga a játék varázsa hatott rájuk. Hiszen minden kínai az ujjá hegyéig szenvedélyes játékos.

Minden idegszálam megfeszült, de továbbjátsoztam. Szinte éreztem a hátamon a szemük perzselő tekintetét, hallottam, részben meg is értettem, dörmögve mondták megjegyzéseiket, a hideg borzongott végig a hátamon, de — én továbbjártam. Eleinte csupán azért, hogy még néhány pillanatig magamba szívhattam a friss, úde éjszakai levegőt. Néhány másodperc múltán már azért, hogy valamilyen esodátatos módon ép böltről szabadulhassak ki ebből a rémes helyzetből.

Lassanként az egész társaság együtt volt már a fedélzeten és körülálltak minket, mint ahogyan a montecarlói kaszinóban állják körül néha az érdekes játékosokat. Most már megkockáztattam és néha egy-egy közönyös pillantást vettem rájuk. Vezérik jobbfejta ember lehetett, az öltözete legalább erre vallott. Úgy látszott, ő az egyetlen, aki ismeri a bacarat egyszerű és igen kevés szabályát, mert időnként hallottam magyarázó feleleteit a körülötte állók kérdéseire.

Vang-Foy esodátatos volt. Olyan nyugodtan játszott, mintha házában ülne, körülötte meghitt barátai. Ezt nem tudom elfelejteni soha! Csodálatos lelektani ismerettel, nagyszerű megérzéssel egyetlen gyöngö pontjukon érte honfitársait: játékoskedvelőinkre spekulált és egyre jobban kerítette őket hatalmába. Mintha még a kártya is neki engedelmesskedett volna. Abban a pillanatban, amikor a rablók figyelme elérte tetőfokát, befejezte a játékot, elnyerte pénzem az utolsó garasig. Az a mozdulat,

ahogyan besöpörte utolsó tétemet, nagyszerű volt és felejtethetlen, az a csendes, udvarias mosoly, mellyel kézmozdulatát kíséerte.

A kínaiak elégedetten, diadalmasan vigyorogtak: egy fajtájukbeli legyőzte az idegen ördögöt. Ez a sárگا faj győzelme volt. És most, ebben a pillanatban, amikor a kínai banda és magam is mélyen lélekzöttünk, hogy felkészlünk a következő eseményekre, megint csak Vang-Foy volt az, aki megragadta a kezdeményezést. Egyetlen parancsoló pillantással szinte ellökött engem a helyemről, azután a banda vezéréhez fordult és meghívta a játék folytatására. Szinte kővé dermedtek a meglepetéstől. Halk mormogás, néhány halk, rövid, meglepett, de helyeslő felkiáltás, mellyel vezérüket biztatták, aki máris leült a mellettem álló székre és maga elé tette erszényét.

Most kezdődött a játék. Ezek az igazán kártyások! A bandavezér arca, akár Vang-Foyé, a játék alatt merev volt és mozdulatlan. Nagy tétekben, vakmerően játszottak. A pénz hol itt, hol ott volt. Kétszer is már utolsó dollárját tette fel Vang, de mind a kétszer újból feléje fordult a szerencse.

Egy óra múlva a banda vezére üres erszénnyel állt fel.

Vang ápolott, finom ujjai besöpörtek az utolsó tétet, csak úgy, mint ahogyan ezt egy órával előbb az én pénzemmel tette.

Most itt a vég, mondtam magamban és láttam, hogy gúnyos, torz mosoly ül ki a bandavezér arcára. De nem szólt egy árva szót sem. Hátradrótt székében, úgy nézett győztes ellenfelére, aki mégis csak teljesen ki volt neki szolgáltatva. Ekkor Vang-Foy így szólt hozzá nyugodtan:

— Még egy utolsó játszám! A tét: ez az egész pénz itt előttem és a kéntőnk eleje. Ha nyerek, akkor enyém a pénz és az életünk és a hajót elhagyhatjuk bántatlanul. Ha veszítök, akkor tied a pénz és az életünk is.

A rablók helyesen mormogtak. Nem tudom, felismerték-e, hogy ebben a pillanatban úgyszólván két tét, az erősebb jogán... A vezér belélegyezően bölintott és mosolyogva osztott. Feleslapt lapjait: két negyese, Vang lassú mozdulattal fordította meg lapjait: az első a káró bub volt, a szerencsésé, mely a bacaratban nulla. A másik lapja a treff kilences volt. A két játékos egymásra nézett, pillantásuk két acélpengé, úgy keresztezte egymást. A rablóvezér egykedvűen vállalt vont, rám nézett, ajka megmozdult — egész este keményen zárva tartotta — csak ennyit mondott:

— Nincs szerencsém!

Oroszul mondta. Hirtelen felugrott és parancsoló hangon szóló rá társaira. Ezek két pere alatt elhűntek. Felénk bölintott és követte őket.

Magunkra maradtunk, előtünk az asztalon jókora pénzesemő. Húszezer rubel, állapítottuk meg később. Tízezer a sajátunk, tízezer nyertünk a rablóvezértől. Feszülten figyeltük a neszt — amilyen halkan jöttek, olyan halkan tűntek el a kínaiak. Azt hittük, hogy visszajönnek és végeznek velünk. De gavalierok voltak, vezérik szavának állt. Húsz pere múlva megnéztük a kabinokat. A nyolc doni kozák, a mongolok, Pjotr és a szakácsom, a legkitűnőbb szakács — elmetszett nyakukal heverték össze-vissza.

Könnyű és gyors hatál — de, aki előtárol, annak borzalmas látvány

KARDOS MAGDA bemutatja az AJÁNDEKBOLT tündéri divatészkereit és karkötőit, amelyek éppen olyan szépek, mintha aranyból volnának. AJÁNDEKBOLT, Karoly király-út 21.

A SZINÉSZ ÉLETÉRŐL

beszél **Várkonyi Zoltán**

Várkonyi Zoltán

nem a film, nem a könnyű műfajú slágerdarabok hangos sikerei révén népszerű. Komoly árat fizetett érte: klasszikus darabokban és modern drámákban játszott sorozatosan. Olyan művekben, amelyek az igényes közönség számára íródtak. A mesterséget nem a könnyebbik végén fogta meg. Tehetségéhez tudást és elmélyedést is adott.

Figyeljük, mialatt kérdéseinkre válaszol. Beszélgetés közben is látszik rajta, hogy *művészetét nagyon komolyan veszi*. A tündök, a töprengők és az önmagukkal örökké elégedetlenkedők fajtájából való. Olyan ember, aki átérzi hivatását és mindig többet és jobbat akar.

Most megint nagy feladatra készül. A Hamletet próbálja. Megkérdezzük tőle:

— Örül a Hamlet szerepének? Szereti?
 — *A Hamlet minden színész álma*. Magam sem tudom, mi erősebb bennem: a szerepért való rajongás vagy a tőle való féltelém? Egyelőre azt hiszem, inkább félek. *Ebben a szerepben kis hibám is elcsúszik a színész*. Hamlet az ellencskövetett bünt, sokszorososan torolja meg. Hónapok óta rengeteget foglalkoztam a szereppel, minden rendelkezésemre álló forrasmunkát végig tanulmányoztam. Azért is, nehogy egyetlen irányítás megzavarjon és a végén vissza tudjak térni a költőhöz, Shakespeare-hez.

— Mi az új Hamlet-előadás legnagyobb érdekessége?

— *Nálunk Hamletet mindig idősebb, érett színész játszoita*. A legfiatalabb, azt hiszem, nagyvenéves volt. *Most először történik meg, hogy a színész annyi idős, mint maga Hamlet*. Mint egyéb Hamlet-kérdés körül, úgy Hamlet életkora körül is voltak apró viták. Erre vonatkozóan mindenkit meghallgattak, csak magát Hamletet felejtették el megkérdezni. *A strávó pontosan elmondja a darabban, hogy Hamlet harmincéves*.

— Van-e valami köze az életkornak a színész alkotóképességéhez?

— Öszintén megvallom, hogy *harmincéves létemre is, szívesebben sorolom magamat az öreg színészek közé*. Az egészen új generációnál tragikus jelenségeket feledek föl. A művészet mesterségbeli részéről nemcsak megfelejtenek, hanem megtanulni sem akarják. Nagy átlagban csupa zseni jön ki az iskolából, csupa úgynevezett nagyszerű segényiség. Percek alatt fölfalja őket a film, a sok könnyű, és gyors siker, amely valójában csak

a reklámcikek és neonbetűk sikere, a közönségnek alig van hozzászóltnivalója. Rendezői pályámon alkalmam volt nem egyszer ilyen fiatal színészekkel dolgozni. Ezek nem hiszik el, hogy valami meg hiányzik belőlük a színészethez. Hiszen főszerepet kapnak, szép fizetésük van és fényképük hetenként tízszer is megjelenik a színházi lapokban. Nem értik, mit kell még megtanulniok? Persze, nem akarok általánosítani, találkoztam már lelkes és kitűnő fiatalokkal is, de fájdalom, úgy látom, hogy az *ifjú generációban főként a fizikum, a színészi fizikum romlott el*. Alig akad egy-egy közöttük, akinek jó helyen van a hangja. Vagy hátul van, vagy túlságosan fent, vagy szorítják a gégejükét. Sajnos, ebben a kérdésben nemcsak ők a hibásak, hanem magyryrészt a nevelés is, amely egyre felületesebb és lazább. Belátom, hogy szüksége van a fiatal színész-

nek arra, hogy pénzt keressen. Vegeredményben *legtöbbje már növendék korában statisztálásból és kis szerepekből él meg*. Ez a munka valamilyen rutinhoz segít ugyan, de a lényegi kérdéseket semmiképpen sem tisztázza. Elrabolja a növendék idejét attól, hogy kényes és egész művészi pályájára kiható problémákkal foglalkozzék. Mire elvégzi az iskolát — nagy a kereslet! — szerződést kap ugyan, de a büszke diplomával a kezében, alig haladja meg a kezdő növendék színvonalát.

— Hogyan lehet ezen segíteni?

— *Előlről kell kezdeni a nevelést*. A Madách-színházban ezt meg is valósítottuk. Egy-két vezetőszínésznek természetesen ingyenes munkájával úgynevezett stúdiókban fejlesztjük tovább a fiatal színészeket. Hetenként háromszor, kilenc órában tartjuk a stúdiót az én vezetéssel. Ide mindenkinek szabad a bejárata. Ezek a stúdiók részben elméleti, részben gyakorlati kérdések tisztázásával foglalkoznak. A főhangsúly a gyakorlaton van. *A színészlet egy kicsit olyan, mint a jótékonyág, nem magyarázzuk, hanem gyakoroljuk*.

— Mi az alapvető különbség a színész és a polgárember között?

— Ne éljünk a különbség szóval! A jó polgár nem kell, hogy okvetlenül színész legyen, de a jó színésznek feltétlenül egy kicsit polgárnak kell lennie. *A bohémus korszaka lejárt*. Nem politikai vagy társadalompolitikai okok miatt. Sem a jelenlegi vagy az elkövetkezendő korszak miatt. Ez egyszerűen technikai kérdés. *A színészeknek fantasztikusan sok munkára*

van szüksége és ez kizárólag polgári keretek között képzelhető el. Aludni kell, egészségesen kell élni, sokat kell üldögni, esősden zugeban olvasgatni. Nem lehet átordítani az éjszakát, mert akkor az ember másnapra bereked. És általában véve, azt a sokat és szívesen hangoztatott *levegőt csak úgy teljesíthetjük igazán, ha mesterségnek nézzük*. Talán szabad azt is mondanom, hogy tudománynak.

— És az ösztön szerepe?

— *Nem tagadom meg az ösztönnek és a megőrzésnek a színészi alakításra való hatalmas és döntő befolyását*. De ezek az ösztönös és művészi megérzések csak jól beszélő szájon és kiművelt testen keresztül válnak művészté. A színész polgári mivolta alatt természetesen nem egyoldalú polgári életet értek. *A színész főképpen szabad legyen, mentes minden gátlástól*. *A színész érdeklődik az ember minden megnyilatkozása iránt, az ember társadalmi rangjára és pozíciójára való tekintet nélkül*. *A színésznek talán még jobban kell az ember iránt érdeklőnie, mint az írónak vagy a képzőművésznek*. A színész alapjában véve egy kicsit kellemetlen voyeur, aki egy felületen beszélgetés folyamán is sokkal mélyebben lát bele a vele szemben ülőbe, mint ahogy az illető szeretné. Az ilyen sokféle látástól és megfigyeléstől védik a színész alakítása emberit.

— Azelőtt sok szépirodalmi írást olvastuk. Miért hagyta abba az írást?

— *Amióta az úgynevezett színész-írók dicsőre jöttek, nem írok szépirodalmat*, legfőképpen szakkikkeket és dramaturgiai munkákat. Már annyi színész ír, hogy lassanként azt várom, amikor lépnek az írók a színpadra!

Várkonyi felül

— Milyen a magánélete?

— Alig van. Rengeteget dolgozom. *A szériajátéknak az az előnye, hogy nem kell próbálni*. Ilyenkor ráérek arra is, hogy restanciáimat pótoljam: sokat olvasok. Vannak prózai kedvteléseim is, például a jó étel, a jó ital. De ha igazán pihenni és kikapcsolódni akarok, akkor előveszem a fényképezőgépet. *Szenvedélyes fotográfus vagyok*, nagy az öröömöm, ha egy szép képet csináltam.

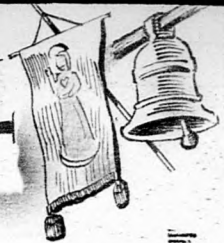
— Nevetve mondja.

— Dehát mindenkinek van valami bogara! Nem igaz!

Dehogynem!

A VIHAR ELVONÚL

A nap tündöklő fénytel szörta be a tájat. A fák belsápadtak az aranyzuhatagba. A fűszálak szinte perzselődtek

csókjától. A virágok fáradt megadással hajtották le fejcskéküket. A levegő remegett a melegről és tele volt kirobbanásra kész feszültséggel, mikor Dózsa György paraszthadával letáborozott Szeged a táj. A hadnagyok egykettőre elkészítették a tábort, fölállították a strázsákat, pihenőt adtak a harcosoknak s maguk megjelentek a vezér sátorában.

Dózsa György csak morogott egyet köszönetükre. A sátor sarkában ült. Maga elé révedt. Ilyen forró nyári délután volt akkor is, mikor ő, a szegény nevelőgyerek, együtt játszott a kertben Pálffy Balázs szegedi főbíró leányával, Piroskával. Gyenge, pihés kislány volt. Vékonycsontú, nyúlánk. Igazi úrikisasszony, mint a mesék királylánya. És hogy fénylött a szeme, mikor ránézett. Hogyan bízott benne. Magas nyárfa csúcsára mutatott.

— Gyurka, ha lehozod azt a fészket, kapsz érte egy csokot. Hányszor jutott eszébe az a fészket. Mindig ilyen messzi céljai voltak, hova csak száz veszélyen át lehetett eljutni. S miért? Mert egyszer egy leányka ostoba szeszélyből a magasba mutatott, ahova el kell jutnia! Neki, az árva gyerekeknek, a szegény kurta-nemesi ivadéknak, aki Pálffyék kegyelemkenyerén elődik s csak akkor emelkedhetik ki sorából, ha valami nagyot, nagyon nagyot mer, cselekszik. Most is elöntötte a forróság, mint akkor.

Robbanó indulattal vette magát a fának. Bántotta és bosszantotta, hogy ilyen, szinte elérhetetlen dolgot kér tőle Piroska, de azért is megmutatja, hogy Dózsa Györgynek semmi sem lehetetlen. Egy darabig minden rendben ment. De aztán vékonyodni kezdtek az ágak és recsegni kezdtek a lába alatt. Ilyenkor halottan lennől az íjedt sikoltással: — Gyurka, ne menj tovább!

S hogy a magasból tekintett, látta a rimánkodó lánykát, elnevelte magát. Ne félj, nem esem le! Ha eddig felküdtél, most már nem megyek vissza! A gyenge hajlások hajladozni kezdtek vele, mint a szélben. Még egy mozdulát. A fészket az ingébe tette. Már visszafelé indult, mikor az egyik ág leszakadt vele és a mélybe zuhant volna, ha idejében el nem kapja a másikat. A szíve a torkában dobogott, de zakatolásán keresztül is tisztán hallotta Piroska íjedt sikolyát. Makkas szótlanúsággal tornáztatta magát lefelé a törzsön. Csak akkor öntötte el szívét valami meleg szánalom, mikor remegő lábairól leért a földre, megtörtölve verítékes arcát és ott látta Piroskát sápadtan, csukott szemekkel a fű között elterülve. Odatérdelt melléje. És lágyan megszokolta a szemét.

Erre egyszerre felnyílt a csodálatos kapu. A hosszú szempillák mögül a kék ég ragyogott rá. Piroska eligazította szoknyáját, felugrott, tapolt és kacagott.

S ő áll leforrázva. Egyszerre gyűlölte és szerelte a lányt. Az egyik hadnagy mégis megkockázta a kérdést. — Mi lesz vesérem, rámelegyünk Szegedre, vagy nem? Dózsa ráemelte szikrázó szemét. — Előbb brávjuk a követeket. — De addigra mind elfutnak Szegedről a nemes urak. Dózsa a kardjához kapott. — Te vagy a vezér, vagy én?! ...

A hadnagyok megszegeylenően kotródtak el. Utánuk rögtön egy hírnök vágódott be. Megkondultak a harangok. Követség érkezik. Papok kísérik körmenetben... Énekelnek és imádkoznak. Egy fehér ruhás magas nő megy elől. A lányok virágot hintenek eléje. A nép ruhája szegélyét csókolgatja. A szegedi főbíró: Pálffy Balázs lépdel mellette...

— Piroska! — hördül fel Dózsa. — Rohanj az őrszemekhez. Mondd meg nekik, hogy hajszálta se görbüljön meg, mert darabokra ragdosom őket. A legszebb lovat adjátok adaja, az őrség álljon fegyverbe és tisztelegjen...

Harcokban edzett férfiszíve nagyot dobbant, mikor a sátor függönye keltényült s a bícsúzó nap vörös glóriája között belépett a magas, fehér ruhás lány. A hajában virágkoszorút viselt. Szőke, dús hajfürtjei előrelógtak, melyeken drága gyöngyösorok csillogtak. A nyakán, ruháján nehéz ékszerek pompáztak. — Üdvözlöm, kedves bátyám, György. Remélem, még nem feledte el régi rokonát, Pálffy Piroskát.

Dózsa megbabonázva nézte a drága képet, aztán megindult feléje. A kezét nyujtotta. — Nem feledtetek el, kedves húgom. Légy köszöntve udalom. Piroska leereszkedett a heverő szélére. — Követségbe jöttem kigyulmedhez. Szeged lakói küldtek engem, hogy kegyelmezzen városunknak. Édesapam egy követtség kiküldését tanácsolta, de nem akadt vállalkozó. Az emberek ott siránkoztak házuknál s apám végül is magára vállalta. Akkor

meg édesanyám kezdett rettentő sirasba, hogy miért megy a biztos halálba?

Dózsa összeráncolta homlokát. — Hát nevelőanyám is vadállatnak tart engem?! — S akkor én álltam elő, hogy szívesen elővök kigyulmedhez. Először hallani sem akartak róla, de aztán megnyugtattam őket. Megmondtam nekik, hogy én bízom kigyulmed atyafiúi szeretetében, jóindulatában s vitézi becsületében...

Dózsa György elfordította a fejét. — Megnyugtattok, semmi bántódásod sem esik. Menj vissza szépen és mondd meg a szegedieknek, Dózsa György nem felede el, mivel tartozik nevelőszüleinek, a háznak, a városnak, mely befogadta, hol szomorú ifjúságát töltötte. A legszebb lovat adatom alád. Testőrök kísérnek vissza a kapuig. Indulj, Piroska, alkonyodik. Mire a nap lebukik, ismét otthon lehetsz tiéd között. Az Isten áldjon! — S várta, hogy elmenjen. Elmenjen az, akinek jöveteleire várj anygi esztendő óta. Hallotta szívének nehéz vészését s a csend zengését. S ez anygira dühítette. Szinte rákiabált a lányra.

— Miért nem megy már! — De rögtön meg is bánta, ahogy csendes sirását meghallotta. Ráfordította ismét tekintetét.

— Nem bántottalak, miért sírsz? — A lány odabukott vállaira. Karjával göresösen átfogta a nyakát és búgva zokogta:

— Mert szeretlek... Azért föltöttem megasszonyruhába. Mióta először megcsókoltál a kertben, azóta mindig terad várak... Dózsa Györggyel egyet fordult a világ. Magához szorította drága terhét. Megkereste vékony, könnyes ajkát és úgy csíttotta.

— Ne keseregj. En is csak erre a pillanatra vártam mindig. Ezért küzdöttem, harcoltam. Fel akartam emelkedni hozzád. Most már semmi akadály sincs köztünk. Főur, nádor lehet belőlem. Vagyonom van, amennyi kell. Még befejezem ezt a harcot és visszajövök érted. Elviszlek az én udvaromba...

— Györgyöm, én úgy féltetek. Szép, buszke fejedet félttem. Az urak iszonyú gyűlölettel törnek vesztedre. Meneküj!

— Fegyverek döntik el sorsomat és én bízom az én csillagomban. Új Magyarországot teremtek. A szabad parasztok Magyarországot!

— De hátha nem sikerül? Egyezkedj velük...

— Azért nyúltunk a fegyverhez, mert a szó semmit sem ért. A megtörtént dolgokat már különben sem lehet visszacsinálni. Itt életre halálra megy a harc. Ha úgy volt megírva, hogy győzünk, akkor hasztalan minden ellenünk. Ha pedig úgy, hogy veszünk... A sorsát senki el nem kerülheti...

Igy győtrődtek édes győtrelemben, míg a hajnál első sugarait szél nem szórta a keleti égbolton. Akkor Dózsa még egyszer szívéhez szorította szerelmét.

— Menj, Piroskám, mert minél tovább maradsz, annál nehezebb lesz az elválás. Menj és mondd meg apámuramnak, hogy még visszajövök érted...

Ahogy eltávozott a síró lány, hívatta a hadnagyokat. — Szeged kegyelmet kért és kapott. Nyergeljétek. Temes felé indulunk.

Amikor a szegedi örök a fatakról meglátták a készülődést, mindenki azt hitte, elkövetkezett a város itéletideje. Ismét felszaltant a könyörgők imádsága, éneke. Az asszonyok jajgattak és kiabáltak. S ekkor újabb hiradás érkezett. Gyönyörű fekete ménen jön Pálffy Piroska! Egy csapat fegyveres kíséri!

— Húzzátok meg a harangokat! — A templom felől megindult a körmenet. Zászlókkal, lámpásokkal. A pap Te Deumot zengett. A nép lelkesen énekelte a dicsereket. S akkor érkezett a legszebb hír. A tábor ellenkező irányban elvonult és a kísérek is utánuk mentek. Most már kinyitották a kaput, amely előtt ott várakozott kísért faradtan, győrtően, de mosolygva, ragyogó fekeete ményén Pálffy Piroska. A felkező nap reaszórt minden aranyát. A nép megbűvölve nézte, aztán elkezdett eljenezni.

— Eljen a mi szabadítóink! Eljen a mi megmentőink! — A pap előre áll és meghajtotta fejét.

— Leányom! A városunkat fenyegető vihar elvonult. Köszönjük az Úrnak és teneked. Aldozatos jóságodról sohasem fog elfeledkezni a megmentett város. Jöj, haidd vezessetek aggodó szüleidhez...

Ezzel megfogta lovának kantárját. S a téréplő, síró, nevető asszonyok, gyerekek, éljenző férfiak között, harangzúgás közepette, hatalmas lovan a tömeg fölé emelkedve, Pálffy Piroska diadalmenetben indult meg régi otthona felé.

Légy okos, szíven!

Írta: Királyhegyi Pál

1910 október huszonegyedikén, este tizenegy órakor, amikor a „Playhouse» függőnye legördült a *Romeo és Júlia* harmadik felvonása után, a newyorki közönség nem akarta abbahagyni a tapsot és egyre a fiatal John Barrymore nevét kiabálták.

A színész újra és újra, már maga sem tudta hányadszor hajolt meg a lámpák előtt. Egy lelkes öregúr a szerzőt akarta látni, de lehurrogták.

Az előadás után Gwen és George egymásbakarolva sétáltak ki a Broadwayra és lelkesen magyarázták a nagy Barrymore szavait, mozdulatait:

— Ezek azok a ritka órák az életben, amelyekért érdemes élni — mondta a leány és szerelmesen nézett fel a magas, szőke, izmos fiúra, aki csak egy gesztussal válaszolt, majd hirtelen megtorpant:

— Te, mi lenne, ha bemennék ide a lunch roomba. Kis kávé, szendvics...

— Jó szívem.

— De nem félsz, hogy meglát valaki?

— Ugyan. Maj lány vagyok, nem törődöm ostoba előítéletekkel. Abban igazán nincs semmi rossz, ha színház után benézünk ide, egy kis kávéra. Te még nem tudod, milyen modern vagyok én! Azt hiszem, még cigarettáznék is, ha nem utálnám a dohányfüstöt.

A fiú nevetett:

— Na, csak henegejl! Talán még fested is magad titokban!

— Azt már nem. Olyan bolond nem vagyok. Nem is értem, mi jó lehet abban, ha az ember tulajdon arcát bekeni festékkel? Hiszen úgyis azonnal észre lehet venni, hogy csak máz a pirosító. De van nekem egy mindennél nagyobb bűnöm is. Szeretek.

A lunch room zsúfolva volt emberekkel, de semmi sem zavarta őket. Tálcaival kezükben, beálltak a sorba, megkapták kávéjukat, sonkaszendvicset vettek hozzá és gyorsan megették az egészét.

— Most már sietnem kell haza, mert holnap nem tudok felkenni.

George megszorította a lány kezét:

— Ne siessünk. Menjünk lassan, hiszen úgyis hazaérsz tíz perc alatt. Ne félj, nem fogsz elkésni az iskolából, a növendékeid is meg lesznek veled elégedve.

— All right — nevetett vissza a lány.

Tizennyole éves volt és az East Side Public Schoolban tanított már hatodik hete. Igaz, hogy a fizetése nem volt több tizenkét dollárnál hetenként, de ha az ember fiatal, kevéssel is beéri.

Gwen, a 27th Streeten lakott, az East Sideon, az iskola közelében és heti két dollárt fizetett a csinos, tisztá kis bútorozott szobájáért, négy dollárt küldött minden héten özvegy anyjának, aki Csikágó mellett, Harveyben lakott egy kis farmon. A megmaradt hat dollárt aztán könnyelműen elszórta ruhákra, cipőre.

Az elmúlt tizennyole év alatt semmi más említésreméltó nem történt vele, mint az, hogy megismerkedett George-al, aki az iskola melletti »OWL«-féle patikában dolgozott. Gwen naponta áldotta a fejfájását, ami 4 héttel ezelőtt a patikába vezette és hihetetlen volt az, hogy élni tudott azokban a zord időkben, amikor George-ot még nem ismerte. Titokban összehasonlította szerelmését John Barrymore-ral és a híres szép színész neveltségét hatott George mellett.

Ebben a hirtelen rászakadó szerelében csak az volt a baj, hogy majdnem minden percét igénybevette, mert még akkor is szüntelenül, szórakozottan a fiúra gondolt, ha együtt voltak. Tulajdonképpen mást nem is kívánt az élettől. Az iskolában a szuperintendent szeresse, emelkedjék sza-

balýosan a fizetése, a gyerekek is szeresék és főleg George, aki álljon csak mellette egy rövid életlen át, de mindig. Az élet szép volt és Gwen irigylte önmagát, míg aztán 1912 március hetedikén, éppen a születésnapján, be nem következett a tragédia.

Már napok óta szorongó szívvel hallgatta a fiút, George gyakran kibújt a találkozások alól, rejtélyes elfoglaltságaira hivatkozott, bár világos volt, mint a nap, hogy ha az üzletet becsukják, akkor neki elfoglaltsága nem lehet. Gwen titokban sírt is, de amikor találkoztak, vidáman fogadta a fiút, mintha mi sem történt volna, mert ösztönösen érezte, hogy a férfiak utálják a féltékenységi jeleket.

Tanácsalannul és reménytelenül szenvedett, nem tudta mi a teendő ilyen esetekben. Volt még valami a fiú viselkedésében, ami fokozta a rejtélyt. Érezte, hogy George-nak titkos útjai vannak, mégsem úgy viselkedett, mint egy kiábrándult szerelmes, aki csak udvariasságból unatkozik volt szerelme mellett. Ellenkezőleg. Ha találkoztak, ha nem akadt »más elfoglaltsága«, akkor vidámnak látszott, mintha felszabadult volna, nevetett, feosegett, boldog volt. Igaz, hogy néha hirtelen, minden átmenet nélkül elkomorult. Ilyenkor aztán Gwen hiába kedveskedett, hiába i gyekezett jókedvre deríteni, George szóltan maradt, erőltetetten széthúzta a száját, de a mosolyában nem volt vidámság.

Gwen százszor is elhatározta magában, hogy végére jár a dolognak, megkérdezi egyszer nyíltan a fiútól, mi baja van? Talán rossz társaságba keveredett, talán kártyázik valahol, talán más pénzéhez nyúlt. Akkor is jobb szembenézni a bajjal, mint a bizonytalanságba beleőrülni. Március hetedikén aztán George bevallott mindent és kiderült, hogy még az őrjítő bizonytalanságnál is rosszabb tud lenni a valóság.

— Bent, az üzletben, megismerkedtem egy leánnyal, egy nagyon előkelő és gazdag hölgygel. Megtetszettek neki. Már nem egészen fiatal, nem is szép, de okosnak kell lenni. Gwen szívem, ne sírj, értsd meg, csak téged szeretlek, de mit várhatok az élettől? Patikussegéd legyek és porokat kerlek, meg zsebkezdőket adjak el egész életemben? Vegyelek el téged feleségül és együtt nyomorogjunk? Ebben az esetben a házasság, társulás olyan terhek elviselésére, amik egyedül nincsnek. Ez a gazdag nő szerelmes belém. Ne utálj, Gwen drágám, de én el fogom venni feleségül. Hidd el, hogy neked is jobb így, mert ha igazán szeretsz, akkor el fogsz felejteni és akkor te is azt akarod, hogy én boldog legyek. Neked is férjhez kell menned egy gazdag emberhez, akit majd meg fogsz szokni. Szegény embernek nem szabad szeretni. Hidd el, szívem, hogy igazam van. Okosnak kell lenni. Az embernek csak egy élete van és azt az egyet nem szabad elrontani. A nyomor utálatos, a pénz gyönyörű. Azért jóbarátok maradhatunk, mert csak téged szeretlek, de nekünk szeretni egymást nem szabad.

George mosolygott és a kezét nyújtotta. Gwen elfogadta a kezét. Legyenek barátok legalább, ha másképpen nem lehet, jaj, nem szabad mindjárt, az első bajtól összeesni. Okosnak kell lenni.

Másnap találkoztak és hamarosan kialakult köztük az új helyzet. George egyre fanyarabul beszélt a nőről, a híresről, a gazdagról, aki miatt olyan iszonyúan okosnak kell lenni. Sokat szenvedett mel-

lette. A nő szeszélyes volt, kínos szokásai voltak, megszokta azt, hogy parancsolt egész életében. George szenvedett. Gwen reménykedett. Kezdeti bizni abban, hogy George nem fogja bíni a sok megaláztatást, otthagya a nőt és minden vele lesz, mint azelőtt. Áprilisban közele vete George, amit a lapokból már úgyis tudott, hogy feleségül vette a milliomost.

— Hidd el szívem, hogy ezt sem adják ingyen. Sokat kell szenvedni, de az ember legyen okos és vigyázzon az életére. Holnap Európába utazunk nászútra. Szeretném, ha kijönnél a hajóhoz, hogy még egyszer, utoljára láthassalak. Mert azt ugyehár magad is beátod, hogyha a nászutunkról visszajövünk, akkor már nem találkozhatunk. Két külön világban fogunk élni. Nekem felfelé kell barátkoznom.

Gwen bólintott és az ájulás környékébe. Olyan mindegy most már minden. Elhatározta, hogy ki se megy a hajóhoz. Menjenek, legyenek boldogok. Minek kínozza magát azzal, hogy utoljára is a másik nő mellett lássa az ő Georgeát!

Másnap reggel mégis ott volt az indulásnál. A legmodernebb hajón utazott a nászutasok. Ez volt az első útja, zsúfolva volt utasokkal.

Gwen szeme megtelt könnyel, amikor először meglátta George mellett, a fedélzeten, a hervadó milliomost. Alig tudta felemelni kezét, hogy intsen a hajónak és remegve várta, hogy George észrevegye őt és visszaintsen.

De George nem intett, csak a feleségével foglalkozott. Nem intett, pedig Gwen ott állt, intgette és sírt, amíg a — Titanic el nem tűnt a láthatáron.

Miért szenved?

Számtalan emberen segít a Pyramidon tablettá.

Ön sem kivétel!

Pyramidon

TABLETTÁK

Mikor szép A NŐI SZEM?

tekintetnek. A szép szem szemhéjkerete a szemöldök alatt nem roskadhat be, mert a

Azt hiszem, kevés olyan nő van, aki rendszeres ujságot olvas és ne hallott volna valaha erről a névről: Jovinne Colden. Az aprótermetű, pupos embreke, orvosi diplomával a zsebében, a világ legismertebb szépségmestere s neve nemcsak a nagy amerikai filmek reklámképein olvasható, hanem bizonyos híres esküvőkről szóba is számuló cikkeiben is, mint aki jelen volt a fényes esküvőn. Mindenki tudja, hogy Colden mester nem az előkelő násznép sorait díszítette igénytelen alakjával, hanem az érkező dámák felett tartott egy kis szemlélt, mielőtt a násznép az esküvőre indult volna. Elegendő, ha megejlik a nevét, amire éppen úgy felfeszísznek a meg nem hívottak, mint a lakodalom egyéb szennációi. Nagyon meg kell fizetni varázslatos tudományát, ez azonban a legkevésbé Jovinne Colden megvalogatja, hol állítja meg autóját s kit tisztel meg azzal, hogy tíz percig beszélgesen vele és tanácsokat ad a szépség öröndözés titkaira vonatkozólag. Nagyon előkelő gesztus a háziasszony részéről azt mondani valamelyik vendég hölgynek:

— Kérlek, ha parancsolod, Jovinne Colden dr. rendelkezésére áll a szalonban.

Nincs a világon olyan nő, aki erre el ne pirulna az izgalomtól, még kevésbé olyan, aki a néhányperces vizitet kivesszautasítaná.

Hölgyeinket bizonyára érdekelni fogja ezek után, hogy Colden mester hogyan vélekedik a szemekről, mint fontos szépségkellékekről.

— Minden szem szép. — mondja Jovinne Colden — ha megfelelő keretben van. Nincs tehát esúnya szem, csak a keret nem illik minden szemhez. Mi a keret? Az arc, a hajszín, a hajviselet, a száj és orr. Aki kételkedni ebben az állításban, képzeljen el egy néger nőt, világoskék vagy acélszürke szemekkel. Ijesztő volna a szép szem ellenére is. Vagy próbálkozzék meg egy szép hölgy a következőkkel: vágjon két kis nyílást egy papírlapon, akkorákat, mint szemgolyói. Tegye ezt a szemére s nézzen a tükröbe. Mit lát? Két fénylő golyót, ilyen vagy olyan színűt, de ezek a golyók se nem szépek, se nem esúnyák, se nem neveltek, se nem ábrándosak vagy bánatosak s így magukban, kiközösítve a keretből. — egyáltalán nem esúnyító. Nem mondanak semmit, hiába tudjuk róluk, hogy a lélek tükröi. Tombolhat, viharozhat, kacaghat a lélek, de mindezeket a hullámmásokat hiába keressük a papírral elhatárolt szemben. Állnak bárgyún, semmitmondóan, tétován, legfeljebb fényük élénkebb vagy halványabb, de egyébként nem beszédesek s nagy jóakarattal kell ahhoz, hogy az így ellakart szemekről azt mondjuk, szépek. — mert inkább nem szépek, nem szép a legszebb szem sem. A

szem olyan ékszer, melynél a keret nagyon fontos. A briliáns a legegyszerűbb foglalatban is tündöklök, a szem viszont — álljon egyébként a legesábitóbb, legmegígézőbb, legelbájosabb híriben, alappjában véve semmitmondó, keret nélkül. A szem tehát nem esúnya, nem szép, de minden szem tündöklően szép és lenyűgöző, ha a teremtés fensége jó keretbe helyezte.

— Nézzük most már, milyen ez a jó keret? Először vegyük sorjába a szemeket szín és alak szerint. Vannak fekete szemek, barna szemek, sötét, világoskék szemek, szürke, sárgás és acélszürke szemek. Vannak szemek, melyekben ezekből a színekből több vegyület látszik, de egyetlen szín dominál mégis s a szem színe ennek a domináló színnek megfelelően állapítjuk meg. Ismételjük: ezek a szemek mind szépek, szín szempontból tehát nincsenek olyan szép szemek, melyek szebbek volnának a másikkal, ha a keret harmonikus. A keretnek tehát az arenek is vannak formacsínváltozatai. De vannak alkati, vagyis formai eltérések a szemek méretében is. Ezeket az alkati különbözőségeket nagyjából nem a szemek adják, hanem a szemet környező bőrtakarók, a felső és alsó szemhéj. Az agyvelőből mintegy ötszáz idegszál fut a szembe, ennek terfogati elhelyezkedése következtében a szem területi mérete nem sokban különbözik egymástól, még az úgynevezett nagy szemeknél sem. Itt is nagyobb szerepet játszik a szemhéj játéktérülete és mérete. A nagy szemek lényegében a szemhéjak szűkebb terjedelmé miatt keletkeznek, ahol igen lényeges, néhol félcenti eltérések is vannak.

Lényeges kelléke még a szép keretnek, tehát a szép szemnek a szemöldök, szempilla. — ez azonban már kevésbé — továbbá az orr formája és térbeli távolsága a szemektől. Az areforma, a száj és áll formája, valamint a homlokosszélesség — a magasság kevésbé — s az állkapcsok távolsági elhelyezkedése, valamint a hajszín és hajviselet azok a tényezők, melyek a szem szép jellegét meghatározzák.

Nézzük most, milyen a szép szemek ki-domborító keretforma.

Minden színű és formájú szem szép varázsát döntő módon emeli, ha a felső szemhéj mérete a szempillától a szemöldök aljáig legfeljebb másfél centiméter magas a középrészen s egy vagy két milliméterrel ráborul a szempillára. Az ilyen szemek a legjelöltebbek, ezek az úgynevezett hatalmas szemek. Miért? Mert kiállóvá teszik a szemet s ez a jelleg, — eltekintve azoktól a szemektől, melyek azért állnak ki, mert nagyok a szemgolyók, illetve mert előreugrók — puha tekintetet, szellemi emelkedettséget s pompás harmóniájuk következtében bizonyos esúnyat adnak a

heroskadt keretben egyetlen szép szem sem szép. A szemnyílás metszete, vagyis hosszúsági formája akkor szép, ha mérete három, három és fél centiméter. A nagyobb, illetve hosszabb metszésű szemnyílások csak akkor adnak szép keretet, ha maga az areméret úgynevezett hosszúkas. A kerék are nem jó keret a hosszúkas szem számára. A kerék are jó keret az apró barna szemek számára, vagy a nagy, de sötét-kékszíni szemek számára. Kerék areban hatástalanok a nagy fekete szemek s az apró kék szemek. Rossz keret a kerék are az acélszürke szemekhez, de jól érvényesülnek a kerék areban a sárgás színt játszó és világoskék szemek, különösen szőke haj mellett. A hosszúkas — sápadt — are kitűnő keret a fekete szemek számára, de nem érvényesíti a világoskék, a világosszürke szemek szépségét. A barnaszemű hölgyek ne fessék világoszöke a nájukat, mert ez majdnem úgy fest, mint a nőgernök, ha szemüket kékre változtatnák. A haj színe tónusában mindig a szem színtónusához igazodjék, mert csakis ez a tónus biztosítja a jó keretet a szép szemhez. A kék szemhez jól áll a sötétvörös haj, az aranyzóke. Az acélszürke szemhez a fekete haj és a világosvörös. A barna vagy fekete szemeknek rossz keretet ad az élénk aranyzóke, de jól érvényesülnek az ajak élénk színe következtében. A világosszíni szemek szépségét emeli az are élénk piúra, lompitott ajkpír mellett. A világosszíni szemek bírtokosai ne fessék tehát élénkpirosra az ajkukat, ez a szemeknek igen rossz keretet ad. A világosszemű és az ezzel harmonizáló világos bajok tulajdonosi számára mindig hátrányt jelent a barnított, tehát a lesült arc, ami viszont igen jó keret a barna szemek számára.

A világos szemek számára rossz keret a átpett szemöldök s a lehajló szemöldök-rész helyére festett kivételek. A barna szemek ebben a keretben jól érvényesülnek. Minden szemnek jó keret a keskenyelő, de feléle hajló szemöldök, különösen, ha a lehajló rész alsó vége a szemhéjnyílás vonaláig ér, attól legfeljebb másfél centi oldal-távolságban. Az orr akkor érvényesíti jól a szemet, ha az archoz kapcsolódó orrcímpa az alsó szemhéj középrészétől négyötöd centi távolságra van. Az ajak akkor, ha végződése egyenes vonalban áll a szemhéj középső részével. Az ennél kisebb ajak a kerekarcúknál érvényesíti a szemek szépségét.

Világosszemű nők ne viseljenek toronyos frizurát, ami csak a barna szemek érvényesülését domborítja ki. A világos szemek hajmagassága előről a homlok fél magasságával legyen egyenlő, a barnaszeműké pedig homlokmagasságú.

A szem a legszebb, legragyozóbb ékszere a nőnek, amit a megfelelő keret domborít ki s ezt tudva, nem lehet eléggé esodálkozni, hogy ezt a keretet a legtöbb hölgy elrontja divatszeszélyből, anélkül, hogy nehányóra! fáradságot venne magának s tanulmányozna kissé az aret, a haja s a szem harmoniájának jellegét s csak ott javítana rajta, ahol ezt az aret, a haj s a szem harmoniájának törvényei megkövetelik. Nagy Daniél

Legyen szép! Mitesszeres, tágpórusú (likacsos), fénylő, zsíros, pattanás-hajlamú arcra használjon hetenként **Vitacit arcpakolást** (arcfurdópépet). Percek alatt bámulatos hatás! Hónapokra elegendő készlet **csak 6.72 pengő.** Ránckos, szarkalábak ellen, száraz, érzékeny, húzódo arcbőrnek valóságos áldás a **Vitacit bőrtápláló krém.** Nagy tubus **csak 6.65 pengő.** **Kapható jobb vidéki széksüzletekben. Budapestben csak nálunk: LORÁND KOZMETIKA, VI., Mussollni-tér 3. Kívánatra cégjelzés-nélküli csomagolás.**

odaválói, az szállodában lakik, ahol a mai súlyos beszerzési nehézségek mellett, sokkal könnyebb az élet. Az otthon természetesen nemcsak a négy falat jelenti, hanem a családot, a magunkba szállást, környezetünkkel és sajátmagunkkal való ismerkedést. Az elmúlt rivériai monddé élet szövegetében erre senki sem ért rá.

— Nagyon elcsodálkoztam, amikor Monte Carloban már az első napokban megpillantottam egyik előkelő és dús gazdag barátunkat, amint *cekkerrel a kezében, reggel a piacra sietett*. Nálunk a férfiak nem igen foglalkoznak ilyesmivel, nem csoda, hogy meglepődtem. Később észrevettem, hogy a *legtöbb férfi egymaga vásárol be háztartása számára*. Miután anyagiány miatt sok üzletet be kellett zárni, sok férfi maradt munka nélkül. Ezek segítenek feleségüknek, aki *úgyis roskadozik a háztartás terhe alatt*. Hogy mit főznek ebédre? A legjobb ebéd a következő: *levesporból készült leves, vízben kifőtt spárgatök, paradicsomsaláta ecet és minden nélkül, műsóval elkészítve*. Gyümölcs egyáltalában nem kapható. Bizony, a menü nem nagyon változatos. Csaknem mindennap ugyanaz. Irtózatos pénzért néha kapni egy kis esirékét vagy tejpórt. *A Rivierán nem márták az árakat, mindenki annyit adja el árúját, amennyit akarja. A fekete piac ott nyílt titok, nem büntetendő cselekmény. Hogy valami mibe kerül, az attól függ, hogy kitől veszem az árut, illetve, hogy hányadik kézből jut el hozzám. Ha a hotel portásától kapok valamit élelmiszert, az hatszor annyiba kerül, mint ha attól veszem, aki közvetlenül vidékről hozta.*

— *A társadalmi élet csaknem tökéletesen megszűnt. Az egyedüli szórakozás, amit kultiválnak a kaszinóknál, az a brids. Délutánonként összegyűlnek valamelyik magánlakásban és ott játszanak. A vendégek magukkal viszik teájukat, cukrukát és ha tudtak valahonnan sze, zmi, egy kis kekszet is. A háziasszony a világon semmivel sem tudja megkínálni őket. Azt eszik csak, amit magukkal hoztak.* A napokban elfelejtettem, hogy Pesten vagyok, meg voltam híva egyik este vacsora utánra és magammal vittem fekete kavémát.

— A nők öltözködése nagyon megváltozott. *Ruhájuk voltaképpen nagyon egyszerű, szoknyát, blúzt, kosztümöt hordanak. Reggel felveszik és amíg este lefeksznek, abban járnak. Változatosság és eleganciát az asszeszoároknak fejtenek ki. Cipő, táskák, fülbevaló a legfontosabb kellek a jólöltözött nőnek. Fantasztikusan szép cipőt hordanak. A sarkas cipő teljesen eltűnt. Nem is gyártják többé. Kizárólag emeletes, talipalpú cipőket viselnek. A nők rájöttek arra, hogy ez rendkívül egészséges a lábuknak. A talipalpú cipő tulajdonképpen egy ortopéd orvos találmánya. Nemcsak az az előnye, hogy jó benne járni, hanem megszépíti a legsúlyosabb lábat is. Mulatságos dolog történt velem: mielőtt hazajöttem, csináltattam egy-két pár gyönyörű talipalpú cipőt a Rivierán. Rengeteg pénzbe került. Gondoltam, Pesten úgyse kapok ilyet. Amikor Budapesten a pályaudvarról a lakásomra mentem, már a Rákóczi-úton megállapítottam, hogy ugyanilyen formájú cipők tömegével tartkítják a kirakatokat és az áruk egy tizedrésze annak, amit Franciaországban egy-egy párért fizettem. A magyar leleményesség és tehetség páratlan az egész világon.*

— De térjünk vissza a Rivierára! Persze, ott is mindig az a divat és az az elegáns, ami nem kapható. *Az elegáns nő óriási kirokolditást hord. Ha néha érkezik a boltba egy-egy táskák, akkor arra huszonötöt is reflektálnak és csillagászati számokat kitevő összegeket fizetnek érte. Nyáron a nők kizárólag vállra akasztható táskákat hordanak. Kényelmes és fiatalos viselet.*

Elragadó raffiatáskák vannak, hozzá ugyanolyan szandált viselnek.

— Óriási fényűzést fejtenek ki a fülbevaló terén. *Hatalmas rózsákat, csengetyűket, pecséteket raknak a fülre. Némelyik akkora, hogy eltakarja a fülkagylót is. Nagyon mulatságos ötlet, hogy ugyanazzal a klipsszel, amelyet nappal fülbevalónak viseltek, estére cipőjük kivágását díszítik. A fülbevalónak és a karkötők tömegének ez a nagy kultusza szinte keleties jellegű. Csak a hamis ékszer divatos, különösen fülbevalónak, mert a valódi nem elég nagy, nem elég mutatós. Akármilyen rosszak is a viszonyok, a francia nő mindig törődik külsejével és mindig igyekszik esinos maradni. Ezzel felvidítja környezetét is.*

— *A divatot Franciaországban tu'adjonképpen Cannesból irányítják.* A lelegelegánsabb és legeredetibb divathölgy Madame Rochasse jelenleg Monte Carloban van. Az ő divatszálója a leghíresebb ma Párizsban. Akárhol jelenik is meg, mindenki őt nézi és az ő öltözködését átanozza.

— *Kalapot nem hordanak.* Estére néha túll, vagy muszlinanyagot kötnek a fejükre, olyanformán, mint itt a neceket viselik és a fejtetőre valami szép virágot tűznek. De a virág egymaga is megteszi. *A legdivatosabb frizúra: a fejtetőn laza, rövid és kifésült tincsek tömege.*

— *Harisnyát télen sem viselnek, ellenben bőszen festik a lábukat.* Különböző árnyalatokra, attól függ, milyen színű a ruha. *Mme Rochasse legutóljára egy-egy barna virágot festett bokájára és ennek óriási sikere volt. Aki télen mégis csak fázik, az üvegharisnyát hűz. Ez az üvegből készült harisnya egy amerikai gyár találmánya. Csodálatosan szép, olyan, mint a legrégebben selyemharisnya, szépíti a lábat és legalább hat hónapig tart. Nem szabad le rajta a szem, nem szakad el. Tulajdonképpen nem is tudom, hogyan végződik egy ilyen üvegharisnya élete, mert én hat hónapig hordtam egy párat, de ma is olyan, mint amikor először vettem föl. Minden este kiöblítettem hideg vízben és egy félóra alatt megszáradt. Amerikában az üvegharisnyagyártó ellen pört indítottak a szelvénygyárosok. A pör két évig húzódott. Ezalatt nem volt szabad üvegharisnyát gyártani. A pört azonban az üvegharisnyás nemrégiben megnyerte és azóta újra megindult az üvegharisnyagyártás Franciaországban is, ahol Nilon-harisnya néven kerül forgalomba. Ma még rendkívül drága és csak nagynehezen kapható, pedig fillérekké kerül az előállítás. Háború után megoldódik a nők harisnyaproblémája, mindenkinek lesz potom pénzben vásárolt üvegharisnyája, amelyet sohasem kell stoppolni és szemfelszedőhöz vinni.*

— *A parfümgártás tökéletesen megszűnt Franciaországban.* De van nő, aki óriási pénzeket ígér egy-egy üveg parfümért. Az illatszernek azért is olyan nagy a keletje, mert nem kapható. Ha mégis valakinek adnak egy üveg parfümöt, akkor annak cserébe régi üveget kell beszoigáltatni.

— És hogy a férfiakról is beszámoljak, elmesélem, hogy nem divat a szabályos öltözködés. *Nagy forradalom tört ki a férfidivatan.* A férfiak nem hajlandók többé a melegtől szenvedni. *Nyakkendő és kabát nélkül járnak még Párisban is, rövidujjas ingben és raffiaszandálban.* Még estére is így maradnak. Nem sokat törődnek a kül-sőségekkel.

— Örülök, hogy itthon vagyok, de szeretettel gondolok vissza a franciákra, akik olyan kedvesek és olyan jók az idegenhez. Az idegen talán sehol a világon nem érzi magát olyan otthon, mint Franciaországban. A francia vigyáz az idegenre, oltalmazza és védelmezi a lovagiaság minden kedvességével. Ezt sohasem felejttem el!

Egy kitunó magyar énekesnő, szép és érdekessé asszony jött haza az elmúlt napokban a Rivieráról. Ma, a rádió és a repülőgép percenként fölfelé ívelő karrierjének a korában, ellentmondásnak hangzik, de igaz a megállapítás, hogy a távolságok egyre ijesztőbbek. Azelőtt vonaton is könnyen elértek Rómát, Párizst vagy Londont. Jöttünk-mentünk, levelek és képes folyóiratok cikáztak ide-oda, pontosan tudtuk, mi a divat Newyorkban, milyen új filmet forgatnak Hollywoodban és ki szel Sankt Moritzban. Ma minderről alig tudunk valamit, igaz, hogy túrságos elfoglalt bennünket az, ami körülötünk történik. Amikor ezt az elegáns, nagystílusú asszonyt, ezt az orchidea-szerű jelenségét hallgatom, érzem, hogy ismerős, de nagyon távoli világot hozott magával. Három év óta nem volt Pesten, francia levegő lengi körül. A nő általában mindig hajlamos a mimikrire. Könnyebben idomul és hasonlít át abba az idegen világba, mint a férfi. Menekül tehetségesebb, men-nél sokszínűbb, annál könnyebben.

Megkérem a kiváló énekesnőt, mesélje el, milyen az élet a Rivierán, hogy élnek a nők Monte Carloban, mi a divat Franciaországban?

— A Rivierán, ahol régebben a legérdekesebb és legelőkelőbb nemzetközi társaság gyűlt össze, ma alig van külföldi. Ezel szemben sok párizsival találkoztam ott. *A rivériai káprázatos luxus tökéletesen eltűnt. Divatját multa. Ottlétem három esztendője alatt egyetlenegyszer sem lát-tam szmókingot, vagy estélyiruhát. Tíz órákor záróra van és ezután senkinek sem szabad az utcára lépnie.* Az emberek fölfedezték az otthonot, akár saját lakásukban, akár a hotelszobáiban. Mert aki nem

GYÁVA FÉRFI

ÍRTA: *Lendrik Ferenc*

1.

A lány érezte, hogy a fiú most valami nagyot akar mondani. Fogta a kezét, a kapujukban álltak már, de nem úgy fogta, mint máskor, mikor hazakisérte és búcsúztak: »Kezét csókolom, Judit«. Most úgy szorítja, mintha soha nem akarná elengedni. És érzi, hogy a szorításban remeg a fiú keze, szemében fellobog az a szürke, borongó fény, rátüzel az arcára, belekapaszkodik a szemébe, mintha karma lenne; meleg, forró zuhatag ömlik a szemén keresztül a szívébe, fejébe, lábába; kissé meg is szédül tőle.

Péter minden nap hazakiséri. Ha csik az eső, akkor a fiú tartja az esernyőt és úgy mennek, hogy összeér a könyökük. De még egyszer se mondta Péter, hogy szereti.

Judit arról szokott beszélni, hogy Lacival nem lehet bírni, nem tanul, szét dönti a házat, felforgatja az ő holmiját is; kivette multkor a fiókjából azt a díszkötéses Kiplinget, amelyet születésnapjára kapott és eladta... Igen, Kipling a legkedvesebb írója, valamennyi magyarra fordított műve megvan; mikor meghalt, úgy gyászolta, hogy még egyszer elolvasta a könyveit, minden éjjel a vánkosa alatt volt egy. Csúnya, morc, szemüveges öregúr volt, benne volt a fényképe az újságokban. Nem olyanok képzelte, bánja, hogy megnézte Kipling fényképét. Sok író okosabban tenné, ha nem engedné magát lefotografálni... Igaz, Balassa Géza vett egy Leica-gépet Summar objektívvel, ezer pengőért. Le is fényképezte, nagyszerűen sikerültek a képek, majd holnap megmutatja... Autót is vesz Balassa Géza és megígérte, hogy elviszi autózni Sümegre, Tapolcára. Kitűnő lesz!

Péter keveset szokott beszélni. A szeméből kisugárzó szürke, borongós fény körülvette a lány alakját s glóriát tartott a feje fölél.

— Judit, — kezdte a fiú és görcsösen szorította a lány kezét — Judit, én szeretem magát...

— Én is szeretem magát, Péter — mondta egyszerűen a lány.

— Most még senki vagyok, de méltó akarok lenni magához. Van remény, hogy én kapom meg az állást; utána vetem magam foggal, tiz körömmel, ez az én külön háborúm lesz a jövőmért, az életemért... magáért... Ezt csak megmondtam magának, Judit... Az édesanyjának még nem mondhatom meg. Nem lehet a menaszonyom, nem köthetem magamhoz a bizonytalanra... Arra se kérhetem, hogy várjon rám... Csak egy hónapig azért még ne menjen férjhez... Arra eldül a sorsom.

— Rendben van, egy hónapig nem megyek férjhez. Ebben maradunk — mosolygott a lány.

Aztán dudolva futott be a házba.

— Hol voltál ilyen sokáig? — kérdezte az anyja.

— Lassan jöttem... szép idő van.

Éppen ekkor rontott be az öccse sárosan.

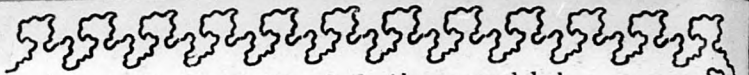
— Hazudik! — kiáltotta. — Itt beszélgetett egy

óránál Berkyvel a kapuban.

— Okosabban tennéd, ha nem kísértetnél vele magad. Az előbb kerestél Balassa Géza.

Komisz jókedvében volt.

— Aki iránt tüstént anyósi vágyak gyúltak a szívedben, úgy-e, mamuskám?

— A te dolgoz. Riaszd el. Ahogy gondold.

Hogy hogyan gondolta? Maga se tudta. Mikor Péter megfogta a kezét, végigsuhant benne valami, amit még soha nem érzett, ha együtt voltak. De csak egy pillanatig tartott, míg Péter ki nem mondta, hogy szereti. Mintha nagyobb, megrázóbbat várt volna. És nyugodtan, mosolyogva felelte: »Én is szeretem magát, Péter.« De ebben a mondatban a legkevesebb volt a szerelem.

Péter vallomása pattogó jókedvet fakasztott benne, — ennyi volt az egész. Jölesik és amellet roppant mulatságos, mikor egy olyan komoly, okos fiú méltó akar lenni hozzá és küzdeni akar érte.

Balassa Géza? Jó, ha az embernek sok pénze van. De, adna-e neki sokat, ha a felesége lenne? Megvenné az összes Kiplingeket az első kiadásban, vagy venne egy Nerc Pamis bundát, amilyen a Koller bárónénak van.

2.

Péter mondta:

— Judit, többet nem kísérem haza. Huszadikáig, míg nem döntenek az állás felől, nem akarom, hogy magával lássanak... Hogy talán Balassa Géza miattam...

— Nem érdekel.

— Ha nem kapom meg az állást, nem tudom feleségül venni... Balassa Géza elvinné magát, ha akarná egy kicsit... Ha nem járna velem, ha tudná, hogy maga szabad... Huszadikán majd jelentkezem, Judit.

A lány azt mondta, hogy bolond; s ettől kezdve Balassa Gézával sétált ki a Jánkára, aztán mentek együtt moziba és vasárnap délután színházba. Ennyit megengedtek neki, de hét órára mindig otthon kellett lennie.

Péterrel valahogy jobban érezte magát, mert Péter okosabb volt, mint ő és ha nem is volt kedves írója Kipling, legalább »Az őserdő könyvé«-t olvasta és olyanokat tudott róla mondani, amiket ő nem vett észre. Gézának viszont még fogalma se volt, ki az a Kipling. És ha egyedül maradtak valahol, rögtön meg akarta csókolni. Mikor végre hagyta, családottan állapította meg, hogy nem ért semmit. Miért szeretnek mégis csókolódnizni az emberek?

Tizenhétéves volt és Géza volt az első férfi, aki megcsókolta.

Hogy Géza felesége lesz-e, vagy Péteré? Olyan mind-egy. Vagy férjhez se megy. Nincs semmi értelme.

3.

Péter nem jelentkezett huszadikán. Hallotta, hogy nem nevezték ki.

A következő hónap elején találkoztak. Péter várta a templom előtt.

— Búcsúzó. Judit, — mondta lankadt, fakó hangon. — Mindennek vége. Talán már tudja... Vesztettem... És nem is vagyok méltó magához, Judit. Gyáva voltam. Nem volt erőm mindent megkockáztatni, mindent feláldozni, hogy elérhessem. Tegnap a kezemben tartottam tíz másodpercig hetvenezer pengőt, aztán visszatettem a helyére.

— Megörült? Sikasztani akart?

— Maga ezt nem érti, Judit. Meg kellett volna próbálnom. Aki magát meg akarja érdemelni, annak az életét is kockára kell tennie. Nem szabad, hogy valami drágább legyen neki, mint maga. Még a becsülete sem... A zsebbe kellett volna tenni a pénzt és elmenni magukhoz... De gyáva voltam. Arra gondoltam, mi lesz, ha megtudják... Ennyit se mertem feláldozni magáért. Nem érdemlem meg, hogy szeressen... Isten vele, Judit.

És elment.

A lány kis ideig nézett utána, aztán arra gondolt, hogy tényleg gyáva alak s könnyes lett a szeme.

Az alváscól beszél dr. Tangl Harald

Tangl Harald tudományos kísérletei és megállapításai sokirányúak és jelentősek. Amit mond, mindig érdekes és új azok számára, akít az élet titkai és földi létünk fizikai problémái izgatnak. Tangl tanárnak az alvásról való tanulmányai és előadásai nagy feltűnést keltek. Most arra kértük meg, hogy az alvás problémájáról beszéljen.

— A mai élet egyre több titkot és érdekességet tár elénk — mondja Tangl. Viszont ahhoz, hogy mindezt megismerjük, túlságosan rövid az életünk. Bernard Shaw mondja, hogy legalább két-háromszáz évig kellene élnünk ahhoz, hogy szellemi életünket kellőképpen követhessük.

— Ősidők óta küzdünk életünk meghosszabbításáért. Ezen a téren kivált századunk ért el igen jelentős eredményeket. A régi rómaiak átlagos élettartama 30 év volt. A mai emberé 65 év fölé emelkedett. Az eseményekben gazdag mai élethez azonban még ez is kevés. Mindent elkövetünk, hogy mennél többet lássunk meg az életből. Ezt a célt csak úgy érjük el, hogy pihenésünket megrövidítjük.

— **Életünk harmadrészét átlasszuk.** Tehát mire hetvenöt évet ér meg az ember, körülbelül huszonöt évet aludt át. Ez a bizonyos huszonöt évet igyekszünk az éjszaka ellen való küzdelemmel csökkenteni. Az ősember a nappal fektült le és a nappal kelt föl. A mind több technikai eszközzel rendelkező ember viszont erősen harcol az alvás ellen. Először megtanulta a tűz gyújtásának a módját, aztán rájött az olajmécse, a petróleumlámpa és a villanyvilágítás hasznára. A világítás megcsúszott körülötte a mindent elnyelő sötétség. Ébrenlétének ilyen módon való meghosszabbítását részben szórakozással tölti, részben pedig az alvástól elvont időben könyvekkel, színházzal, mozival és legújabbban rádióval gazdagítja ismereteit.

— Hogy alvási időnket milyen mértékben szabad megrövidíteni anélkül, hogy egészségünket megbolygassuk, az ma is vita tárgya még. Ezt a kérdést is egyéni módon kell elbírálni. Sokan akkor érzik jól magukat, ha legalább nyolc órát alszanak, mások viszont sokkal kevesebbel is beérik. **Julius Caesarról, Napoleonnól és Nagy Sándorról följegyezték, hogy négyöt órát aludtak csak.** Az alvászükséglet mennyisége az életkortól is függ. Az újszülött majdnem huszonnégy órát alszik egyfolytában, az egyhónapos csecsemő tizennyolc órát, az egyéves gyermek tizennyolc órát, a hároméves legalább tizenkét órát aludják. Két hóna hat a gyermekekre, ha délután is alszik. **A délután is alvó gyermek éjjel sokkal mélyebben alszik és pihenten ébred.** A túlságosan kevés alvás a gyermeket megakadályozza fejlődésében.

— Hogy valakinek mekkora az alvási igénye, az attól is függ, hogy az illető milyen mélyen alszik. **A mélyen alvó aránylag sokkal kevesebb alvással is megelégszik, mint az, aki félig ébren alszik.** Különböféle eljárások segítségével rájötték arra, hogy nem minden ember alszik egyformán. Eszerint különböféle alvástípusokat

különböztetünk meg. Van ember, aki **»le-hajlja fejét és máris alszik.** A jó alvó már az első és második órában a legmélyebben alszik. Ez a mély alvás azonban legfőképpen egy-két óráig tart. Ezután a reggeli felébredésig mind felületesebbé válik. Az egészséges idegzetű ember így alszik általában. Reggel kipihenten, képességének teljében ébred. A másik típus éppen az ellenkezője ennek. **Későn álmosodik el, nehezen alszik el,** a mult képei vagy a jövő gondjai gyötörék. Csak eszindes, sötét szobában tud elaludni. Alvása lassan mélyül csak el és az éjszakának a végén éri el legmélyebb pontját. Megesik, hogy az ilyen alvó akkor alszik végre legmélyebben, amikor már fél kell kelnie. Ezért kel fel sok ember olyan fáradtan és keservesen, ezért fog olyan kedvetlenül hozzá munkájához. Voltaképpen csak este-félébred föl, ezért ezt a típust **»estikének» is nevezik.**

— **Alvási igényünk néha lényegesen megváltozik.** Az a fiatal lány, aki a kényelmes szülői házában még tíz órai alvás után is nehezen kel föl, asszony korában kevesebbet alszik. Ilyenkor annak ellenére, hogy éjszaka esetleg többször is fel kell kelnie, hogy csecsemőjét ellássa, napközben pedig sokat dolgozik háztartása körül, hat-hét órai alvás után is pihenten ébred. **A gyermek iránt való szeretet és a vele való folytonos törődés még a szervezetét is megváltoztatja a nőnek.**

— Amióta behatóbban foglalkozik az emberiség a természetesi jelenségekkel, nem

günket. A külső ingerek kikapcsolása a könnyebb feladat. Ezt többször tapasztalhattuk, főként olyankor, amikor új környezetben alszunk. **Az ismeretlen lármá zavarja alvásunkat, azonban ezeknek az idegen ingereknek a hatása néhány napig tart csak, hamarosan megszokjuk őket.** Alvási készségünk megteremtése nehezebb feladat már. **Legjobb, ha nem is foglalkozunk az alvás kérdésével.** A jó alvó sohasem gondol arra, hogy nem tud elaludni. Ne foglalkozunk elalváskor napi gondjainkkal, tervezgetéssel, ne olvassunk az ágyban izgalmas regényeket. **Csak könnyű, szórakoztató, megnyugtató olvasmány segít az elalváshoz.**

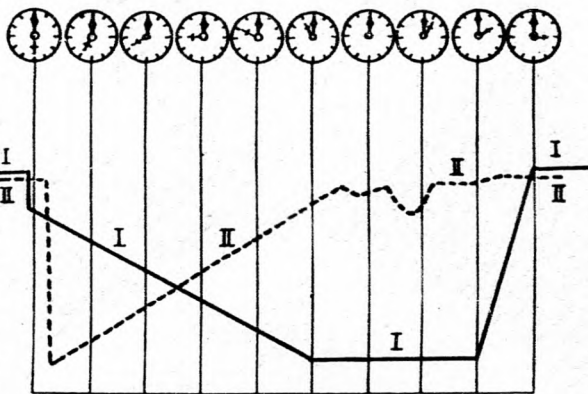
— A pihenés, a eszind és a vidéken való nyaralás fokozza az alvás mélységét. Más-ként alszunk pihenés előtt, mint pihenés után. Ellentmondásnak hangzik, de igaz, hogy mennél kimerültebb valaki (szellemi fáradtságra gondolok), annál rosszabbul alszik, mennél pihentebb, annál jobban alszik. Fechner, a híres kutató azt írja: **»Mai ébrenlétémet tegnapi alvásodnak köszönheted. Mennél mélyebben alszol ma, annál nagyobb munkakedvvel ébredsz holnap és mennél jobban munkálkodtá, annál mélyebben alszol majd.»**

— A kétféle alvástípus már iskolásgyermekeken is megfigyelhető. Talán részben ezzel magyarázható, hogy némely gyermek délelőtt az iskolában figyelmen, szórakozott, fáradt. Ezek rendszerint az este későn elalvók közé tartoznak. Délután kell pótolniuk azt, amit délelőtt elmulasztottak.

— Általában jobban alszunk, ha vacsora után egy fél órái vagy egy órát sétálunk. Az is jó, ha lefekvés előtt egy-két falatot, például egy almát eszünk. Ezzel is elvonjuk a vér egy részét az agyból és megkönnyítjük az elalvást. Hasonló célt érünk el a néhány percig tartó váltakozó hideg-meleg lábfürdővel. Könnyebben alszunk el, ha egész testünket nedves kifacsart, ruhával csavarjuk körül erre pedig meleg takarót teszünk. Körülbelül egy félóra múlva jóleső fáradtság önti el testünket és miután megszabadultunk a »borogatástól«, eszikhamar elalszunk.

— Tekintettel arra, hogy az álmatlanság, szervezetünk működésének különféle zavarából származhat. Legjobb, ha panaszsunkkal orvoshoz fordulunk, hogy kínzó gyötrelmeinktől men-nél előbb megszabaduljunk. Az álmatlanság árt egészségünknek. Amikor alvásunkkal törődünk, **nemcsak önmagunkkal teszünk jól, hanem környezetünkben élő embertársainkkal és hazánkkal is.**

A pihent ember mindenképpen jobban teljesíti kötelességét, mint az, aki nap-hosszat az álmoságtól elgyötörtön támogat. **Egésznap munkánk attól függ, hogy jól aludtunk-e vagy rosszul.** A jól alvónak még a külseje is más: az egy-két álmatlanul töltött éjszaka után mindenki néhány évvel öregebbnek látszik. Az álmatlanul töltött éjszakák nyomot hagynak az arcon, de az egész szervezeten is. Kivált nők figyeljenek erre. Ha másért nem, hiúságból igyekezzenek jól aludni.

Az alvásmélység ingadozásai az éjszaka folyamán.
I. Az egészséges ember alvásgörbéje.
II. Az ideges ember alvásgörbéje.

kerülte el figyelmét az alvás sem. Régen azt bizonygatták, hogy az álom a halál testvére. A görög mitológia szerint az álom, a »nyx«-ből, az éjszakából keletkezik. Az újkori művészet elképzelése szerint az éjszaka csillagos fekete ruhában, fekete lovakkal vontatott kocsiján áll és karjában a halált és az álmat tartja.

— Az alvás a legérdekesebb természetesi jelenségeink egyike. Már régóta vizsgálják ezt a jelenséget. Annyit tudunk, hogy az alvás bizonyos nyugalmi állapot, amelyben egyes szerveink élettevékenysége csökken. Legszembetűnőbb tünete a szervezet nyugalmi állapota, az izmok mozdulatlansága. **Elalvásunk két körülménytől függ.** Egyrészt attól, hogy kikapcsoljuk a különféle zavaró, külvilági ingereket, másrészt pedig, megleerentsük alvási készségeinket.

DIVAT

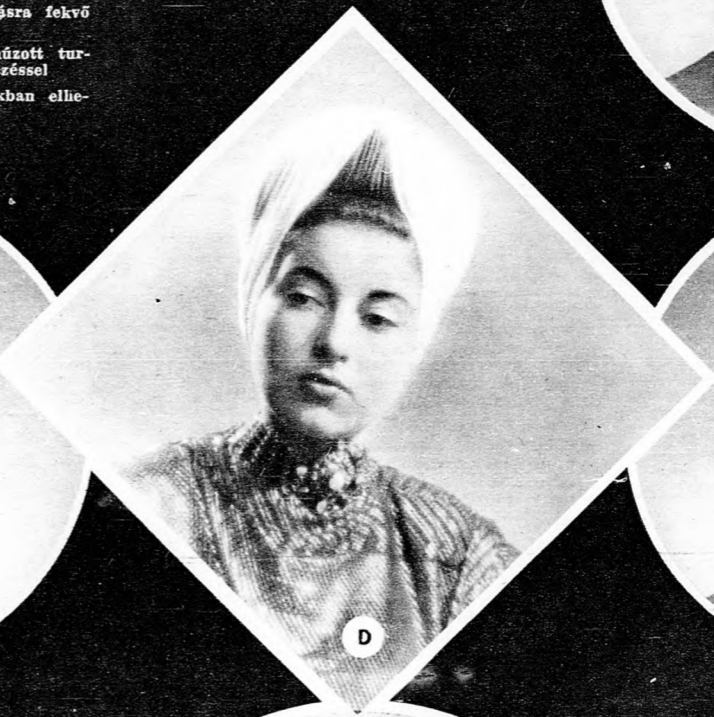
1943
ŐSZI KALAPOK ÉS TURBÁNOK

DIVAT

1. Drap nyúlször kalap, barna bársonyszalagdíszszel
2. Fejből kiesapott barna nyúlször sapka, beldolgozott türkizkék Jersey turbánnal
3. Szürke kosztümkalap bármely színű prograin szalaggal
4. Fekete hajlított karimájú, lapostetejű nyúlször kalap halványkék drótozott masnival
5. Drap Jersey tetejű, barna, húzott, bársonyszélű és barna bársonnyal pettyezett barett
6. Bordó antilop, magasan felhajtott karimájú kalap zöld szalaggal
7. Világoskék nyúlször kalap, sütétkék szalaggal szegett széllel
8. Fekete gömbölyített karimájú, kislejű nyúlször kalap, bársonyszalagdíszítéssel

- A. Zöld Jersey négyszögbe állított húzott turbán
- B. Csaszinú glóriaszzerű turbán, hátul aprón behúzva és megkötve
- C. Szürke karimás Jersey turbán
- D. Fehér selyem Jersey magasan húzott, elől aranybetétes estélyi turbán
- E. Barna Jersey turbán, elől egymásra fekvő ráncolással
- F. Kék-fehérpettyes selyem Jersey húzott turbán, előre lógó pirosbojtos befejezéssel
- G. Türkizkék selyemturbán, szivalakban elhelyezett csavarással
- H. Kockás szövetből készült turbán

Bemutatója: Bárczy Kató

SPRINGER KALAPMODELLEK IV., VÁCI-U. 11/B

SPRINGER KALAPMODELLEK IV., VÁCI-U. 11/B

Bemutatója: Nánay Valéria

Divatképeink leírása

Egyéniségednek megfelelő kalapot viselj!

Nem tudom, Hölgyeim, hogy Önök is úgy vannak-e vele, ha én új kalapot vásárolok — mielőtt felveszem, — mindig egy kis szorongást érzek, vajjon jól választottam-e, nem vagyok-e feltűnő, mindenesem szokatlan arckifejezésem az új kalapban? És bár hosszas és gondos választás után, valamint legjobb barátom tanácsára vásárolok meg a legutolsó divatú kalapot, mégis gyakran előfordult már, hogy amikor férjem meglátott az új kalapcsodában, tekintetétől úgy megdöbbentem, hogy sürgősen kicseréltem az én szépnék hitt kalapomat. Mert az a tekintet — Hölgyeim — eraberi hangra átfordítva annyit jelentett, hogy «szörnyű». Ebből aztán az idők folyamán azt az egyszerű tanulságot vontam le — és ezt Önöknek is ajánlom, — hogy kalapot nem az utolsó divat szerint, hanem az egyéniséghöz megfelelő, barátnő helyett pedig tanácsadóul a tükröt válasszuk.

A kalap talán az egyetlen öltözködési darabjaink között, mely — a férfiak részéről — állandóan ki van téve éleek és támadások pergőtűzének. Van is ebben valami igazság, mert amit az utóbbi évek kalapdivatjában látni lehetett, az már néha túllépte a jóízű határát. Az ideai kalapdivat lényegesen egyszerűbb. A divattervezők is belátták, hogy a mai idők nem alkalmasak újabb divatforradalomra, ezért tehát formában nem sok újat hoztak, csak simábbak, szebbek lettek a vonalak; ennyiben különbözik az ideai kalapdivat a tavalyitól.

Örömmel üdvözöljük a túldalolon látható teljesen leegyszerűsített és végre újra «kalapnak» nevezhető kalapokat. Mennyivel szebbek, finomabbak ezek a fejét befedő normális kalapformák, mint a tavaly még oly divatos homlokbragyigyesített kokárdaszzerű túncmény. A kiválasztott modell közül csak néhányen lehet választani, hogy melyik szebb? Valamennyinek fazonja decens, olyan sikkes, hogy a fiatal bakfistól kezdve a már kortalan hölgyekig mindenki bátran viselheti.

A nagyszélű és egyáltalán a karimával ellátott kalapok minden nőnek egyformán jói állnak, hízlebbek az archoz és jobban is öltöztetnek, mint a kis kalapok. A nagyszélű fekete filckalap az egyetlen, melyet soha nem szabad alakításra felhasználni, mert kivétel nélkül minden évben a legdivatosabb őszi kalapnak számít. Alakítani csak annyiban szabad, hogy az új, divatos forma szerint vasaltatjuk át.

Egy jótanácsos szolgálak akkor, amikor megtanítom, Hölgyeim, Önöket arra, hogy ezúttal hogyan válasszanak új kalapot. Mielőtt a kalaposnő felteszi a fejükre az Önök által kiválasztott modellt, ne nézzenek rögtön a tükröbe, — egy pillanatra hunyják be a szemüket — és csak amikor már jól ül a fejükön a kalap, akkor nézzék meg magukat. Így azonnal észreveszik, hogy van-e valami idegenszerű vonás az arcukon és ha igen, úgy válasszanak egy másik modellt. Arról se feledkezzenek meg — kalapvásárlás közben — Hölgyeim, hogy profiljuk is van, tehát a feipróbatól kalapban jobbról és balról is nézzék meg magukat, mert sokszor megtörténik, hogy az a kalap, mely előlről oly előnyös mutat, oldalról nézve egyáltalán nem áll jól.

A turbán, mely a tavalyi bolyondos formák után, most kedvesen, finoman jelentkezik, újra kedvencünk lesz. A délelőtti viselésre alkalmas turbánok a B. C. E. F. képek szerint, inkább kalapszerűek, de még mindig megvan az a nagy előnyük a kalappal szemben, hogy az őszi szélőtől és a téli hidegtől megvédik fejünket.

A turbán anyaga az idén is a jersey, de másfajta, egészen vékony gyapjú anyagból is készülhet, sőt igen sok turbánt láthatunk selyemből is, azonban ez utóbbi fesszel és a téli folyamán: csakis esti viseletre alkalmas.

Szépseggápolás

Az arcfestésről

Sokszor vádolták meg a kozmetikát azzal, hogy főleg a kendőzéssel foglalkozik. Pedig ez a vád, ma már egészen idejét múlt. A mai modern kozmetika az orvostudományal karöltve azon fáradozik, hogy a bőrt konzerválja, minden szépséghibát eltüntessen és így az arc bőr kendőzetlenül is szépnék, fiatalnak hasson.

Természetesen a szép, egészséges bőr színe nem mindig megfelelő. A festés ilyen esetben nem kendőző célt szolgál, hanem megfelelő szakértelemmel igyekszik egy hiányt pótolni. Így az arc bőr szépségét megfelelő színezéssel még jobban emelhetjük és a haj, szemek színharmóniáját tökéletesíthetjük.

A nappali festésnél mindig tartsuk szemünk előtt a diszkrét tónusokat. A különböző haj, arctípusok, más-más festést igényelnek. Kérbőrű, fekete nőknél inkább sárgás árnyalatokat ajánlunk, főleg nyáron. A tejfehér bőrű szőke, porcellánarc inkább piros színt kíván meg. Fontos, hogy az arc- és ajakfestés egytónusú legyen, tehát sárgás ajakrúszhoz még akkor se használjunk lila arcfestéket, ha a szín különben divatos. A lila szín különben inkább esti kikészítéseknek ajánlatos.

Az arcfestés vonalánál mindig az arcmagát kell szem előtt tartani. Kerek arcnál igyekezzünk a rúszt hosszúkká tenni, oldalt pedig főleg az arc csontjaitra tenni. Viszont keskeny, hosszú arcnál inkább az arccsontokra tegyük a rúszt élénkebben, ezáltal az arc soványága nem olyan szembeszökő. Ha a szem kissé karikás, akkor a rúszt finoman elosztatjuk egészen a szem körül, így a tekintet sokkal élénkebbé válik.

A szájfestés rendszerint a száj eredeti vonalát követi. Esetleges aszimmetriákat könnyen lepez és a bőr fehér vagy barnás tónusával szép kontrasztot ad. Csak gyakorlott kezű hölgy vállalkozzék arra, hogy eredeti szájformáját festéssel megváltoztassa, mert egy rossz festett száj mindig ápolatlan benyomást kelt.

Általában festésnél mindig tartsuk szem előtt, hogy estélyi ruha számára készült, vagy otthoni egyszerű ruhát veszünk fel hozzá. És az a bizonyos sokat emlegetett mértékletesség éppúgy, mint az élet minden vonalán, itt is igen megszívlelendő.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

Baba. Száraz arc bőrre a porrúzs igen alkalmas. Szem körül jófajta zsíros krémmel ápolja bőrét és elzheti meg az időelőtti ráncokat.

Bolyka. Zsíros, mitesszeres arc bőrét otthon is kezelheti megfelelő szerekkel. Természetesen, ha alkalma nyílik szakértő kozmetikussal kezeltetni, úgy ez csak meggyorsítja a bőr javulását.

M. Veronika, Budapest. Keresse fel a »Junó« kozmetikai intézetet. IV., Károly-király-út 24. sz. alatt, ahol díjtalanul tanácsban részesül és kap megfelelő szereket hajára és körmeire vonatkozó kozmetikai panaszai kiküszöbölésére.

Evezős. Férfiaknál is előfordul, hogy szükségessé válik a mell és hát főleges szálainak elektromos úton való kiirtása. A kezelés gyors, nem hagy heget maga után.

A siker titka

EGYÉNI SZÉPSÉGGÁPOLÁS

FÖLDESNÉ „JUNÓ“

kozmetikai intézetében

IV., KÁROLY KIRÁLY-ÚT 24. SZÁM

Vitaminos szépítőszer. Végleges szőrtelenítés. Díjtalan tanácsadás, levél útján is

APRÓ HÁZI GONDOK

Asszonyom, bizonyára önnek sincs keményítője! Teljesen tanácsatlan vagyok, mit használjak a ruhák keményítéséhez?

Készítsen házilag burgonyakeményítőt. A burgonyát hámozza le és reszelje meg citromreszelőn. Egy kiló már leereszt burgonyához öntsön 4 liter hideg vizet. Mossa ki ebben a vízben a burgonyát és szűrje át egy tiszta ruhán. A kendőben visszamaradt burgonyát nyomkodja jól ki, adja ezt a levét is az átszűrt vízhez és hagyja a vizet leülepedni. A leülepedett részről öntse le a vizet, s a visszamaradt burgonyaport még kétszer mossa át hideg vízzel, mindig csak akkor öntve le a vizet, amikor a por már leülepedett. Végül a burgonyaport a napon szárítsa meg.

Befőttes üvegeimre a címkéket csirizzel vagy valamilyen ragasztószérel szoktam felragasztani; azonban a kiürült üvegekről csak nehezen mosható le az így felragasztott címke.

A címkéket — az ideai befőttesek után — tojásfehérjével ragassza fel, ez egyszerű és tiszta eljárás.

Zsírosbödöntöm erősen avas szagú. Mivel forrázom ki a bődönt, hogy e kellemlen szag ne legyen érezhető?

Forraljon 3-4 liter vizet. Tegyen bele egy kávéskanál hypermangánt és a lohogva forró vízzel, forrázza ki a zsírosbödönt. Utána forró szódás vízzel sűrölje ki, majd többször öblítse át hideg vízzel.

A tavalyi paradicsom-dunsztóaim közül a legtöbb elromlott a tél folyamán. Ugyanúgy készítettem, mint más években, sőt a dugókat még szurokkal is bevontam; mégis mi lehetett az oka, hogy az egyformán főzött paradicsom közül az egyik üveg elromlott, a másik viszont ép maradt?

Bizonyára nem főzte ki jól a dugókat, mellyel az üvegeket bedugaszolta. A parafadugó, — ha már más évben is volt használatba — könnyen lehet penészgomba tanyája és ez okozhatta a paradicsom romlását.

A fehérre lakkozott ajtóim teljesen fénytelenek, adjon kérem útbaigazítást, mit tegyek, hogy ismét visszanyerjék fényüket?

Olesó és biztos szert ajánlok. Egy tiszta vászondarabot mártson ecetbe és kenje át ezzel az ajtókat, majd puha flaneltörölvél dörzsölje át.

Porcellán hamulálcáimon a szivartól visszamaradt barna foltok vannak, melyek nem moshatók le vízzel. Hálás lennék a tanácsért, ha megmondaná, hogy mivel tisztítsam meg a hamudartóimat?

Egy kis vászondarabkát nedvesítsen meg, hintsen rá kevés asztalisót és ezzel dörzsölje le a nikotinfoltokat.

CSAK NEHÁNY HETE jegyezte el báráró Orsich Nandor az argentin főkonzul; de Gammas Susanne lányát. Most újabb de Gammas - eljegyzésről hallottunk. Susanne húgát, Bebet Sutzger János vezeti az őszszel ottárhoz.

ÉRDEKES HIR jelent meg a legutóbbi olasz napilapokban. Paulay Erzsébet férjét, Cerutti nagykövetet, az olasz külügyi előléptetéseket felülvizsgáló bizottság referensévé nevezték ki.

A PESTI TÁRSASÁGOKBAN közismert bálelnök, aki egy évig a Bálközi Blokknak is elnöke volt, nősül. Menyasszonya a balatonmenti szőke kislány, aki a téli bál szezonban főbábot volt Pestben, mint Somoquban.

Válasz többeknek az örök „Miért?”-re

Igazuk van! Nők egymás közt őszintén és nyíltan megbeszélnek problémáikat és ilyenkor gyakran felmerül az örök fájó kérdés: „miért? Miért nem sikerül neki semmi az életben? Jó alakja van, elegánsan öltözködik, miért nincs mégsem szerencséje?”

A válasz kézenfekvő. Gondoljon arra, Asszonyom, hogy a férfiak tekintete szívesebben pihen meg egy kívánatosan szép, üde arcon, mint akár a legszebb trüzzár vagy a legremekőbb ruhán!

Ez a megállapítás egyben válasz is a kérdésre. — Fordítson fokozott gondot a szépségére, arcbőre ápolására és az életben sikerülni fog Önnek is minden! — Komoly segítőtársa lesz ebben a Hormocith B. krém, amely rövid idő alatt feltölti a fáradt vonásokat, megszünteti az arcbőr szárazságát és ezáltal visszaadja az arcbőr természetes üdőségét. Ez a nagyszerű készítmény szinte új életet lehel a bőrébe és Önnek is megadja azt a kívánatosan szép, üde arcot, amelyre minden nőnek elengedhetetlenül szüksége van. — Beszerezhető szaküzletekben. Magyarországi főraktár: Dr. Blitz Drogeria, Budapest, Vilmos császár-út 23/a — Higgye el Asszonyom, a Hormocith B. krém megadja a választ az örök „miért”-re és valóra váltja mindazt, amit eddig csak legszebb álmai ígértek Önnek!

Erba-Odescalchi Sándor herceg és Margit kir. hercegnő esküvője Tihanyban Nemes Jakab Sándor felvételei

SZENT ISTVÁNRA zsúfolásig megteltek a balatoni fürdőhelyek. Az izzó kánikulában sokan utaztak le olyanok is a magyar tenger partjára, akik nem rendeltek előzőleg szobát és természetesen a fürdőhelyeken nem is kaptak éjjeli nyughelyet. Óriási zavarok keletkeztek. A rekordot Siófok érte el, ahol még sose volt ekkora zsúfoltság és az árakban is Siófok vezet, mert nem egy kétségbeesett fürdővendég ígért egyetlen éjszákára egyetlen ágyért (esetleg háromágyas szobában) egyszáz pengőt.

CHAPLIN NŐSÜL. Körülbelül tízenkettedik feleségét veszi el. Az új üldöztetett O'Neil nobeldíjas író leánya. O'Neil Amerikai Elektra című darabját a Nemzeti Színház játszotta hat év előtt Bajor Gizivel a főszerepben, igen nagy sikerrel.

Az **OPERAHAZ** most becsátolta közre jövő évi műsortervét. Ezek szerint öt bemutatót tartanak a téli szezonban. Bemutatják Unger Ernő »Petőfi« című operáját, Ábrányi Emil »Bizánciát, amelynek zenéjét Herczeg Ferenc hasoncímű drámájának meséjére írta és három balettel. Tóth Dénes Dorottya-ját, Veress Sándor Terszili Katicáját és Laurisin Lajos Debreceni Historiáját. (7)

szereposztásban, betanulásban és vadonatúj díszletek között halhatjuk majd Debussy Pelleas és Melisande című operáját, Dohnányi Ernő A vajda tornyát, Gluck Orfeuszát, Puccini Nyugat leányát, Mozart Varázsfuvoláját és Wagner Siegfried-jét.

BUDAPESTEN gyűzött a kánikula. Az elmúlt héten, fényes nappal déli tizenkét

Simenszky Valéria zongoraművész nő nagysikerű hangversenyt adott a rádióban

óra tájban két vázonsortos urat láttunk felszállni a vilamosra, a Vilmos császár-úton.

BÁRÓ PODMANICZKY FÉLIXRŐL. A kitűnő filmrendezőről legutóbbi számunkban megírtuk már, hogy textilüzlet nyitott a Stefánia-úton. Multkor hírlünk most annyival bővítettük ki, hogy a textilüzlet mellett egy ingvarrőüzemet is alapított.

A NEMZETI SZÍNHÁZ TÁRSULATA augusztus 28-án vendég szerepelt Balatonfüreden. Az ott 1831-ben megnyitott közhely helyén mutatták be az akkori megnyitódarabot, a »Magyar hölgyet.« A főszerepeket Mészáros Agi, Eöry Kató, Füzess Anna és Nagy István játszották. A vendégjétekon megjelent Kelemen Krizosztom pannonhalmi főpap is.

Hollósy Gábor

BARÁTH ZSUZSÁNNA

REGÉNY I RTA: Gyomay György

3 folytatás

Néhány pillanatnyi csend támadt a szobában. Baráth Jánosné úgy lehült, mint a vízbe dobott forró vas. Mi az? Hát nem özvegyemberről szavalnak ezek az égetnivalók? Fiatalembert ajánlanak? Annak kéri a lányt? De hiszen akkor nincs hiba az összes iparban.

— Tán öregebb legényre számítottál, lelkem? — nézett a kérő a háziasszonyra mézeden.

— Dehogyan számítottam, dehogyan, — nyöszörögte alázatosan Baráth Jánosné és már meg is bánta, hogy gondolatban a pletykálkodás vádjával merete illetni ezt a két, tisztességes asszonyszemélyt. Majd, hogy elterelje a szót az életkorról, azt kérdezte: — Mennyi földet is mondál az illetőnek?

Ezt természetesen nem azért kérdezte, mintha ez lenne a legfontosabb, mert el volt rá szánva, hogyha csak két hold földje is van annak a jámbornak, akkor is hozzáadja a lányát. Hozzá hát. Hiszen ez egy derék fiatalember. Nem özvegy, nem öreg, vagyona is kerülszik. Az orra alá lehet dörzsölni a csúfalkodóknak, hogy fiatal vő lesz. Kell a lány fiatalnak is. Nincs rászorulva semmiféle öreg kappanra.

— Hűsz holdat. — mondja nyomatékosan Rébik Polla. — De haszonbérlni szoktak hozzá megannyit.

Baráth Jánosné alig bírta ülni ma. Kéret, ki akart rohanni az udvarra az uráért. Ordítani akart neki, hogy gyere be, te vén marha! Hallgass ide és ess hanyatt! Huszonöt éves fiatalember kéri a lányod. Még hozzá olyan, akinek hűsz hold földje is van, aki hát nem koldus, hanem rendes, magabíró ember. És mindössze huszonöt éves!

— Annyi van azoknak — erősítette Kása Őrszi is a mondatot.

— Leginkább ki lenne az illető bizonyos, — lihegte a háziasszony kíváncsian.

— Köblös András, ha ismered.

— A nevét se hallottam.

— Kint van a tanyájuk az Alesiban.

— Nem ismerem őket.

— Nem baj. Majd megismerheted még a társadalmat, ha a vőd lesz. De annyit már előre is kimondhatok róla, hogy nagyon rendes fiatal. Nem iszik, nem dorbézol, nem parázna, hanem nagyon rendes egy fiatal, már mint legénység. Azért hát mondd ki a rigmust egy-kettőre: hozzá adod-e a lányod, vagy nem? — szavalta ki a legfontosabbat Rébik Polla.

— Adom, adom, hogyne adnám. — szaladt ki akaratlanul a Baráth Jánosné száján a felelet.

— Ez a beszéd! Akkor rendben vagyunk. Belelétesültél a házasságba!

— rikkantotta Rébik Polla.

— Igy szép a világ sora. Legyenek boldogok a kedves fiatalok! — ugrott fel Kása Őrszi is a helyéről.

— Megvan a süldő. Estére viszem haza. — gondolta Rébik Polla.

— Fiatal, gazdag vőm lesz. Megpukkasztom vele az összes tejspiacot, meg az összes bált. — gondolta

Baráthné és ugrálni szeretett volna örömeiben.

Rébik Polla úgy érezte, nehéz küldetése véget ért. Búcsúzni kezdett.

— Hát ha így állunk, akkor sietek is megvinni az örömhírt a legényes házhoz, — nyújtotta a kezét a házasszonyának és még össze is csókolta örömeiben. Baráth Jánosné visszaadta illedelmesen a csókokat. Összeölekezett a két asszony, mint a szerelmespárok. Aztán a kérők kihúzódtak a szobából. Nagy sipitózás közt felmáskáltak a kocsi. Nyugodalmas jócukát kívántak. S biztatni kezdték a bérést.

— Ne sajnáld a lovakat! Siessünk!

A két asszony repülni szeretett volna a jó hírrel Köblös Andrásékhoz. Hogyhát megvan a történelem. Megvan a lány. Akár lehet is csinálni a lakodalmat. És ami a legeslegfontosabb: lehet választani az ölből a süldőt!

Alig ért ki a kocsi a dűlőre, Baráth Jánosné már a legközelebbi szomszédasszonynak magyarázta lihegve, hogyhát most kérték meg Zsuzsánnát. Köblös András kéréte meg, akinek ötven hold földje van és mindössze huszonkétéves. S mikor ezt elmondta, már iramodott is a másik tanyába, hogy ott is elhadarja a nagy újságot. Este volt, mire hírvívő körútjáról hazakerült. Akkor már otthon volt Zsuzsánna is. Hazajött a templomból. Baráth Jánosné nekirohant a lányának. Összecsókolta. Megölelte. És keservesen sírni kezdett a vállán.

— Jaj nekem, kedves gyermekem! Ezért neveltelek fel!

— Mi a baj, édes? — csodálkozott Zsuzsánna.

— Az, hogy nemsokára ithagysz! — jajgatott az asszony.

— Én ithagyom édesanyámékat? — kerekedett ki a lány szeme egyre jobban a csodálkozástól. — Hogy-hogy?

— Úgy, hogy nemsokára lakziskodunk.

— Hol?

— Itt nálunk, drága gyümölcsöm. Mert amig odavoltál, most délután, addig megkértek.

Zsuzsánna szemei, melyek kékek voltak, mint a friss búzavirág, most összecukodtak.

— Engem? — csodálkozott.

— Nem is engem, hanem téged, drága, kedves gyermekem. Nagyon jóra való, gazdag, szép, fiatal urad lesz.

— Kicsoda?

— Köblös András, Nem ismered?

— Nem. Ki az?

— Egy jóállású fiatal. Mindenük van. Olyan asszony lesz belőled, mint a potyka. Selyemben járhatod. Kesztyűt húzhatsz. Első asszony leszel a határban. Meg is tartjuk az esküvőt hamar, ugye, kislányom?

A Zsuzsánna arca olyan sárga lett,

mint a citrom héja. A szeme sarkába meg valami fényesség gyűlt hírtelep össze. Valami csillogós.

Baráth János észrevette lánya hirtelen elváltozását. Látta az arcára ki rajzolódó nagy ijedtséget is. Meg a szép, piros ajkak rángatózását. Kivette szájából a pipát. S a fejét csóvalta.

— Még ezt az egy lányod is vaktában akarod egy idegenre erőltetni? Nem szégyenled magad? — kiáltott mérgesen a feleségére.

— Nem ért kend ahhoz. — vágott vissza sebesen az asszony. — Örüljön na ilyen szerencséje akad ennek a másleszájúnak, Legalább nem vénül a nyakunkra!

— Nem vénül, ne félj! Nem multa még idejét!

— De igenis multa! Ujjal mutogat már rá mindenki. Meg rám is!

— Terád is mutogatnak? Miért?

— Azért, hogy a fene se kérte eddig ezt a nyavalyást! — harsogta az asszony.

Baráth János az asztalra vágott öklével.

— Ha sohse megy férjhez Zsuzsánna, akkor is jut neki mindig az én asztalomnál egy darab kenyér! Akkor se áll ki az én házamból a saját gyermekemnek a szekere rúdja! Oszti nem is engedem, hogy akárcikre csak úgy ráerőszakold!

— Ki akarja erőszakolni? Vén betyár! Mit létesül bele az asszonyok dolgába! Nem ért kend ehhez? Siket kend ehhez! — vágta vissza a szólasókat az asszony.

— Siket az öregapád!

— Siket a kend vén, bolond feje! Vegye tudomásul kend, ha megoukkad is, megmutatom, hogy Köblös András-hoz adom a lányt. Csak azért is, mert látom, kendnek nem tetszik!

— Nohát én meg azért is megmutatom, mert én volnék tán a gazda, hogy nem engedem hozzá Zsuzsánnát, mindefféle jött-menethez. — ordította Baráth János és odaállt a lányá elé. — Ne félj, kislányom. Azért se mész hozzá!

— Még nem is láttam, nem is beszéltem vele. — sírta elkeseredve Zsuzsánna.

— Látni is fogod, beszélni is fogsz vele, mert már holnap este itt lesz. Megismerheted a kislábaujjától a fülecimpájáig! És hozzá is megy, mert megfojtalak! — ugrott oda az asszony a lányához és megmarkolta a haját. Úgy rázta, ahogy csak bírta.

Baráth János megkapta a feleségét. Úgy ellődítette onnan, hogy a szülőhöz vágódott. S újra Zsuzsánna hoz fordult.

— Nem mégy hozzá Köblös András-hoz, lányom! Ne félj! Én vagyok az apád! Nem hagylak!

— De hozzámégy! Mert kicsavarom a nyakad! — rikoltotta nekivadulva az asszony és újra útni akarta a lányt.

Baráth János lefogta a feleségét.

Atölelte. Összeszorította. Felemelte. mint a zsákot szokás, két kézzel. Zsuzsánna kiszaladt a szobából.

A rigmus pedig folytatódott odabent csinosan tovább. Ordítás, esattogás, puhogás, jajgatás hallatszott ki, még az istállóba is. A kutyák voní tani kezdtek. A lovak dobogtak, nyertettek. Ijedtem lestek hátra. Mi az a nagy láрма. A libák az ég felé tartották a nyakukat. Úgy gágogtak. A béresek pedig a fejüket csóválták a takaros tétemények hallatára és gond-ságba esve magyarázták egymásnak nagy titokban.

— Lakzi lesz nemsokára. Megkérték Zsuzsánmát!

Az égre lassan felballagott a hold. Ezüsfény ömlött végig a tanyák közt. S a kazlak felől sirás hangját vitte a ház felé a csendes esti szél.

*

András a csizmáját tisztogatja. Odaáll a kazal mellé. Kihúzza egy csomó szalmát. Összezsavarja csóvának. S nagy gondossággal törli le a lábbeli-ről a hideg, vastag sarat. Mindez olyan csendesen történik, mintha valami zsványféle ember csinálná, mert a tanyában nem is tudnak róla.

Bent békességben ég a lámpa. A bentvalósiak nyugodtan vacsoráznak. Az ablakon keresztül látszik, ahogy Baráth János a falatokat a szájába rakja. Fertelmes nagy a tátogója, így az árnyékban és fertelmes falatokat szaporáz bele. Mellette ül Zsuzsánna. Nem is álmodja, hogy már kívül itt van az udvarló, csak eszik.

András elgondolkozva néz a tanya ablakára. S arra gondol, hogy voltaképpen mit is keres itt? A lányt életében nem látta. Nem ismeri. Nem szereti. Az anyja mégis ráparancsolt ma erős szóval, hogy erregy el, édes fiam, Baráth Jánosékhoz. És kedveltesd meg magad Zsuzsánnával, mert ő lesz a feleséged. Már meg is kértem. És mikor ő azt morogta, hogy nem megyek én, akkor kapott két olyan pofont, hogy most is cseng tőle a füle. Aztán az édes összekötötte egy kemdöbe a rossz csizmát, rossz nadrágot, rossz kalapot. A kezébe nyomta. Kivezette a tanya végére. S azt mondta:

— Ha pedig nem tetszik, amit csinállok, akkor mehetsz is, amerre látsz!

Erre ő mit tehetett? Leült a dülő szélére az árokpartra. És káromkodni kezdett. Szidta még azt is, aki a szerelmet kitalálta. Szidta Rébik Pollát, aki a kérője volt. Aztán gondolkodott, hogy hová, merre menjen. Beálljon valahol béresnek? Vagy elmenjen a városba téglát hordani? Aztán, hogy megfőtt az ebéd és igen jó szagok szálltak ki a konyhából, visszakullogott a tanya. Felakasztotta a szegre a batyut. Elvégezte rendezen a dolgát. Mikoron pedig eljött az alkony, megberetváltkozott illedelmesen. Felöltözött ünnepőbe. S az anyja elé állt.

— Legalább azt mondja már meg édesanyám, a világnak melyik részén keressem Baráth Jánosékat.

Az anyja elmagyarázta a helyzetet. Ó elindult. És most itt áll a sötét estében az idegen ház előtt és nem tudja, mit csináljon.

András ájtatos káromkodásba kezd. S megállapítja, hogy a legkutyább sora a legénységnek van. Mert nem elég az, hogy el kell jönni a lányhoz, hanem be kell ülni a szülőkhöz is. És ársalogni kell, mint a kaesa. Kivilá-

gítás mellett, lámpa alatt, vizsgáló szemek tüzeiben. Ez pedig nem kívánatos helyzet.

A csizma rég tiszta. De András csak áll egy helyben és nem mozdul. Azon tűnődik, hogy okosabb lenne vasárnap eljönni. A mai bemenetel nem okvetlenül sürgős. De eszébe jut az anyai pofon. Így közelebb megy. És, hogy vaki esetleg észrevegye, köhög.

— Öhö, öhö!

A kutyák meghallották a hangot. Odarohantak. Körülkapták Andrást, hogy alig győzött a botjával hadonászni.

Az istállóajtó kinyílt. A béres kiszólt.

— Ki az?

— Én, — felelte megilletődve András. S látva azt, hogy most már el nem inálhat, mert észrevették, dobogó szívével indult a konyha ajtaja felé. Ott csoszogtatja a lábát sokáig. Hadakozik az üvöltő kutyákkal, veszettül. Aztán megfogja a kilincset. De lenyomni nem meri. Csak áll és vár.

Bent hallják az ugatást. Tudják, hogy a vőnek való jön. De nem mennek elébe. Majd bejön, ha akar. Zsuzsánna fehér lesz, mint a fal. Az anyja kipirosodik az izgalomtól. Baráth János pedig nagyot fal a szalonnából. Tele szájjal morog.

— No, hozza már a fene!

A lámpavilágos tanyaszobában nagy az izgalom. Jön a vő, dobogja minden szív. Baráth Jánosnak szikrát hány a szeme. De a felesége rápillant, keményen, parancsolva, hogy vigyázzon kend a szájára. Erre az ember lehaítja a fejét és mindenbe beletörődve fal tovább.

András ezalatt bemegy a sötét konyhába. Megáll a kisház ajtaja előtt. Söhajt egyet. Kopogtat.

— Lehet, — kiált ki az asszony boldogan.

András bebotlik a küszöbön. Hunyorg a hirtelen világtól. Az arca lángban áll. Ijedten néz a vizsgálódva rámeredő arcokra meg szemekre.

— Jó estét, — mondja a kalapját íveve.

— Jó estét, édes fiam, — ugrik eléje az asszony és az urához vezet. — Itt a gazda!

András odalép, kezét nyújt.

— Jó estét, János bácsi!

Baráth morog, mint esontan a kutya. De odaadja azért a kezét.

— Ez itt Zsuzsánna, az én drága kislányom, — mutat most az asszony a lányára, aki fel sem mer nézni. Úgy nyújtja csak a kezét. A szempillája alól azért egy pillanatra alatt végiesiklik a pillantása a legény arcán. Szép vagy csúnya?

— Jó étvágyat kívánok a vacsorához — mondja András.

— Köszönjük. Tarts velünk te is.

Már én jóllaktam, — szabadkozik András komolyan és el nem fogadna egy falatot száz aranyért. Mert az a szabály: legény ne egven lány előtt. Még ha akárhogy kínálják és erőszakolják, akkor sem. Nehogy azt mondják rá a háta mögött, hogy nincs ott hon szegénynek mit enni. Ezért András az ágy felé topog. S mikor ülésre bátorítják, odahúzza az egyik széket és leül. A kalapját az ölébe teszi. Nagy műértellemmel cigarettát csavar. Rágyújt. S mikor mindez megvan, fioman szólásra nyílik a szája.

— Hogy vannak mindig, kedves János bátyám?

(Folytatjuk)

Szépség

ma már nemcsak adottság, hanem tudatos szépségápolás eredménye is. Ne kísérletezzen tovább Asszonyom! Mi feltárjuk Önnek is a

siker

kapuját, mert egyetlen kísérlet meg fogja győzni, hogy egy speciális külföldi, bőrtápláló vitamint tartalmazó kozmetikum a fiataliságot, szépséget jelentik arcbőrének. Ezáltal a sikert és boldogságot biztosítják Önnek. Neve??

Vital

krém, mely visszaadja arcbőre rugalmasságát, teljesen megszünteti arcbőre szárazságát.

Főlerakat: VÁROSI GYOGYSZERTÁR
Váci u. 34.

KAPHATÓ SZAKÜZLETEKBEN.

KÖLCSÖNADOTT ÉLET

Vaszary János filmdrámájának közép-pontjában a harcúton majdnem halálosan megsebesült katona áll, aki levelezési kapcsolaton keresztül beleszeret egy, a munkában megtört varrónőbe. A halállal küzdő katona a kórházban végre látni szeretné szerelmét, a lány azonban — hogy megőrizzé az ismeretlen férfi illúzióját — fiatalabb és csinosabb nevőjét bírja rá a találkozóra. Ebből a bizarr ötletből származik a dráma: bonyodalom, amelyet Bánky Viktor, a film rendezője rutinnal vezet. Muráti Lili ismert színjátékos képességei teljében pompázik. Az új B. Lengyel László kissé nehezen bírközik meg szerepével. Husvay Katalin felünn drámai tehetségével.

*

KIVÁNSÁGHANGVERSENY

A népszerű kivánsághangversenyek filmreprodukciója ez a magyar újdonság, amely, ha nem is nyújt eredetit, vászonra örökíti a háborús színpadi szórakozások legsikerültebb műfaját. Nem nyújt lefotografált színházat, hanem a film végfelen eszközeivel, pazar találásban felvonultatja a kivánsághangversenyek dédelgetett sztárjait, akik közül megemlítjük a következők nevét: Szelezcky Zita, Jávor Pál, Sárdy János, Fényes Aliz, Rosita Serrano, Vaszary Piri, Bördy Bella, Kiss Manyi, Latabár Kálmán, Háromy Imre, Kelly Anna, Barabás Sári és a konferáló Lengyel József. Balogh István rendezte a kétségkívül merész kísérletű, de sikerült filmet.

*

A MAKRANCOS HÖLGY

Shakespeare ismert vígjátékának modern filmmása hálás téma lett volna egy ötletes író és egy izéles rendező kezében. Martonffy Emil, a film írója és rendezője azonban az angolparoki dühöngők konyhájára emlékeztető stílusban transzponálta a szellemes klasszikus vígjátékot, amelyben alig tudnak megbirkózni szerepükkel Karády Katalin, Jávor Pál, Lehotay Árpád és Balázs Samu.

V. D.

IRTA: DÉNES GYÖRGY

Nagybátyám, Edmond bácsi minden két hónapban eljött Le Havreba, hogy szállítmányozó cégének fiókját ellenőrizze.

Anyám bátyja volt, családunk büszkesége, az összes gyerekek pártfogója. Így kerültem én is két évvel ezelőtt a céghez. Féléves párisi működés után helyeztek át ide Le Havreba.

Nagybátyám csak engem értesített érkezéséről. A fiók személyzete sohasem tudta biztosan, mikor fog betoppanni. Nekem pedig szigorúan megtiltotta, hogy bárki-nek is szóljak, ha érkezését jelző látványa megérkezik. Mindig éjjel indult Párisból, befeküdt a hálókoscsiba. A kora reggeli órákban érkezett meg. Sohasem engedte meg nekem, hogy kimenjek érte a pályaudvarra. A »Grand Hotel du Commerce« halljában kellett rá várakoznom.

Én beszámoltam a fiókiületben szerzett tapasztalataimról, ő pedig elmondta a párisi újdonságokat. Beszélgettem anyámról, ki egyedül élt — apám tíz évvel ezelőtt halt meg — nővéremről, sógoromról és gyermekeikről. Aztán sorra kerültek kiterjedt családjunk összes tagjai. Reggeli után el-sétáltunk az irodához. Itt Edmond bácsi nekifogott a reviziónak. Utána megvácsoráztunk a »Vidám cápához« címzett vendéglobban. Vacsora után nagybátyám ismét beállt az éjjeli gyors hálókoscsijába, hogy reggel már párisi irodájában folytassa tevékenységét a reménykedő örökösök javára. Agglegény volt, csak az üzlet érdekelt.

Tegnap este Edmond bácsi újra táviratozott. Reggel a szokott időben beültem a szálloda halljába és vártam, mikor fog betoppanni. Kővér alakja perenyi pontossággal jelent meg a forgójátékban, melyet hatalmas hasával tolt előre. Kerek, piros arca, apró fekete szem sugárzott a megelégedettségtől. Sörteszerű barba haja vidáman meredt az ég felé. Utazásapkáját kezében tartotta.

Vidáman integetett felém, amint észrevettem. Miután átadta kis kézitáskáját a hotelezőnek, betuszkolt a felvonóba. Szobájába érve, gyorsan ledobálta ruháit, előszedte borotvakészletét. Szappanozás közben vidáman füttyöszett. Ezalatt én anyám levelet olvastam, melyet nagybátyám hozott magával. Mire kész lettem a tízennyolcadalas anyai levél olvasásával. Edmond bácsi is befektette a borotvakészletét. Gyorsan felöltözött, aztán karoló-gott, hogy lemenjünk a reggelizőbe.

Jól utaztál, Edmond bácsi?
— Remekül! — válaszolta meglepéde-tlen. — Elragadó, mulatságos utitársam volt. Valósággal felüdített. Remekül szórakoztam. Tudod, hogy én csak a hálókocsi felső ágyában szeretek aludni. Még indulás előtt felajánlotta nekem, hogy szívesen cserél, mert az én jegyem ezúttal az alsó ágyra szült. Aztán együtt vacsoráztunk az étkezőkoscsiban. Vacsora után még sokáig elbeszélgettünk.

Mialatt ezt mondta, leültünk az egyik asztalhoz.

— Pompás alak volt ez a fickó! — folytatta lelkesen elbeszélését. — Be is mutatkoztam. Léon Courtiernek hívják. Beülte a fél világot. Nagyon érdekes történeteket mesélt. Különösen vasúti történetekben volt hatalmas műsora. Többek közt elmondta, hogy egyik utazása alkalmával a hálókocsi szomszédos fiúkjében az egyik utas meggyilkolta alvó halótársát és aztán kirabolta. Miután végzett áldozatával, le akart ugrani a robogó vonatról egy kisebb állomás előtt, ahol a mozdony lassított. De a hálókocsikalauz észrevette. Dulakodni kezdtek, a gyilkosnak sikerült a vagon ajtaját kinyitnia és magával rántotta a kalauzt is. Ekkor valaki meghúzta a vészfékét. A vonat megállt. De csak a kalauzt találták meg a töltés mellett eszméletlenül, összetört tagokkal. A bandita ügylátszik szerencsésebben esett, mert az éj leple alatt sikerült elmenekülnie. Szóval remekül elszórakoztatott — fejezte be elbeszélését, miközben nagyot hörgintett teájából. — A történet izgalmasabb volt, mint akármelyik ötven centimesz füzetes detektívtörténet. A végén már azt hittem, hogy valami íróval akadtam össze. Mikor ezt megmondtam neki, nevetni kezdett.

— Hova gondol, uram! — válaszolta. — Nem vagyok én író! Nekem komoly foglalkozásom van. A bankszakmában dolgozom.

Mire Edmond bácsi idáig ért, végzett a szalonnás rántottával is.

— Igen! Nagyon kedves, rokonszenves, mulatságos alak volt. Örülök, hogy összeakadtam vele. Csak azt sajnálom, hogy nem tudtam tőle elbúcsúzni. Mire felébredtem, már kiszállt.

— Örülök, hogy kellemesen utaztál. Edmond bácsi! Tudom, mennyire unod ezeket a gyakori utazásokat. Azonnal észrevettem rajtad, hogy rengek hangulatban vagy!

— De most térjünk az üzleti dolgokra — rendelkezett. — Hozz az újságpavilonból egy ma reggeli »Le Havre Tudóstól«-t. Át akarom nézni a hajók érkezésének és indulásának időpontjait.

Szolgálatkészen felugrottam, hogy elintézem a megbízást. Két perc múlva már ott voltam az újsággal. Edmond bácsi felvette szemüvegét és fellapozta az újságot. De alig tekintett bele, elsápadt...

— Mi történt, az Istenért?! — kérdeztem rémülten.

Edmond bácsi nem válaszolt. Nem jött ki hang a torkán. Csak újjával mutatót a nyitott újságra. Egy fénykép alatt a következő sorok álltak:

»100.000 frank jutalom a nyomravezetőnek! Louis Ventó! tegnap délután kifosztotta a párisi »Rothson et Lavérus« bank »Montparnasse-i« fiókját. Az ellenálló tisztviselők közül az egyiket revolvertörvénnyel leterítette, egy másikat pedig megsebesített. A többszöri büntetett bankrablónak sikerült szökni, azonnal elmenekült. Valószínűleg a tengerpart felé vette útját.

— Ó volt az! — suttogta Edmond bácsi a remüléttől felajultan. — És ezzel a gyilkossal aludtam én egy hálófülkében! — Levegő után kapkodott. — Jaj! Rendelj egy pohár konyakot! — nyögte földoklva.

Mire a konyak megérkezett, Edmond bácsi kissé összeszedte magát. Egy hájtásra lenyelte az italt. Aztán megtörtötte zsebkendőjével verejtékező homlokát.

— De most már értem, miért mondta, hogy »bankszakmában« dolgozik!

A francia és svájci könyvpiac átütősikerű regénye!

Az első őszintehangú háborús regény!

Dünkirchen árnyékában

Páris 1939 — a SENKI FÖLDJE — DÜNKIRCHEN

a színhelye PIERRE DANINOS regényének, mely nemcsak a fronton harcoló katona keserveinek és megpróbáltatásainak lélekbemarkoló leírása, hanem a szerelem és hazaszeretet vigasztalóerejű himnusza is.

Ára kötve: 11.30 P

Fűzve: 8.30 P

K E R E S Z T E S K I A D Á S

Erdélyi kastélyok

Szöllősy Kálmán-fotók

A RÉGI HÁZBAN

Ferentziné Rác Rózsikának

Akkor többtítkú volt az erdő,
több csillagot vetett az ég,
üllőre sújtó kalapáctól
harangozott a faluvég.
Az édesapja műhelyéből
csengett ki az a szép zene.
Most is hallom. De mintha messze,
a végtelenben csengene.

Előbb csak a kiskalapács szólt,
a mester indított vele,
kondult a középső s utána
a nagyverő zúgott bele.
Künn nyugtalan lovak nyihogtak
a patkoló-fedél alatt,
a perzselt lókörom szagával
a szél a szomszédig szaladt.

S emlékszik a nagy tűzre? Akkor
minden kalapács hallgatott,
sikoltó nép rohant az utcán
s félrevert harang jajgatott.
Minket a temetőbe vittek,
ott őrizték a holmikat
s bámultuk a szelekben ingó
fellegig érő lánghidat.

Szomszédunk volt a temetőkert,
bizalmasunk s játszóhelyünk,
de akkor rettentett a csendje
s a borzongás játszott velünk:
hullatta sűrűn ránk a kormot
egy láthatatlan nagy szita
s én így biztattam gyermekésszel:
Ne féljünk, Rózsika.

Gyűl az emlék a régi házban,
a szívem csorduló kehely.
Nem szól a nagy üllő alattunk,
elnémult a kovácműhely.
Alszik az ereskarú mester
s alszik a fiatal segéd,
csak pár öreg szerszám beszél
a zengő mult történetét.

Ülünk a temető tövében,
kong a harang, zúg a világ,
korom kering a levegőben
s a lobogás szemünkbe vág.
Köröskörül a bíbor égajl
egy óriás tűzkarika.
Az áradó világzúgáson
keresztülcseng-e biztatásom
a régi vézből, Rózsika?

APRILY LAJOS

Zsibó: báró Wesselényi-kastély
Az árvízi hajós otthona volt

Gernyeszeg: gróf Teleki-kastély

Bonchida: gróf Bánffy-kastély

TÜNDÉRKÉK

írta: ARANY MARGITKA kis munkatársunk
(Békéssámon)

Tündérhonban nagy a sürgés-forgás. Nagy dologra készülődnek, na mondd, mire [pajtás?]
Királynőjük földre viszi a jó tündérléket. Hogy a földön tanítsák a hasznosat, a szépet. Tündérlékek közt leviszi a jósnaknak tündérlét. Hogy sok-sok jóval oltsa be az emberek szívét. És annak, akinek beszéli a szívébe. Az csak jó lehet s az marad örökre.

A szelidség tündére is elmegy hozzátok. Miután nem vagytok gögősek, durcások. Hogyha lefeküsztek, szemeket zárjátok. Ágyatokhoz megy és csókot leheli rátok. És ha szorgalmasan végzitek munkátok. Hogy a munkátokban örömet találtok. Akkor a kis munka tündére volt nálad. Mert e nélkül biz nem teljesülhet vágyad.

Es így lassan-lassan minden kis tündérlé. Tanított a jóra, tanított a szépre. S észreveszed magad, óh, hogy megjavultál. Nem vagy te már oly rossz, mint ezelőtt voltál. Ezért az imádba foglald beje őket. Áldja meg az Isten a tündérlékek szívét. Mert ők mindég jóra tanítanak bennünket. Zárjuk a szívünkbe a kis tündérléket.

KIS PAJTÁSAINK FÉNYKÉPEI

Fehér Maria Eva
Somogyiszt

Németh Evi
Budapest

A szépség és a jószág (Hollandi mese)

Napország híret talán már ti is hallottátok. kedves kis olvasóim. Sokat magam se tudok róla. Azt beszélik, hogy Napország olyan ország, ahol éjjel-nappal süt a nap. Soha sincs ott sötétség, soha sincsen tél, mindég nyár van. Azért ott sem boldog mindenki, mert annyi a szegényember, mint az égen a csillag.

Napországban volt egyszer egy király, akinek két leánya volt. A király két leányáról szól ez a mese.

Az idősebbik királyleány olyan szép volt, hogy ezen a kerek világon párja nem akadt, a másik pedig, a fiatalabb, maga a jószág volt. A nép ezért az egyik királyleányt Szépségnek, a másikat pedig Jósnak hívta. A király felesége korán elhalt és így egyedül nevelte mind a két leányt.

A Szépség nem törődött semmivel, senkivel, csak magával. Azt beszélték róla, hogy nap-hosszat a tükör előtt állott s gyönyörködött szépségében. Nézegette magát, s az egyik se-lyemruhát a másikkal cserélte fel.

A Jószág egész nap szorgalmasan dolgozott a ház körül. Művelte a kertét, ápolta a virágokat és a gyümölcsöt. Szerette az embereket és az állatokat is. Ha ráért, ha volt ideje, elhagyta a cifra királyi palotát, felkereste a városban élő szegényembereket, akiknek ele-
delt és ruhát vitt.

Telt, múlt az idő, a király boldog volt, mert mind a két lányát szépek és jónak találta. Miután a királynak csak ez a két leánya volt, közülük kellett utódját. Nap országának királyát kijelölnie. Az öreg király azonban egy-
formán szerette mind a kettőt, nem tudta el-
határozni, hogy a két leánya közül halála után melyik legyen az utódja Napország trón-
ján.

A király elhatározta tehát, hogy meghall-
gatja az országának okos és bölcs tanácsadóit s azoktól kérdezi meg, hogy a két leánya köz-
lül melyik legyen Napország királynője. Az ország bölcselői összejöttek, napokig tanácskoztak s végül úgy határoztak, hogy a két királyleány közül a Jószág legyen a király utód-
ja, mert a Szépség az mulandó s abból a né-
pek, az országnak semmi haszna nincs, de a Jószág boldoggá teheti az egész országot és népét.

Napország királynője tehát a Jószág lett, aki sokáig uralkodott. Boldoggá is tette népét aemes jószágával. A Szépséget már régen elfe-
lejtették, de a Napországban ma is emlegetik a Jószágot, akinek sem azelőtt, sem azóta párja nem akadt.

MESEMONDÓ BACSI

FEHÉR KANÁRI

írta: Rády Erzsébet kis munkatársunk

Kanári madárka, fehér, mint a hó,
Azt mondja: cici-círi, a cukor de jó!
A paraj is finom, a mag is remek,
Nem válogatok, mint sok kényes gyerek.
Magyar föld termette magyar ég alatt.
Azért oly izletes itt minden falat.
Szeretem, ha tiszta, rendes a kalit,
Kisgazdám, a Bandi: szépen takarít.
Pajtikák, a furdás milyen kellemes!
Parányi szívecském örömtől repes.
Táncolok, ugrálok, jaj, de jó nekem!
Dicséri az Istent füttyös énekem.

Egy halász szerencsége

Egy kékvízű halastónak mérhetetlen fene-
kén állott a halkirály kristálypalotája. Ká-
puzatos fényű pikkelyekből a teteje s az ablakok
rámája. Aranyos-ezüstös pikkelyekből ki-
rakva a palota szobáinak fala, padlózata. Ki-
sebbített formában Vajdahunyad várának volt
a másolata.

Itt élt a halkirály meg a felesége és leá-
nyuk. Pontyika, a felséges szülőknek drága
szemefénye! Kinek egész Halországban híres
a szépsége!

Egyszer egy halmajálison megismerkedett
Pontyika Kecsegi herceggel. Csudamódon jól
mulattak, nem is jöttek bizony haza, csak
harmadnap reggel. Pontyika hercegnőt Ke-
csegi királyfi nagyon megszerette. Folyton
vele uszkálgatott és mindenben készségesen a
kedvét kereste.

Ámde egyszer egy halász ült a tó szélére s
leengedte hálóját a tó kék vizébe. No és ép-
pen Pontyika került a hálóba! Hullatja is
könnyeit Kecsegi a tóba! Fel is úszik bánatában
a halász elébe és kéri, hogy tegye vissza Pon-
tyikát a vízbe. Többek között így kérleli Ke-
csegi a jó halászt: — Óh, hallgasd meg kéré-
semet s meglásd, nagy kincset találsz. Menj
a sárgavízű tónak elvarázsolt vizére s vesd
hálódát a Sárga-tó kellős közepére! Meglá-
tod, hogy kincset húzol ki három perc múlva.
tán a háló is elszakad, oly nagy lesz a súlya.

Visszatette hát Pontyikát a halász a tóba.
kiváncsi volt, milyen kincset fog majd a há-
lóba? Sietett a Sárga-tóhoz szaporon léptekkel,
tele volt a kincsetváró lelke reményekkel. S
nem csalódott. Nem dobta be hálóját hiába:
óriási színaranyhal került hálójába! Beváltotta
az aranyat sok ezüst pengőre, ha meg nem
halt, úgy még most is vígan él belőle!

PALKOVITS JOLAN

GYERMEKPOSTA

Prunner Evi. Teljesen igazad van, ami-
kor kijelentetted, hogy ha Pista nem jön át
hozzátok, te se mégy hozzájuk játszani. A
pajtáságnak és a barátságának kölcsönös-
nek kell lennie. Ha a Pista nem akarja ezt
megérteni és megtanulni, mutasd meg neki
ezt a mi üzenetünket, talán a mi szavunk-
nak jobban fog hiány. — Fekete Sanyika,
mindkét versikéd nagyon kedves és őszinte
szereteted megnyilatkozása. Örömmel és ha-
marosan le fogjuk közölni. De azért kérünk,
légy türellemmel, mert sok kis pajtlásod verse
vár közlésre, akik korábban kioldítotték be
hozzánk. — Nagy Ancika, nem szép, ha egy
kislány durcásan viselkedik. Leveledből
mindenesetre azt éreztük ki. Hidd el, nem
mi tételtünk arról, hogy most nem adhatunk
az ügyes rejtvényfejtőknek ajándékot. Kér-
dezd meg édesanyádat, mi ennek az oka, ő

A REPÜLŐGÉP

írta: BIRÓ GIZELLA kis munkatársunk
Érsekújvár

Egy repülő száll kevé- Repülőgép, repülőgép,
[lyen, Veled menni de szeret-
Mint a madár, fenn az [nék!
légen, Egy cseppet sem félnék
Magyar szín van az ó [lén,
[farkán, Ha veled mehetnék én,
Pilotá vezetni némán.

De mivel ez nem lehet,
Könysv búcsút inthetek.
A repülő tovább megy,
Én meg utána nézek...

368. NÉMET NYELVLECKE

Sülthöz pompás a saláta,
Salát neve németül,
Kartoffel meg a burgonya,
Ez is melléje kerül.
1. der Salát (olvasd: der szalát) a saláta.
2. die Kartoffel (olvasd: di kartofi) a bur-
gonya.

FEJTÖRŐ

Beküldte Gátay Györgyike kis munkatársunk, (Gatorföld)

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

1. Kisfaludy Sándor szülőhelye
2. átlátunk rajta
3. a leveless teszlik
4. ékezetlibával a fejtünk lelett van
5. mássalhangzó

HÁZTARTÁS

LYONI BURGONYA. Egy kiló héjában megfőtt burgonyát megtisztítunk, burgonyanyomón átnyomjuk, egy csésze tejjel, sóval és törött borssal elkeverjük, majd 12 deka finom, szitált lisztet nagyon jól kidolgozzuk. Gombócokat formálunk belőle, gyenge forrásban lévő sósvízbe tesszük és addig főzzük, míg a gombócok a víz felszínére emelkednek. Ha van egy kis maradék peccenyészírnok, úgy a gombócokat abba szedjük ki, ha nincsen, kevés zsírral, vajban vagy margarinnal forgatjuk meg a tésztát és a sütőbe téve, erősen kipirítjuk. Előmelegített tára rakjuk és paradicsommártással leöntve tálaljuk.

MELEG ZÖLDSEGESTÁL. Mindenféle főzeléket: sárgarépát, petrezselyemgyökeret, zellert, karfiolt, zöldbabot, zöldborsót és burgonyát tisztítsunk meg és sósvízben főzzük puhára. Az egész zöldségmennyiség kb. egy kiló súlyú legyen. A megfőtt főzelékféléket szitára tesszük, hogy a víz lecsurogjon róla. A tűzálló tálalattal vajjal vagy zsírral kikenjük, belerakjuk a zöldségleveleket és leöntjük a következő mártással: 2-3 deci tejfelbe 1-2 tojás sárgáját és 5 darab kockacukrot keverünk el. A tűzálló tálalattal a sütőbe tesszük és addig sütjük, míg a mártással leöntött főzelék teteje szép aranyárgára pirul.

RAKOTT TÖK. Egy fiatal, gyenge tököt megtisztítunk, magvas belső részét kivágjuk, meggyaluljuk és sósvízben puhára főzzük. A megfőtt tököt szitára szedjük és lecsurgatjuk. Személyenként egy tojást keményre főzünk, karikákra vágjuk. A tűzálló tálalattal margarinnal vagy vajjal kikenjük, egy sor tököt teszünk rá, erre tojáskarikákat, majd ismét tököt, míg a tál megtelik. Közben minden réteget meghintünk kevés sóval. A lerakott tököt leöntjük 2 deci friss tejfellel és sütőbe téve 20-30 percig sütjük.

MARHAHÜS-RAGU. Sárgarépát, petrezselyemgyökeret, zellert, kalarábét és kelkáposztát megtisztítunk, apróra vagdaltuk, jól megmossuk és zsíron lepároljuk. A zöldség összesen $\frac{3}{4}$ kiló legyen. A lepárolt zöldség közé egy fél kiló darált marhahúst teszünk, fűszerezük sóval, törött borssal és izesítjük egy fél reszelt vöröshagymával. 1-2 darab megmosott nyers paradicsomot vágunk közé, kevés vízzel feleresztjük és fedő alatt addig főzzük, míg a hús megpuhul. Tálalás előtt kevés felfőtt öntünk rá, egyszer még felforraltuk, vegyes salátát adva mellé, tálaljuk.

KÁPOSZTAVAL TÖLTÖTT BURGONYÁK. A burgonyákat meghámozzuk (minden személyre 2 darab burgonyát számítunk), megsütjük és a belsejüket egy kávéskanállal kikaparjuk. Józíú savanyúkáposztát kevés zsíron szép aranyárgára pirítunk és ezzel megtöltjük a burgonyákat. A tűzálló tál aljába kevés zsírt öntünk, a kikapart burgonyarészt rátesszük és erre rakjuk a megtöltött burgonyákat. Kevés tejfellel leöntjük és a sütőbe téve 20 percig sütjük. Ha nagyobb finoman akarjuk elkészíteni, úgy a lepárolt káposzta közé füstölthús-, kolbász- vagy szalonnadarabkákat tehetünk.

TÖLTÖTT BORJUSZELET. Egy 60 dekás borjúszeletet kiverünk, szelelt levágjuk és ezt a levágott húst megdaraljuk 8 deka rizst megmosunk és kevés zsíron megpirítva, vízzel feleresztve, puhára pároljuk. A lepárolt rizst összekeverjük a darálthússal; sóval, borssal fűszerezük, apróra vagdalt petrezselyemzöldjével és reszelt vöröshagymával izesítjük. A kivert borjúszeletre rákenjük a rizshúst, összegöngyöljük, fehér cernával összekötözzük. Egy lábosban zsírt forrósítunk, beletesszük a hűsgöngyöleget, teszünk mellé egy grezd főkhagymát, egy fél fej vöröshagymát és a hús mindkét oldalát sózzuk és pirosra sütjük. Ezután kevés vizet öntünk rá és puhára pároljuk. Amikor a hús puha, a zsírból kivesszük és a zsírba kevés lisztet szórunk, kávéskanál mustárt, egy nyers paradicsomot, sóst és egy deci tejtelt öntünk. A mártást addig főzzük, míg sűrű lesz és újra a zsírban sül. A húst felszeleteljük, beletesszük a mártásba, jól átforrósítjuk és burgonyakörítéssel tálaljuk.

HAZI FLEKKEN. A sertéskarajszeleteket lehetőleg nem mossuk meg, hanem egy tiszta ruhával nagyon jól megtörölgetjük. A szeleteket öklünkkel kivergetjük; mindkét oldalukat erősen megsózzuk és 1-2 órahosszat hagyjuk így beszóva állni. A palacsintasütőt megsziroszunk, valamint a szeleteket is bekönjük zsírral, rátesszük a palacsintasütőre és a sütőbe téve sütjük meg. Ha a hús levett és zsírt ereszt, leöntjük és ügyelünk arra, hogy mindig csak kevés zsíron süljön. Amikor az egyik oldala már szép piros, átfordítjuk és a másik oldalát is kipirítjük. Melegített tára rakjuk a szeleteket és vegyes savanyúsággal körítve, valamint zsírral sült burgonyát adva mellé, tálaljuk.

PALACSINTATÉSZTA. Egy egész tojást, 2 evőkanál tejet, 1 deci szórvizet és 7 deka lisztet egy tálban habverővel összekeverünk, izégszerinti mennyiségű cukorral édesítjük.

OLCSÓ ALMASLEPENY. 38 deka lisztet elmorzsolunk 10 deka zsírral, vagy 15 deka margarinnal, ezután lemérünk 7 deka tejtelt és 6 deka porcukrot, összevegyítjük az elmorzsolat lisztel, izesítjük csipetnyi sóval és egy citrom lereszelt héjával, jól kidolgozzuk és 10 percig pihentetjük. A tésztát kettéosztjuk, ujjnyi vékonyra elnyújtjuk, az egyik lapot a sütőpléhrre tesszük, megsütjük aranyárgára és ha megsült, 1 kiló vékony szeletekre vágott és cukrosvízben lepárolt, kihűtött almával szórjuk be. Rátesszük a másik elnyújtott tésztalapra, tetejét megkenjük, villával megszurkáljuk és forró sütőben lassan sütjük.

LANGOS. Ella-burgonyát veszünk. Megtisztítjuk a burgonyát és sósvízben puhára főzzük, leszűrjük róla a vizet, fedővel letakarjuk, hogy a gőzben széjjelessék. Burgonyanyomón átnyomjuk, lemérjük, hogy pontosan 25 deka legyen. A 25 deka burgonyát egy tálba tesszük, szitálunk rá 50 deka grizet lisztet, sóst szórunk rá és anélkül, hogy a burgonyát a lisztel összekevernénk, letakarjuk és így hagyjuk állni kb. egy órára keresztül. Két deci langyos tejben elkeverünk 3 és fél deka élesztőt és 6 deka lisztet, 4-5 percig állni hagyjuk, hozzákeverjük a lisztel behintett burgonyához és $\frac{1}{2}$ deci langyos tejjel jól kidagasszuk, hogy puha kenyerítésre legyen. A kidagozott tésztát alálisztezzük és kelni hagyjuk. A gyűrődészkát belisztezzük, rátesszük a tésztát és ujjnyi vastagságra nyújtjuk ki. Tetszés szerinti nagyságú kockákra vágjuk fel és forró zsírban mindkét oldalán pirosra sütjük. Tea mellé adjuk, kitünő vacsoraétel.

ÉTREND

SEPT. 1-10-IG.

- SZERDA:** Ebéd: gerstleves, szilvágombóc. Vacsora: pirított máj, reszelt burgonya, uborka-saláta, gyümölcs.
- CSÜTÖRTÖK:** Ebéd: kőménymaglevés, székelygulyás, túróslépeny. Vacsora: töltött paradicsom (lehet pártészai), dinnye.
- PÉNTEK:** Ebéd: pereclevés, kelfőzék, bundáskenyér, dinnye. Vacsora: fűrántottal, burgonyasaláta, gyümölcs.
- SZOMBAT:** Ebéd: hamisútleves, szalvéta gombóc párolt szilvával. Vacsora: galamb tejfelesen, tarhonya körítés, gyümölcs.
- VASÁRNAP:** Ebéd: ragúleves, töltött csirke, sült burgonya, paprika saláta. Vacsora: sonka, körített liptói, zöldborsó, gyümölcs.
- HÉTFŐ:** Ebéd: karfiolleves, szilvágombóc. Vacsora: borjúpörkölt galuskával, kovászos uborka, gyümölcs.
- KEDD:** Ebéd: gombaleves, lecsó kolbással, uborkasaláta, főtt kukorica. Vacsora: paacsinta, gyümölcs.
- SZERDA:** Ebéd: zellerkrémleves, csirke pártészai, zöldbabfőzék, almásrét. Vacsora: joghurt, juhtúró, rettek, dinnye.
- CSÜTÖRTÖK:** Ebéd: paradicsomleves, vagdalt peccenyé, kalarábefőzék, dalkedi. Vacsora: virsli tormával, dinnye.
- PÉNTEK:** Ebéd: sóskaleves tejfelesen, töltöttal, rizskörítés, kovászos uborka, főtt kukorica. Vacsora: tojás omlette, tök spárga módra, dinnye.

Családi kör

Szerkesztői üzenetek

HIMEN-IRÉK. — Gyomay Györgynek, lapunk munkatársának leányát, Lenkét, a szolnoki Ferencs-templomban oltárhoz vezette Lörincz László m. v. tisztt. Tanuk voltak: Veress Sándor m. kir. utászfőhadnagy és Stubnyai Rezső m. v. főintéző. — Kossey Ilona tanítóné és Vécsei László körállatorvos örök hűséget esküdött Kiskúntélegházán. — Grusz Éva egyet. gyakornok és dr. Wessprémi Barna egyet. vegyész jegyesek (Miskolc-Debrecen). — Siposs Ida Etlka és Pap Imre m. kir. püöri fővizgató örök hűséget esküdött a pusztamérgesi rk. templomban. — Sepsiszentgyörgyi Sepsy Margit és ifj. Percz János rajzszakos tanárjelölt jegyesek. — Füredi Mihály és felesége. Szémann Anna, Budapest, most ünnepelek házasságuk 50. évfordulóját. — Andrassy Mihály és neje Molnár Teréz most ünnepelek házasságuk 25. évfordulóját. — Kálmán Rózi és Ráth István m. kir. ht. irnok-örnmester örök hűséget esküdött a zalaegerszegi Ferencrendiek-templomban.

Nézzé meg Heller Frigyes női kalapjait VII., Csányi-utca 12.

ÚJ KISMAGYAROK. — Dr. Donázy Ferenc áll. gimn. tanár és neje Jávör Lili- nek, Budapest, Zsuzsikájuk mellé Ferike kfiújuk született. Keresztzüölök: Bójlho Gáborné és Gawallik Miklós. — Kemes Géza és neje Véha Boriskának, Tótkomlós, László Árpád kfiújuk született. — Kovács Béla m. kir. postamester és neje László Erzsébetnek, Oroszka, Béla fiúskájuk mellé Erzsikéjük született. — Papp László áll. tanító és nejeinek Vidécky Olgaának, Gyergyóújfalu, Zsuzsókájuk mellé Olga kislányuk született. Keresztzüölök: Kopasz Imre építész és neje Némethi Margit. — Bazsai József és neje, Nagy Linaék, Kőbánya, Klárka lányuk után Jutka kisleányuk született.

Mi a Hormocith-púder sikerének a titka? Nagyszerű kikészítést ad, kitűnően tapad, felfrissíti a fardát ronásokat és ami a legfontosabb, — kifejezetten a száraz arc bőr számára készült! A Hormocith-púder több, mint jó, — tökéletes!

IN MEMORIAM. — Molnár Antal békés, csabai hűségese előfizetőnk, a keleti fronton hősi halált halt.

HÖLGYEIM!

egyszerre 130 kötötű

MUNKÁJÁT VÉGI EL

„RAPID” SUPER kézi kötökészülék

A XX. század szenzációja! Munkája kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt köthet pulóvert, blúzt vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Kérje 13. ismeretöt. Aruforgalmi Kft. Budapest IV., Sütö-utca 2., félem., 3. Telefon: 188-365

KEDVES ELŐFIZETŐNK! Felkérünk mindenkit, aki tévedésből most is a régi előfizetési összegét küldötte meg, hogy legközelebbi pénzküldeményével egyidejűleg a régi és új előfizetési ár közötti különbözetet is pótlólag beküldeni sziveskedjék, mert csak így áll módunkban a lap további küldését biztosítani. A Magyar Nők Lapjának új előfizetési ára ugyanis július 1-től

Pengő

egész évre	30—
fél évre	15.50
negyed évre	7.80
egy óra	2.60

Együttal — a tévedések elkerülése végett és munkánk megkönnyítése céljából — felkérjük minden kedves előfizetőnk, hogy a csekket, leveleket, stb. olvashatóan sziveskedjenek aláírni és pontos címmel ellátni.

Tisztelettel:

a Magyar Nők Lapja kiadóhivatala.

Bekötési táblával, anyaghiány miatt nem rendelkezünk. Felkérünk tehát mindenkit, hogy bekötési tábla küldése iránt ne forduljonak hozzánk, mert — rajtunk kívül álló okokból — kívánságukat, sajnos, nem teljesíthetjük.

A kiadóhivatal

Vidékteleknek házhoz szállítjuk a szépséget!
Ismeretönk jobb vidéki szaküzletekben
LORÁND KÖZMETIKA, Bpest, Mussolini-tér 3

SORSTRAGEDIA. Halhatatlan jambosok pergő ritmusába költötte volna Aischylos, ám a tragikus feszültséget, ami leveleiben megdöbbsent, az ő lángelméje se tudta volna a valóságnál erősebbé fokozni. Aki az eset lelki rugóit vizsgálja és nem érj be felületese kézlegyintéssel: szükségszerűen rádöbbsen, hogy egy aischylosi tragédia játszódik le az élet színpadán. A jellemek kiformalását és a végzetes feszültséget a leghalhatatlanabb tragédiaíró: az Élet írta és rendezte, a szereplők számára mindössze annyit engedélyezvén, hogy felvergődjenek a katharzis megtisztító oronzatára. A tragédia főszereplője — az ön levele és a mi megítélésünk szerint — a Gautier-féle »homo moralis«, aki Kosztolányi Dezső tíz év előtti írása szerint »szigorú, kegyetlen önmagához és másokhoz, követelődző, egyoldalú, korlátolt és szakadatlanul ellentmond önmagának is; mindennek elégedetlen, még a napsugarat is kifényesítené és nem ér rá gyönyörködni benne.« A végzetet az a szakadék jelentette, amely a tragédia két főszereplője között tátongott és újabban halálóssá mélyült. Tulajdon leánygyermeké sodródott abba az örvénybe, amelynek halálos forgatagát az apa is segített fokozni. Ő a legtragikusabb áldozat. Neki azonban élnie muszáj, halálos sebbel a szívében. Az ön levele fellebbentette a függönyt e'ööttünk is és most arra vár, hogy tanácsot adjunk. Mit tanácsolhatunk? Egyet: várja meg, amíg a tragédia viharos hullámai elülnek és akkor próbálja újra kezdeni az életet, gondoljon arra, hogy a legkomorabb felhőkárpit mögül is kibújik egyszer újra az aranyos napsugár. Ez a napsugár pedig az ön diergő szívet is át fogja melegíteni, higgye el.

EGY BETEG SZIV. A völegénye visel kedését nem értjük, de addig nem törhetünk pótcát felette, amíg nem tudjuk, nincs-e olyan valami oka a hallgatásnak, ami elfogadható. A leveleiben leírt törté-

net és édesapjának intézkedése, teljesen helyvaló volt, amikor a fiatalember szabályosan megkérte a kezét. El kellett u aznia, mert — mint maga írja levelében — tanulmányait folytatta. Most azután az a kérdés, miért halgat? Ennek rengeteg oka lehet és ezt az okot ki is kell deríteni. Minthogy ön szabályszerűen a jegyese, joga van levelet írni neki, de joga van levelet írni az édesapjának is, hogy meg tudják a hallgatás akát. Olyan idöket élünk, amikor ennek valóban elfogadható oka is lehet. Leghelyesebbnek azt tartanók, ha édesapja akitől szabályszerűen megkérte a maga kezét, fordulna levélben magához a fiatalemberhez, vagy pedig annak édesapjához. Reméljük, a válasz olyan lesz, amely meg fogja nyugtatni.

ILSE. Mindazt, amit leveleiben közölt velünk, fogalmazza meg rövidebben és küldje el hozzánk, hogy apróhirdetesként jelentessük meg. Természetesen, egyidejűleg az apróhirdetési díjat is küldje be. Reméljük, eredménnyel fog járni a hirdetés.

V. J., BUDAPEST. Gyöngö kísérletezése, amikből azt sem tudjuk megállapítani, hogy érdemes-e foglalkozni versírással. Ha majd bizonyos idő múlva újabb versekkel keres fel, szívesen állunk rendelkezésére.

HATÁRKÖ. Végtelenül jólestelek a sorok, amikben munkánkat elismeri és méltatja. Örülünk, hogy lapunkkal mi is örömet okozhatunk önnek. A beküldött kepeket hozni fogjuk. A versekre vonatkozólag, sajnós, ezidőszerint nem mondhatunk hízelgő és elismerő véleményt. Népdal-utánezatok, amik nem felelnek meg lapunk iradalmi nivójának. Ha azonban verse között másféle, értékesebb és köl eményszerűbb is akad, tessék beküldeni, hogy véleményét mondhatssunk rölük és a nekünk megfelelőket le is közöljük.

ÖNTUDATOS. Kérdésére válaszulva értesítjük, hogy 18 éves a végső korhatár az övönöképözbe való felvételre. Magánúton tanulni nem lehet. Ezekután fölöslegesen tartjuk, hogy közöljük a nagyváradi és a budapesti övönöképözök címét.

B. BOGLÁR. Kérdésére a válasz tárgyaltan, mert szeptember 1-én már újra Budapesten tartózkodik.

SZERETETETERT-SZERETETET. Levele annyira meghat és mégis felemelő, hogy szerelnök minden asszony elé tárni és megmutatni, hogyan érez és gondolkodik az igazi asszony és anya. Az, amit ön eszelepszik, az asszonyi hősiesség legnagyobb példája és szolgálaton elégtételül, hogy nem sokan dicsekedhetnek ilyesmivel. Megértjük mindazt, ami férje halála következtében történt önrel és a kislával. Mégis azt kell tanácsolnunk, emelje fel a fejét, próbáljon tovább haladni azon az úton, amelyet az élet tartogat a maga számára és ahol — meggyöződésünk — nem csupán öviseket, hanem rózsákat is fog találni. Higgye el, hogy az élet szép, vagy legalább is szép lesz, ha nagyon akarjuk.

LASZLÓ PÉHELY
GYÁPFJU
VATTA PAPAN
ALAPITVA SZOLID-HEGBIZHATÓ
1898 • VIII. VAS UCCA 14

TOLLAT INGYEN

sehol sem kap, de a legjobb minőséget nagy választékban és a legolcsóbb árban, teljes szavatosság mellett szállítja

VIGH JOZSEF ágytoll vállalata
Kiskunfélegyháza, Szent János-tér
Kívánatra mintákat, árjegyzéket díjtalanul küld!

Önben pedig, amint leveléből láttuk, hatalmas akaraterő van. Használja fel ezt arra, hogy saját és gyermekei életét tegye szebbé és boldogabbá. Meggőződésünk, ha ezzel a hírel és akarattal folytatja az élet hétköznapjait, hamarosan érkezik az az ünnepnap, amely boldogsággal ajándékozza meg.

NEMZETES ASSZONY. Megszentelt minden szülő fájdalma, akitől legdrágább kincsét, egyetlen gyermeküket kívánta áldozatul a fölöttünk élő Hatalom. Ezt a legnagyobb fájdalmat is megadással kell fogadjuk s elrendelt sorsunk kifürkészhetetlen ítéletében nyugodjunk meg. Létezésünk kérdése nem itt, e földi életben, hanem a lélek halhatatlanságában van meghatározva és nekünk mindig ehhez kell igazodnunk. Miért is feledkezünk el vándorvontokról s a szereiteinktől való elvárást olyan keserűen siratjuk, mintha nem is mennénk utánuk, ha végére érünk küldetésünknek. Az volna a jó, ha újból megtanulnánk a lélek szemével távolabb nézni azon a kis körön, amit testi szemünkkel elérünk. Akkor meglátnók a sírok fölött fényleni a feltámadás ígértét és parancsát s a lélek halhatatlansága elcsendesítően háborgó szívünket s éreznők a láthatatlan Teremtő vizsgáztató simogatását. Elvesztett gyermeke helyett ezer meg ezer árván maradt gyermek szívét sóhajtozók szeretet után. Öleljen közülük egyet a szívére. Milyen boldog gyermek volna az, akit anyai szívének mély szeretetében fogadna. Ezt akkor fogja tudni megtenni, ha fájdalmán, ezen a sötét fellegen, áttör a nagy, áhíthatos emberszeretet. És a lelke engedelmeskedik neki. Ez lesz második vizsgáztatása.

Szenzációs új magyar találmány forradalmasította a kézi kötőipart. A »Rapid« kézi kötőkészülékéről van szó, amellyel egy nap alatt annyi végezhető el, mint kötőtűvel 10 nap alatt. A »Rapid« kézi kötőkészülékkel minden kötésminta köthető, munkája kézimunka, a szemek egyetlenesek, minden fonatra alkalmas, kezelése egyszerű és a használati utasításból különös képzettség nélkül is elsajátítható. Tetszetős és elpusztíthatatlan. Ismertetőt küld: Aruforgalmi Kft., Budapest, IV., Sütő-u. 2.

BALLERINA. 19 éves kisleány, levelet megkaptuk, csak éppen azt nem értjük, hogy mire vonatkozólag kíván tőlünk tanácsot. Az első kérdésre tulajdonképpen saját maga megfelel, mert szülei és családjával szembeszállni nincs joga. A másik kérdésre pedig szintén saját maga válaszol, amikor megállapítja, hogy még néhány évig várnia kell a döntéssel. Arra pedig, hogy az a fiatalember szereti-e igazán, vagy nem és hogy a Maga érzelmei mennyiben komolyak: mi igazán nem tudunk válaszolni. Világosabb kérdéseket kérünk, mert keresztretjvényeket megfejtteni nem akarunk.

KIS VILÁGOM. Örülünk, hogy el van ragadtatva lapunktól. Igen, ez a mi tükörünk, amelyben annak a gondolkodását ismeri meg, aki a lap szellemét irányítja. Az örök probléma: a szerelem, önnél is látogatást tett. Azóta nyugtalan, mert olyan kérdések merülnek fel előtte, amelyekre nem tud felelni. A válasz egyelőre

nem aktuális, mert csak elmélettel nem jutunk előbbre. Túl korán volna önt bevezetni oly területekre, ahol nem tud saját tapasztalata alapján tájékozódni. Eltérvedne. Maradjon ez még kis ideig titok, úgyse sokáig tart már a biztos érzések hamvas romantikája. A fiatal lány életének legszebb szakasza ez, amit ön siet behűnytt szemmel elhagyni. Nem tudunk önnel jobbat ajánlani, mint azt, hogy ne kíváncskozzék el erről a területről, ahol nyugodt, eseménytelen az élete, de éppen ez a nyugalom és eseménytelenség jelenti a megelegedést maximumát. Egyszer emlékezni fog rá, hogy életének ez volt a legirigylésreemlétebb ideje. Minél később jelentkeznek önnél ez a felismerés.

NARANCSVIRÁG. Bajának túlzott jelentőséget tulajdonít. Higgye el, a hypertrichosis igen gyakori és a házaság szempontjából alig zavaró kozmetikai hiba. Sajnos, a hosszadalmas és fáradságos elektrolytikus eltávolításnál bizonyos hatású belső szert nem ismerünk, bár a hormonológia fejlődése nyomán ezen a téren is újabb eredmények várhatók még. Ha minden körülmények között szabadulni óhajt a kozmetikai hibától, csak türelmes hónapokig tartó villanykezelés segíthet.

EGY SZOMORÚ KISLÁNY. Orvos vagy kozmetikus címet előbb nem közlünk. Bizonyos, hogy a szeplok kezelése talán a leghaláltnabb bőrgyógyászati feladat, mert a festék a bőr alaprégében van és így érthető, hogy kenőcsök és reklámozott szerek alig bírják azt befolyásolni. A forgalomban lévő szeploellenes kenőcsök néha higanyt is tartalmaznak, ami erőhatású szer és orvosi jóváhagyás nélkül nem is volna szabad alkalmazni. Legtöbbször érnek a fény ellen védő paszták (kininsók, zeozon, s.b.). A hámlasztás és a kvarcfény csak muló javulást hoznak. A népies szerek közül a vére hulló fescsefű, a petrezselyem, a kutyabenge és a kőrörsza nedvének külső alkalmazását ajánlják.

274. EGYEDÜL. Nem értjük, versét miért küldte be névtelenül. Nem érdemi meg így a választ, mert az a költő, aki személyét nem meri megnevezni, méltatlan arra, hogy bírálatot mondjunk a verséről.

K. M. 19. Versében van fiatalos kév és lendület, de formakészége még gyenge. Reméljük, kapunk még öntől közölhető verset is.

TÁRSADALMI ILLEMTAN. A levelében felhozott esetre külön szabályok nincsenek. Ezt a kérdést mindenkinek a jó ízlés és egyénisége dönti el. Senkit nem lehet költetni arra, hogy az udvariasság terén mennyire menjen el, de viszont senkit sem lehet kárkoztatni, amiért minden percét és óráját nem tudja az udvariasság szolgálatába állítani. Minden embernek rengeteg a dolga és kötelessége ha a mostani nehéz időkben becsületesen és igazán helyt akar állani. Nem vehetjük

Vénlány marad a nő, Ha szakálla, bajusza nő!

Sok ezer hölgynek keserítette el az életét a visszataszító szőrnövézés az arcon, karokon, lábakon, nyakon. Ily felesleges szőrszálak a nőket öregítik, elcsúfítják és a férfiakat elriasztják. Ezen szőrnövéseket a »NIPPON« japán szőrtelenítő percek alatt fájdalom nélkül eltünteti. Ida K. úrnő írja nekünk: »Mai napig nem mertem strandra járni, sem harrisnyá nélkül az utcán mutatkozni, annyira feszélyeztek az erős szőrök karomon és lábamon. Az Önök NIPPONJA percek alatt eltüntették e csúf szőrszálakat és utána testem sima és bárszonyosan üdévé vált!« Hatásért felelősséget vállalunk. Eredménytelenség esetén pénzt visszatérítjük. Szétküldés díszkért.

Ára 4.— P. két tégely ára 6.50 P. Teljes kúra (három tégely) ára 8.40 P.

„VALERIA” kozmetika és vegyipar BUDAPEST, VI., Szondy-utca 22. L. N. 186.

tehát rossz néven, ha egyik vagy másik embertársunk a munkáját és kötelességét többre értékeli, mint az udvariasságnak olyan parancsait, amiknek végre nem hajtsa meg nem jeleni azt, hogy az illetőnek bántó szándékai vannak. Próbálja ilyen szemszögből nézni a dolgokat és be fogja látni — be kell látnia! — hogy semmi sérelem nem érte.

K. L. SZEGED. Ebben a kérdésben mi nehezen adhatunk tanácsot. Sem rábeszélni, sem lebeszélni nem akarjuk, de nem is vállalkozhatunk erre, mert nem érezzük magunkat feljogosítottak, hogy jövőendő életének kialakulásáért a felelősséget ily nagy mértékben vállaljuk. A színpadi pálya — mint minden pálya — éppúgy lehet szép eredményekkel kecsegtető, mint teljesen eredménytelen. Annyi bizonyos, hogy ezen a pályán hallatlan akaraterőre, szorgalomra és még sok más egyébire is szükség van, ami esetleg a többi pályán nem olyan nagyszámú. Ha úgy érzi, hogy van tehetsége és az illetékesek is azt állapítják meg, továbbá ha szüleinek sincs kifogása ellene, próbálja meg, de csak a saját felelősségére.

NE FELEDKEZZÉK meg róla Asszonyom, hogy a legtöbb puder szárit! Száraz, érzékeny arcbőrre használjon éppen ezért Hormocith-pudert, amely már kifejezetten a száraz bőr számára készül. Hatása egyenesen meglepő!

BOLDG EMBEREK. Verseiben nem látjuk megcsillani azt a tehetséget, amely szerint önből nagy költő lesz. Ne nehezelteljen azért, hogy túl szigorú bírálatot mondunk, de erre levelének hangja jogosít fel bennünket. Nem mondjuk, hogy versei között egy-két sikerültebb nem akad, ön azonban nem ezt s nem ennyit vár tőlünk. Azt szeretnénk, ha elismerően nyilatkoznánk kivételesen nagy tehetsé-

9 kilót híztam,

habár csak néhány hete szedem a HERKULES tápport. Ezáltal lett teremtem esinosabb és ruháim gyönyörűen simulnak tökéletes alakomhoz. Ezeket írja nekünk hálás vevőnk. T. Ena k. a. Tegyen Ön is egy kísérletet a fényesen bevált „HERKULES” tápporról, mely a kakaó és csokoládé táperejével egyenértékű. Nem gyógyszer! Ize kellemes, természetes tápanyagokat tartalmaz. HERKULES-t előszeretettel fogyasztják nemcsak túlsóvány, hanem nagyon sokat dolgozó emberek is, mert fokozott munkabírást eredményez, ami több jóvedelmet jelent! Ha nincs tej, teával is fogyasztható. Két csomag ára 4.— P, négy csomag 7.— P, hat csomag (családi csomag) 8.50 pengő.

Megrendelhető:

„VALÉRIA” kozmetika és vegyipar
BUDAPEST, VI., Szondy-utca 22. L. II. 308.

géről és már most, ezeknél a szárnypróbálgatásoknál úgy kezelnek, mintha a magyar irodalom kivételes jelensége köszöntött volna be hozzánk. Még sokat kell tanulnia és sokszor kell kísérleteznie, míg csak elfogadhatót is fog alkotni. Arra pedig, hogy valóban nagy költő lesz-e önből, majd csak az idő és az irodalomtörténet fog választ adni.

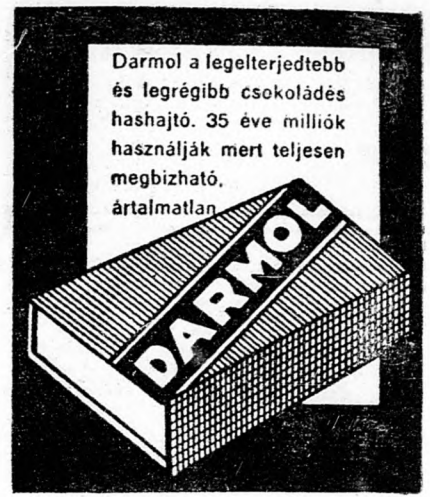
PAJTÁSOK. Mindez nagyon szép amíg az egész nem egyből, mint kellemes nyári időtöltés, amely nem hagy mélyebb nyomokat az életükben. Nagyon helyesen teszik, ha a szabadság idejét kellemesen használják fel, de annál helyetlenebb, ha olyan játéka kezdenek, amely esetleg súlyos következményekkel járhat. Közösen írott levelükből azt olvassuk ki, hogy maguk mind a ketten sokkal komolyabb dolgokba fogtak, mint amit egyszerű nyári időtöltésnek nevezhetünk. Ezt a sokkal komolyabb dolgozót azonban oly könnyedén és oly nyári játékosággal csinálják, hogy nem tudunk hinni valódi komolyságában.

Hagyják abba azt a fölüeny hangot, amelyet levelükben megütöttek, mert így nem tudjuk valójában értékelni terveiket és szándékaikat. Ha újabb levéllel keresnek fel, amelynek hangjából azt a most hiányolt komolyságot ki fogjuk érezni, mi is komolyan fogunk válaszolni és ha felkérnek, tanácsot szolgálnak.

FEKETESZEM ÉJSZAKÁJA. Ne hallgasson az emberekre, különösen azokra, az úgynevezett jó barátokra és barátokra, akik ebben a kérdésben csak egyet akarnak, hogy maga semmi szín alatt ne érhesse el azt a boldogságot, amit olyan szépen megálmodott és kitervezett. Hígyje el, sokszor a leghízelgőbb modor mögött a legesélyesebb ártó szándék rejtőzik és ahelyett, hogy valóban segítségére lennének annak, aki segítségüket kéri, mézes szavakkal épp az ellenkezőjét igyekeznek elérni. Ezt a kérdést és ezt a harcot egymagában kell végig harcolnia. Hisszük, hogy ez a harc a maga diadalával fog végeződni, mert — amit levelében velünk közöl — feljogosít arra, hogy az igazságot a maga oldalán lássuk. Az igazságnak pedig, higgye el, előbb-utóbb, de győzedelmeskedni kell. Mégegyszer figyelmeztetjük, ne hátráljon meg, ne hallgasson a hízelgő, rossz tanácsokra, hanem a maga legjobb belátása és tiszta érzései szerint cselekedjék. Várjuk legközelebbi levelét, amelyben már vigasztalóbb hangon fog beszámolni az újabb eseményekről.

Szemölcsök, hajszálak, szépeghibák garantált végleges eltávolítása **KOVÁCS kozmetikában** VI., Teréz-kört 1/c

IRODALOMKEDVELŐ. A fogadást Ön nyerte meg. Valóban igaza van, hogy a Nobel-díjas regényíró vezetőneve: Lewis, amelyet „Luisz”-nak kell olvasni. A másik név, a Sinclair, a keresztnéve. Ezzel szemben a másik híres szociálmunkás regényíró, aki különösen szociális természetű írásaival aratott nagy sikert, Sinclair Upton, amelyben az első szó vezetőnév, a második

Darmol a legerjedtebb és legrégebb csokoládés hashajtó. 35 éve milliók használják mert teljesen megbízható, ártalmatlan.

a keresztnév. Nálunk sokan összetévesztik és helytelenül használják az idegen vezetőneveket. Pedig csak egyetlen szabályt kellene iránnyadóul elfogadni, azt, hogy minden idegenyelvű névvel a vezetőnév kerül az utolsó helyre, éppen ellenkezőleg, mint a magyarban. Ha tehát pl. azt olvassuk: Anatole France, itt a France a vezetőnév és az Anatole a keresztnév.

PIPACS. Az egész dolog helytelenül kezdődött. Magának nem lett volna szabad rögtön annyira ösztönnek lennie. Mindig számolni kell azzal, — különösen olyan esetben, amikor az illető személyt alaposan még nem ismerjük — hogy visszatekinhetünk bizalmunkkal és őszinteségünkkel mi ellenünk fordíthatják. Most már egyebet nem tehet, mint nyugodtan és komolyan várja meg, amíg a hullámok lecsöndesülnek. Csak azt tanácsolhatjuk, hogy a jövőben egyetlen felesleges és túl bizalmas közlést se tegyen, ha nem akarja megjárni úgy, mint ahogy most megjárta, levelének tanúsága szerint.

FIGYELMEBE ajánljuk Rákóczi-út ötven Zongoratermet. Rengeteg zongora, pianínó vásárolható legcskebb részletre is. Olcsó tanulószorgora.

ÓTTHONRAVÁGYÓ, szerény, jólféző mindenest keres szeptemberre földirtokosnó, falura. Nagy Itona, Kágya, Bihar m.

ELMENEK HEGYES VIDEKRE úriházaikkhoz ífzetés nélkül varrni, lakás, élelmezés ellenében. „Ingyen” jellegére. cím a kiadóban.

TISZTASÁG-ÉS RENDSZERETŐ árvaléányt, aki minden háztartási munkát szívesen vállal, felvették budai otthonomba. Fizetési igény megjelölésével. „Otthon” jellegére.

GOMBA, szárított, egyene-nyen erdőkből szállítva. vargánya ötven, fehérszpen- hús pengő kilogrammonként. Gyümölcsöstelep, Erdő- mélylak, posta Hangony, Borsod m. Utánvétel.

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Posta- takarékpénztári csekk számla: 20 334. Előfizetési ár: egész évre 30 pengő, fél évre 15.50 pengő, negyed évre 7.80 pengő, egy óra 2.60 pengő. Egyes szám ára 90 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TÉRE 7, II. EMELET 6. AJTÓ. **KOLOZSVÁR,** KAZINCZY-UTCA 20, **DEBRECEN,** KONDOR-UTCA 19, **SZEGED,** FODOR-UTCA 22, **SZABADKA,** PRÁGAI HID-UTCA 56, **ÓVIDÉK,** SZONDY-UTCA 14, **MISKOLC,** GHILLÁNYI-UTCA 13.

A PRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés szavanként 30 fill. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 60 fill. Jelíges hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1.50 pengő utalandó át. A hirdetés díja előre küldendő.

UNGVÁRRA keresek intelligens, németül beszélő leányt 3 és 1½ éves kisfiam mellé. Cím: Gálbory szazadosnő, Ungvár, Gr. Tisza István-part 2. II. 5.

ELADÓ kifogástalan állapotban lévő Alois Kern bécsi gyártmányú, rövid keresztűros, páncélbetétes zongora. Cím: Kiskunfélegyháza, Jókai-utca 24.

HÁZVEZETŐNŐNEK vagy ápolónőnek, egy-két személyes háztartáshoz, vidékre, pusztára, ajánlkozom. Fizetési megállapodás szerint. Megkereséseket „Lelkiismeretes” jellegre kiadóba.

KÉSZPÉNZERT vennék zongorát, pianínót: Erzsébet-körtől huzsonhat, Fenyőné. Telefon: 222-462.

JÓCSALADBÓL való katolikus háziatanítónőt keres szeptemberre gazdasági család, két elemista fiához, falura. Tarnóczy Andrásné, Búdszentmihály.

ORVOSZIGORLÓ intelligens, csinos, fiatal lány komoly ismeretségét keresi „Megkeresem, megtalálom” jellegére.

MENYASSZONYI, vőlegényi estélyruhák kölcsönzése. Öskerszentfny vállalat. Angela kölcsönzőszalon. Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 1. Tel.: 349-533.

ZONGORÁK, pianínók, világmarkításak, legelősebben, részletre is. Fenyőné zongorateremben: Erzsébet-körtől 26. Bérzongorák olcsón. Telefon: 222-462.

ZONGORÁT vagy pianínót azonnal, készpénzfizetésért, sürgősen vennék. Telefon: 225-689. Zongoraterem.

BUNDAK legelősebben, alakitások jutányosan **KÓKAY ENDRE** szücsmesternél, Vilmos császár-út 10. Telefon: 386-784.

VIDÉKIEKNEK tiszta, szép szobák méltányosan: Hajt Márta, Erzsébet-körtől 2. I. em. 3. Telefon: 420-431.

PÁRIZSI szabász jutányosan készíti női kabátokat, kosztümöket. Höflinger, Keskeméti-utca 4.

BUDAPESTRE érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban megszállás olcsón. Főjegyzőné, Orszly-út 40. sz. I. em. 10.

SZOBAFESTÉST, mázolóást, **ABLAKTISZTÍTÁST** és lakástakarítást vállal **VIZI MIKLÓS.** Telefon: 130-671.

EIZALOGOSITOTT ékszerait, ezüstjeit kiváltom és legmagasabb áron megveszem. Brilláns, ezüstöt legmagasabb áron veszek: Baross-ékszerház, Grósz, Baross-utca 83. Telefonáljon: 140-969.

ZONGORAHANGOLÁS, javítás, harmonizálás, javítás legjutányosabban, Szieber, Budapest, II., Török-utca 6.

Felelős szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

Kéziratokat, kliséket, fényképeket nem adunk vissza és nem örzünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és közlése tilos. Hirdetési díj mm soroként 65 fillér. A hirdetések elhelyezésénél semmiféle külön kikötést nem fogadunk el. A Magyar Nők Lapja, az Athenaeum Rt. mélynyomása Felelős: Kárpáti Antal igazgató.

Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre 38 pengő, fél évre 20 pengő, negyed évre 10 pengő. A lap egy negyed évnél rövidebb időtartamra nem rendelhető meg. TELEFONSZÁM: 187—342. **FIÓKKIADÓHIVATALOK:**

30

Szilassy László és Pelsőczy Irén az „Anyámasszony katonája” című új magyar vígjáték főszereplői
A filmet Ráthonyi Ákos rendezte

OBJECTIV-FILM

Bemutatja: a DEÁK és CASINO MOZI

A MAGYAR NŐK LAPJA

Mússa könyvei sorozatában
rendkívül nagy sikere van

SZENTPÉTERY ÁGNES: A HÁZTARTÁS MAGASISKOLÁJA

című, most megjelent kitűnő
könyvének

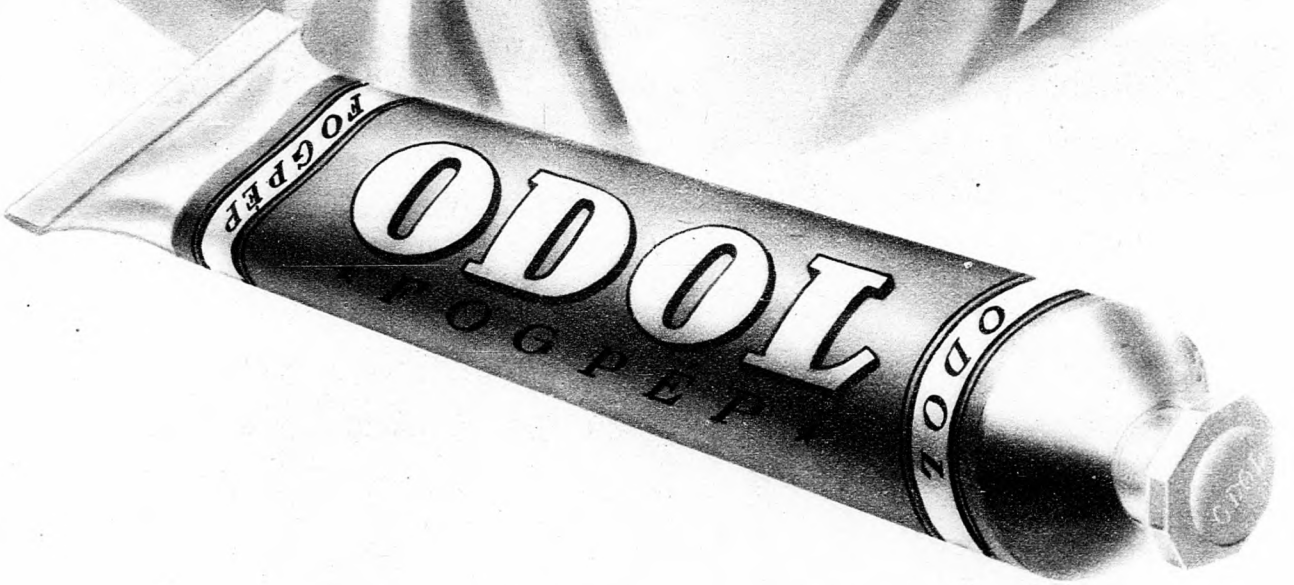
A könyv, mint a címe is jelzi, olyan értékes gyakorlati ismereteket tartalmaz a mai háztartásvezetés és szakács-tudomány legfontosabb tudnivalóiról, a főzésnél vitaminnaladóról, anyagok takarékos beosztásáról, a helyes és takarékos beosztásról, stb., amiknek ismeretében nemcsak a háziasszonyok gondja csökken felére, hanem a leegyszerűsített háztartási munkák ideje is. Az immár tudománnyá fejlődött háztartás és főzés területén nélkülözhetetlen ismeretekkel és kitűnő, kipróbált receptekkel segít a háziasszonyoknak teljes megelégedésre oldani meg háztartási feladataikat.

A könyv ára előfizetőinknek
p 2.—

MÚSSA KÖNYVEK

*
M
*

SZENTPÉTERY ÁGNES
A
HÁZTARTÁS MAGASISKOLÁJA

ODOLO

*Szép fogak
üde lehetet*